

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

ԹՎԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ
ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ՏԱՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՀԱՄԱՐ

ՏԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՉՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ

1989

31 JAN 2018

Ն. Ա. ԳՈԳՈՎԱՆ

ԹՎԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ

ՅԵՎ

ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

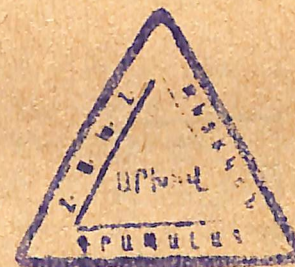
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՀԱՄԱՐ

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

2-րդ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Բնագիրը հաստատված է ՌԽՑՄՀ
Լուսժողկոմատի կողմից

ՔԱՐԳՄ. ՌՈՒՍ. ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՌԻԶՆԱԾ
ՈՒ ԼՐԱՑՐԱԾ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԳԵՑԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1939

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ

I

1. Ներքևի դարակում կա 20 գիրք, միջինում 30 գիրք, իսկ վերինում՝ 27: Ընդամենը քանի՞ գիրք կա յերեք դարակում:

2. Մի կտոր մետաղալարը կտրատված է յերեք մասի: Մի մասի յերկարությունը 20 մ է, մյուսինը՝ 10 մ, յերրորդինը՝ 17 մ: Ի՞նչ յերկարություն ունեն ամբողջ կտորը:

Մեք բառին փոխարինում է մ կրճատ գրությունը:

3. Մի արկղում կա 40 կգ խնձոր, մյուսում՝ 7 կգ ավելի: Ընդամենն ինչքան խնձոր կա յերկու արկղում:

Կիլոգրամ բառին փոխարինում է կգ կրճատ գրությունը:

4. Ջրադացում առաջին անգամ աղացին 38 պարկ հացահատիկ, յերկրորդ անգամ՝ դրանից 8 պարկով պակաս: Ջրադացում ընդամենը քանի՞ պարկ հացահատիկ աղացին:

5. Բանվորները պարապում են յերեք քաղխմբակում: Մի խմբակում կա 30 բանվոր, մյուսում՝ 26, իսկ յերրորդում՝ 10 բանվորով ավելի, քան առաջինում: Ընդամենը քանի՞ բանվոր կա այդ խմբակներում:

11-285969

6. Գնեցին 37 կարժ կարմիր թել, 30 կարժ սև թել, իսկ կարմիրը 17 կարժով պակաս՝ կապույտ թել: Ընդամենը քանի՞ կարժ թել գնեցին:

7.	60+5	35+3	42+5	46+20	50+15
	80+7	24+5	53+4	28+30	40+29
	50+2	62+4	71+6	57+40	30+54
	70+9	91+7	84+3	35+50	10+83

8.	43-3	47-2	68-5	82-20	75-35
	56-6	59-8	76-4	63-40	96-56
	34-4	86-5	97-3	71-30	64-44
	98-8	68-7	89-7	94-60	87-37

9. Մի տղա գնեց մեկ մատիտ 7 կոպ. և մեկ աման տուշ 62 կոպ.: Նա վորքման դրամ ծախսեց:

10. Զամբյուղում կար 48 ձու, 45-ը ծախեցին: Քանի՞սը մնաց:

11. Մի աղջիկ գնեց 2 թերթ փոխադրանկարներ 8 կոպեկով և 4 զրչածայր 3-ական կոպ.: Նա վորքման դրամ ծախսեց:

12. Կիսկուտ կար 98 տետր: Վաճառեցին 42 զծափար և 35 վանդակավոր տետր: Քանի՞սը մնաց:

13.	3+35	4+75	5+43	6+23	4+55
	2+26	7+62	3+64	7+81	3+76
	4+43	8+91	2+75	5+94	7+92

14.	38-26	39-36	58-53	68-64
	35-33	48-45	69-67	85-81
	45-42	56-52	77-75	99-98

15.	14+12	43+15	21+26	32+43
	22+23	52+24	35+23	51+17
	34+41	61+37	53+15	75+13
	55+32	72+16	44+34	63+26
16.	56-23	47-21	49-26	77-46
	68-44	58-32	67-45	69-38
	87-25	76-25	88-57	87-52
	79-53	65-43	96-34	98-65

II

17. Մի արկղում կար 37 կգ գազար, մյուսում 3 կգ ավելի: Ընդամենն ինչքան գազար կար յերկու արկղում:

18. Մի զամբյուղում կար 50 ձու, մյուսում 7-ով պակաս: Քանի՞ ձու կար յերկու զամբյուղում:

19. Ածուխի հավաքեցին 4 պարկ սոխ, յուրաքանչյուր պարկում 10-ական կգ, մյուս ածուխի՝ 6 կգ պակաս: Վորքման սոխ հավաքեցին յերկու ածուխի:

20. Ալբոմն արժե 92 կոպ., իսկ 2 թերթ փոխադրանկարները՝ 16 կոպ.: Գնեցին մեկ ալբոմ և 1 թերթ նկարներ: Վորքման դրամ ծախսեցին:

21.	6+4	54+5	3+7	41+9	38+2
	26+4	74+6	23+7	52+8	65+5
	8+2	67+3	43+7	34+6	56+4
	78+2	32+8	63+7	89+1	97+3
22.	10-6	50-3	90-4	80-7	50-6
	20-6	80-1	40-2	80-3	90-4
	40-6	70-5	30-8	70-2	60-5
	70-6	40-7	60-9	70-8	100-9

23. Տնկեցին 8 պարկ կարտոֆիլ, հավաքեցին 80 պարկով ավելի: Վորքան կարտոֆիլ հավաքեցին:

24. Ածուխից կաղամբ քաղեցին, վորը կանաչ տերևներով միասին 50 կգ քաշ ունեւր, իսկ գուտ գլուխները՝ 45 կգ: Վորքան եւր տերևների քաշը:

25.	38+2	4+16	8+52	1+29	2+48
	2+38	4+36	5+85	7+93	6+74
	54+6	4+86	3+77	9+61	3+67
	6+54	4+96	6+44	3+37	1+99

26.	50—2	60—59	30—27	70—68
	50—48	60—56	50—43	80—77
	40—4	69—54	40—31	90—84
	40—36	60—52	70—64	100—93

27. Մի արկղում կա 32 կգ խնձոր, մյուսում՝ 28 կգ իսկ յերրորդում՝ 12 կգ ավելի յերկրորդից: Ընդամենն խնձորն խնձոր կա յերեք արկղում:

28. Կոյտնտեսությունն ունեւր 56 ձի: Գնեցին եւ 14 ձի: Չիբրից 48-ն աշխատում ե դաշտում: Քանի՞ ձի յե մնում մյուս աշխատանքների համար:

29. Բլոկնոտին, ընդհանուր տետրին ե մատիտին վճարեցին 80 կոպ.: Բլոկնոտն արժե 32 կոպ., ընդհանուր տետրը՝ 35 կոպ.: Ի՞նչ արժե մատիտը:

30. Գնեցին մի քանի կարմիր մատիտ, 36 կապույտ ե 42 կանաչ, ընդամենը 90 մատիտ: Քանի՞ կարմիր մատիտ գնեցին:

31. Դաշտում աշխատում ե կոյտնտեսականների յեքեք բրիգադ, ընդամենը 80 մարդ: Մի բրիգադում կա 30 մարդ, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Քանի՞ մարդ կա յերրորդ բրիգադում:

32.	15+15	27+23	32+48	39+21
	25+25	29+21	46+34	47+33
	35+35	48+12	51+19	74+16
	45+45	64+26	73+27	82+18

33.	20—15	30—13	60—34	100—54
	50—25	40—22	50—39	80—32
	70—35	50—28	70—58	70—44
	90—45	60—35	100—76	90—72

34.	25+13+32	36+54—18	59—14+25
	74+26—19	78+12—59	47—36+29
	62+28—74	37+23—41	74—52+38
	28—16+48	56—11+15	39—25+16

III

35. Մի պիոներ-շոկատում կա 38 մարդ, մյուսում՝ 7-ով ավելի: Քանի՞ մարդ կա յերկրորդ շոկատում:

36. Շախմատի տախտակի վրա խաղի սկզբին կար 32 ֆիգուր, խաղի վերջին մնաց 7-ը: Խաղի ժամանակ ֆիգուրներից քանի՞սը վերցրին:

37. Մի կիսատակառի համար նախ մանրացրին 28 գլուխ կաղամբ, հետո դարձյալ՝ 7-ը: Մյուս կիսատակառի համար մանրացրին 8 գլխով պակաս: Քանի՞ գլուխ կաղամբ մանրացրին յերկրորդ կիսատակառի համար:

38. Տակառը վարունգներով կշռում ե 80 կգ, իսկ տուանց վարունգներին՝ 23 կգ: Վաճառեցին 9 կգ վարունգ: Քանի՞ վարունգ մնաց տակառում:

39. Յերեք արտելում կա 89 ձկնորս. մեկում՝ 25 մարդ, մյուսում՝ 6-ով ավելի: Քանի՞ մարդ կա յերրորդ արտելում:

40. Յերեք կտոր չեթը 98 մ է, Մեկը 32 մ է, մյուսը 8 մ պակաս: Ինչքան է յերրորդ կտորը:

41.	16+9	38+4	27+6	36+6	47+7
	26+9	59+6	46+8	54+7	84+9
	56+9	65+7	74+9	85+8	78+6
	76+9	87+8	85+7	68+9	89+9

42.	15-7	42-6	23-5	34-7	56-8
	25-7	73-8	35-8	41-5	84-7
	45-7	61-5	52-3	72-4	63-5
	75-7	92-9	83-6	94-9	71-9

43.	46+8-23	63-5-34	74-8+12
	54+9-42	32-9+45	27+9-15
	68+7-34	47-8-23	38+8-22
	59+6-31	81-7+13	92-6-43

44. Գնեցին 75 կոպ. սունկ է 18 կոպ. սոխ: Վորքան դրամ ծախեցին:

45. Զամբյուղում կար 45 պամիդոր: Ամենահասածները ջուլեկուց հետո մնաց 17-ը: Քանի պամիդոր վերցրին զամբյուղից:

46. Կոլոնտեսության հասարակ փոխարենները 28 ելին, ցեղականները՝ 36-ով ավելի: Խուղեցին 75 փոխար: Քանի փոխար դեռ չի խուղվել:

47. Պլակատի համար կարմիր թղթից կտրեցին 35 տառ, իսկ կանաչից՝ 7-ով պակաս: Այդ տառերից փակցրին 47-ը: Քանի տառ մնաց:

48. 60 սմ յերկարություն ունեցող թղթի շերտը կտրատեցին յերեք մասի: Մի մասի յերկարությունն է 25 սմ

մյուսինը՝ 7 սմ ավելի կարճ: Վորքան է յերրորդ մասի յերկարությունը:

Սանհիմեթ բառին փոխարինում է սմ կրճատ գրությունը:

49. Պատրաստեցին 6 տետր է 8 բլոկնոտ: Ամեն մի տետրին դնաց 3-ական թերթ թուղթ, ամեն մի բլոկնոտին՝ 2-ական թերթ: Ընդամենը քանի թերթ թուղթ սպառվեց:

50. Հարկավոր է սալահատակել ճանապարհի մի մասը, փորի յերկարությունը 82 մ է: Առաջին որը սալահատակեցին 16 մ, յերկրորդ որը՝ 7 մ ավելի, յերրորդ որը՝ 25 մ: Քանի մետր ճանապարհ մնաց սալահատակելու:

51. Զորս խանութ 100 պարկ ալյուր բերին: Առաջին խանութը ստացավ 28 պարկ, յերկրորդը՝ 32 պարկ, յերրորդը՝ 6-ով պակաս յերկրորդից: Քանի պարկ ալյուր ստացավ չորրորդ խանութը:

52.	16+16	28+37	56+27	54+39
	28+28	35+19	37+48	45+47
	37+37	16+57	15+39	38+28
	49+49	43+29	73+18	46+36

53.	36-18	78-19	72-35	92-28
	52-26	52-29	63-18	54-17
	78-39	67-28	26-19	41-26
	94-47	65-17	84-46	86-19

54.	19+23-6	72-18+26	94-67+28
	15+69-28	64-26+38	85-59+17
	24+57-36	51-34+16	65-29+14
	38+54-65	72-47+56	42-17+35

$$55. \begin{aligned} 25+18 &= (41-22) \\ 16+55 &= (74-39) \\ 34-47 &= (92-76) \\ 28+64 &= (83-57) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 92-65+18+19 \\ 61-32+25+17 \\ 53-27+38+29 \\ 74-38+27+26 \end{aligned}$$

IV

56. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$36+x=40 \quad 40-36=4 \quad 36+4=40$$

$$\begin{array}{cccc} 27+x=30 & 34+x=50 & 57+x=70 & 28+x=90 \\ 22+x=37 & 45+x=56 & 46+x=79 & 74+x=93 \\ 31+x=46 & 48+x=64 & 39+x=83 & 35+x=100 \\ 26+x=42 & 52+x=68 & 63+x=87 & 81+x=100 \end{array}$$

57. Դասարանում կար 18 թանաքաման, զնեցին մի քանի հատ ևս, վորից հետո յեղավ 23 թանաքաման: Քանի թանաքաման զնեցին:

58. Գարնանն առաջին դասարանից յերկրորդը փոխադրեցին 18 տղա և 19 աղջիկ: Մի քանիսին ել աշնանն ընդունեցին, վորից հետո դասարանում յեղավ 45 աշակերտ: Աշնանը քանի աշակերտ ընդունեցին յերկրորդ դասարանը:

59. Գնեցին 3 տուփ աղ 6-ական կոպեկով և մի քանի կոպեկի սոխ: Ի՞նչ արժե սոխը, յեթե ընդամենը ծախսը լաված ե 53 կոպ:

60. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$\begin{array}{cccc} x+27=34 & 34-27=7 & 7+27=34 & \\ x+21=30 & x+27=50 & x+38=70 & x+57=90 \\ x+29=32 & x+32=58 & x+53=76 & x+72=95 \\ x+23=46 & x+34=62 & x+46=84 & x+65=100 \\ x+36=44 & x+49=65 & x+64=87 & x+79=100 \end{array}$$

61. Կոլանաեսության բոլոր կովերին յերեկոյան կթելով ստացան 47 դույլ կախ: Առավոտյան կթածի հետ մի որում ստացվեց 75 դույլ: Առավոտյան կթածը քանի դույլ եր:

62. Գործարանում աշխատում ե հրաձիգ խմբակը: Յերբ այստեղ գրվեցին ևս 7 տղամարդ և 8 կին, խմբակում յեղավ ընդամենը 40 մարդ: Սկզբում քանի մարդ կար խմբակում:

63. 32 ուրբ. զնեցին մի սագ և 3 կգ մակարոն, կիլոգրամը 5-ական ուրբ.: Ի՞նչ արժեք սագը:

64. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով:

$$32-x=27 \quad 32-27=5 \quad 32-5=27$$

$$\begin{array}{cccc} 36-x=29 & 48-x=39 & 75-x=67 & 87-x=78 \\ 61-x=33 & 67-x=48 & 92-x=69 & 92-x=85 \\ 42-x=37 & 73-x=55 & 84-x=78 & 90-x=82 \\ 56-x=35 & 81-x=64 & 96-x=56 & 100-x=93 \end{array}$$

65. Բուլկու խանութում կար 45 կգ թխվածք: Ինչքան թխվածք վաճառվեց, յեթե 27 կգ մնաց խանութում:

66. Մի պարկում կար 28 կգ ալյուր, մյուսում՝ 35 կգ: Յերբ ալյուրի մի մասը գործադրվեց, յերկու պարկում մնաց 54 կգ: Ինչքան ալյուր գործադրվեց:

67. Պիտներ-ճամբար բերին 4 բիզոն կաթ, յուրաքանչյուրում 20-ական չ: Կաթի մի մասը գործածվեց ճաշին, մնացած 45 չ՝ ընթրիքին: Ինչքան կաթ գործածվեց ճաշին:

Լիսր բառին փոխարինում ե լ կրճատ գրությունը:

68. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$x-18=17 \quad 18+17=35 \quad 35-18=17$$

$x-15=13$ $x-24=26$ $x-42=15$ $x-63=17$
 $x-18=22$ $x-28=35$ $x-46=27$ $x-67=28$
 $x-29=14$ $x-32=27$ $x-54=19$ $x-78=16$
 $x-26=26$ $x-37=38$ $x-58=26$ $x-86=14$

69. Յերբ խանութը 58 կոստյում վաճառեց, մնաց դարձյալ 35-ը: Ընդամենը քանի՞ կոստյում կար խանութում:

70. Յերբ յերեք զնորգների 5-ական մետր կտրեցին վաճառվեց, մնաց 27 մ: Ընդամենը քանի՞ մետր երամբողջ կտորը:

71. Յերբ 4 կապ, յուրաքանչյուրում 10-ական, մատիտ գործածվեց, մնաց ևս 3 կապ, ամեն մեկում 6-ական մատիտ: Ընդամենը քանի՞ մատիտ եր:

V

72. Յուրաքանչյուր պայմանի վերաբերյալ մտքումդ հարց պատրաստիր և լուծիր խնդիրները:

1) Ավտոբուսում կար 16 մարդ, 5 մարդ ել մտավ:
 2) Լրագրավաճառն ուներ 100 լրագիր: Նա վաճառեց 38-ը:

3) 22 ուսուցիչ գնեցին մի թաս ու լվացարան: Լվացարանն արժե 13 ուրբ:

4) Առաջին դասարանում կա 42 աշակերտ, յերկրորդում՝ 3-ով պակաս:

5) Մի ածուխը ստացվեց 48 կգ կաղամբ, մյուսից՝ 4 կգ ավելի:

73. Կետերի փոխարեն թվեր դիր, գտիր հարցը և լուծիր խնդիրը:

Գարնանը դասարանում կար ... գերազանցիկ: Աշնանը ավելացավ ևս ... գերազանցիկ:

74. Տրամվայի տոմսն արժե 10 կոպ: Ուղևորն ունի մի քանի 20 կոպեկանոցներ, իսկ կոնդուկտորը՝ 15 կոպեկանոցներ: Ինչպե՞ս վճարել տոմսի գինը:

75. Տրամվայի տոմսն արժե 10 կոպ: Ուղևորի բոլոր զրամները 15 կոպեկանոցներ են, կոնդուկտորինը՝ 10 կոպեկանոցներ: Ինչպե՞ս վճարել տոմսի գինը:

19	26	21
24	22	20
23	18	25

1.

21		
	24	
23	22	27

2.

25		29
32		
27		31

3.

	21	
	25	23
22	29	

4.

76. Առաջին քառակուսում յեղած թվերը գումարիք շարքերով, սյունակներով և անկյունից անկյուն: Համեմատիր ստացված թվերը:

Յերկրորդ քառակուսին դժգոհիք տեսրուսդ: Լրացրու դատարկ վանդակներն այնպես, փոք գումարեքի՜ր յուրաքանչյուր շարքում, յուրաքանչյուր սյունակում և անկյունից անկյուն ստացվի միևնույն թիվը:

Նույն կերպ վարվիր յերրորդ և չորրորդ քառակուսիների հետ:

ԱՆՑԱՍԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

77. $23+7$ $2+28$ $46+34$ $45-9$ $26+47$
 $70-6$ $90-81$ $60-25$ $62-7$ $84-39$

78. Յերեք ցեխում փոխառությունից շահեց 100 քան: փոք: Մի ցեխում շահեց ... մարդ, մյուսում՝ 7 մարդով ավելի: Յերրորդ ցեխում քանի՞ քանովո՞ր շահեց փոխառությունից:

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՀԱՆՈՒՄԸ

79. Մի տղա վճարեց գրչահատին 2 ուռք. 35 կոպ. և 2 գունավոր մատիտներին 8-ական կոպ.: Վորքան փող ծախսեց նա:

80. Գնեցին—տախտակ 18 ու. 46 կոպ., մեխ՝ 3 ուռք. 18 կոպ., և մետաղալար՝ 14 ուռք. 30 կոպ.: Ի՞նչ արժեքն գնած իրերը:

81. 1 ու. 25 կ. + 30 կ. 1 ու. 40 կ. + 2 ու. 35 կ.
2 ու. 60 կ. + 17 կ. 2 ու. 32 կ. + 1 ու. 54 կ.

82. 1 ու. 58 կ. + 9 կ. 1 ու. 35 կ. + 2 ու. 26 կ.
2 ու. 36 կ. + 18 կ. 4 ու. 38 կ. + 1 ու. 59 կ.

83. Գնեցին մի կտոր սապոն և 1 լիտր նավթ, վճարելով 1 ու. 92 կոպ.: Նավթն արժե 47 կոպ.: Ի՞նչ արժե սապոնը:

84. Շաշկիին, դոմինոյին և ալբոմին վճարեցին 9 ու. 90 կոպ.: Շաշկին արժե 1 ու. 25 կոպ., դոմինոն՝ 3 ուռք. 20 կոպ.: Ի՞նչ արժե ալբոմը:

85. 2 ու. 75 կ. — 40 կ. 2 ու. 85 կ. — 1 ու. 15 կ.
3 ու. 60 կ. — 15 կ. 4 ու. 96 կ. — 2 ու. 42 կ.

86. 3 ու. 65 կ. — 8 կ. 7 ու. 86 կ. — 3 ու. 58 կ.
2 ու. 75 կ. — 27 կ. 4 ու. 78 կ. — 2 ու. 49 կ.

87. Գնեցին մետաքսի յերեք կտրվածք. մեկը 1 մ 25 սմ, մյուսը 1 մ 20 սմ, յերրորդը՝ 1 մ 28 սմ յերկարությամբ: Ընդամենն ինչքան մետաքս գնեցին.

88. Յերեք տախտակից արկղներ պատրաստեցին: Մի տախտակի յերկարությունը 3 մ 15 սմ էր, մյուսինը՝ 30 սմ ավելի ուռաջինից, իսկ յերրորդինը՝ 1 մ 45 սմ ավելի յերկրորդից: Վորքան էր յերրորդ տախտակի յերկարությունը:

89. 2 մ 35 սմ + 40 սմ 2 մ 40 սմ + 1 մ 25 սմ
3 մ 60 սմ + 25 սմ 4 մ 45 սմ + 2 մ 15 սմ

90. 1 մ 28 սմ + 8 սմ 2 մ 58 սմ + 1 մ 26 սմ
3 մ 46 սմ + 36 սմ 1 մ 49 սմ + 1 մ 37 սմ

91. Տան կողքին աճում է մի ծառ, փորի բարձրությունը 9 մ 80 սմ է: Տունը 2 մ 30 սմ ցածր է ծառից: Վորքան է տան բարձրությունը:

92. 3 մ 80 սմ յերկարության տախտակից սղոցեցին 1 մ 35 սմ: Վորքան է մնացած տախտակի յերկարությունը:

93. 4 մ 65 սմ — 20 սմ 5 մ 75 սմ — 2 մ 50 սմ
3 մ 80 սմ — 35 սմ 6 մ 95 սմ — 3 մ 45 սմ

94. 1 մ 15 սմ — 7 սմ 3 մ 25 սմ — 1 մ 17 սմ
2 մ 45 սմ — 28 մ 1 մ 65 սմ — 1 մ 36 սմ

95. Յերեխան որական 9 ժ. անց է կացնում մսուրում, մնացած ժամանակը՝ տանը: Յերեխան սրվա մեջ քանի՞ ժամ է զտնվում տանը:

96. Յերկրորդ դասարանի մի աշակերտ դպրոցում որական սովորում է 4 ժամ. 2 ժամ տալիս է լվացվելուն, հագնվելուն և ուտելուն, 2 ժամ՝ դասերը պատրաստելուն և 10 ժամ՝ քնելուն: Որվա մեջ քանի՞ ժամ է մնում նրան խաղի, զբոսանքի ու հանգստի համար:

97. Պատգամավորը Մոսկվա գնաց—ավտոմոբիլով 8 ժ., շոգենավով՝ 1 ուր 5 ժ. և յերկաթուղով՝ 1 ուր 9 ժ.: Ինչքան ժամանակում պատգամավորը Մոսկվա գնաց.

98. Տուրիստը գետով դեպի վեր ճանապարհորդելու համար գործադրեց 6 ուր 17 ժ., իսկ գետի հոսանքով յետ դալուն՝ 1 ուր 12 ժ. ուղևառ: Վորքան ժամանակ գործադրեց նա գնալուն և յետ դալուն:

99. 4 որ 6 ժ. + 9 ժ. 5 որ 23 ժ. — 7 ժ.
5 որ 7 ժ. + 12 ժ. 4 որ 20 ժ. — 16 ժ.

100. 7 որ 9 ժ. + 2 որ 8 ժ.
6 որ 5 ժ. + 3 որ 18 ժ.

101. 6 որ 18 ժ. — 3 որ 9 ժ.
8 որ 22 ժ. — 6 որ 15 ժ.

ՏԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ

102. Յերկրորդ դասարանի աշակերտները սեպտեմբերին լուծեցին 65 խնդիր, իսկ հոկտեմբերին՝ 78: Հոկտեմբերին նրանք քանիսով ավելի խնդիրներ լուծեցին:

103. Բանվորուհին գործարանում առաջ մեկ ժամում արտադրում էր 65 զույգ զուլպա: Աշխատելով ստախանովյան յեղանակով, նա մեկ ժամում սկսեց արտադրել 100 զույգ: Այժմ նա քանի՞ զույգ զուլպա ավելի յե արտադրում, քան առաջներում:

104. Մի պարկում կա 80 կգ կաշառֆիլ, մյուսում՝ 46 կգ: Առաջին պարկը վորքանով ծանր է յերկրորդից:

105. Փողոցում հին տան կողքին կառուցեցին նորը: Հին տան բարձրությունը 16 մ է, նոր տանը՝ 40 մ: Վորքանով նոր տունը բարձր է հին տնից:

106. Այգում անցկացրին յերկու ճանապարհ. մեկի յերկարությունը 50 մ էր, մյուսինը՝ 35 մ: Վորքանով առաջին ճանապարհը յերկար էր յերկրորդից:

107. Մի կոլանտեսություն անցյալ տարի մեկ աշխուրի համար վճարում էր 4 ռուբ. 80 կոպ., իսկ այս տարի՝ 6 ռ. 75 կոպ.: Այս տարի վորքանով ավելի յե վճարվում աշխուրի համար:

108. Վատ խնամքի դեպքում կովն որակաւն տալիս էր 12 լ կաթ, իսկ լավ խնամվելիս սկսեց տալ 20 լ

Վատ խնամքի դեպքում կովն ինչքան պակաս էր կաթ տալիս:

109. Գնեցին յերկու քանոն: Նրանցից մեկի յերկարությունը 40 սմ է, մյուսինը՝ 25 սմ: Վորքանով յերկրորդ քանոնը կարճ է առաջինից:

110. Մի կտոր գրանիտի քաշը 25 կգ է, իսկ նույն մեծության փայտի կտորի քաշը՝ 7 կգ: Վորքանով փայտի կտորը թեթեւ է գրանիտից:

111. Մի սենյակի համար պաստառի ամեն մի կտորը գնեցին 3 ռուբ. 24 կոպ., մյուս սենյակին՝ 4 ռուբ. 50 կոպ.: Վորքանով առաջին սենյակի պաստառի մի կտորն էժան էր յերկրորդից:

112. Յերկու ոգաչուներ կատարեցին անվայրէջք թռիչքներ: Նրանցից մեկն ողում մնաց 1 որ 15 ժամ, մյուսը՝ 2 որ 19 ժ.: Յերկրորդ ոգաչուն վորքան ավելի յերկար մնաց ողում:

113. Մի դյուղական դպրոցում կար 78 աշակերտ, մյուսում՝ 65 աշակերտ: Առաջին դպրոցը բերին ևս 19 աշակերտ, իսկ յերկրորդը՝ 27: Վճր դպրոցում աշակերտների թիվն ավելի մեծացավ և վորքանով:

114. Մի բիդոնում կա 37 լ կաթ, մյուսում՝ 48 լ: Առաջին բիդոնից վերցրին 12 լ յերկրորդից՝ 29 լ: Այդ բիդոններից վորք մեկ ավելի քիչ կաթ մնաց և վորքանով քիչ:

115. Բլախոսան արժե 20 կոպ., տետրը՝ 10 կոպ.: Վճրն է ավելի թանգ և վորքանով—4 բլախոսան, թե 7 տետր:

116. 3 մ մետաքսյա կտորեղենին վճարվեց 90 ռուբ., իսկ 2 մ բամբակյա կտորեղենին՝ 18 ռուբ.: Մեկ մետր բամբակեղենը վորքանով էժան է 1 մ մետաքսեղենից:

117. 1 մ յերկարության ժապավենից կտրեցին 26 սմ, Այդ կտորը վորջանով կարճ և ժապավենի մնացած մասից:

118. Յերբ առաջին անգամ յերկու հորթերին կշռեցին, մեկի քաշը 39 կգ էր, մյուսինը՝ 41 կգ: Մի ամսից հետո առաջին հորթի քաշն ավելացավ 19 կգ, յերկրորդինը՝ 21 կգ: Յերկրորդ հորթն առաջինից վորջանով էր ավելի ծանրացել:

119. Խանութում կար 48 մ սև մետաքս և յերկու կտոր կարմիր մետաքս, յուրաքանչյուրը 25-ական մետր: Վճիռ գույնի մետաքսն էր ավելի քիչ և վորջանով պակաս մյուսից:

120. Պահարանում կար 5 կապ կարմիր մատիտ, յուրաքանչյուր կապում 10-ական, և 45 կապույտ մատիտ: Գնեցին ևս 15 կարմիր ու 25 կապույտ մատիտ: Վճիռ գույնի մատիտներն այժմ ավելի շատ եյին և վորջանով:

121. Յերբ վորդին 8 տարեկան էր, հայրը 36 տարեկան էր: Վորդին այժմ 13 տարեկան է, Բանի տարեկան է հայրը:

122. $x + 18 = 50$	$76 - x = 40$	$x - 20 = 57$
$x + 37 = 90$	$69 - x = 32$	$x - 45 = 32$
$x + 24 = 80$	$80 - x = 48$	$x - 27 = 43$
$x + 76 = 100$	$100 - x = 69$	$x - 34 = 66$

123. $37 + x = 89$	$x + 24 = 48$	$42 + x = 75$
$26 + x = 70$	$x + 45 = 80$	$56 + x = 90$
$48 + x = 52$	$x + 36 = 72$	$47 + x = 64$

124. $48 - x = 25$	$x - 28 = 35$	$64 - x = 43$
$60 - x = 32$	$x - 37 = 60$	$100 - x = 53$
$53 - x = 28$	$x - 46 = 18$	$81 - x = 67$

ԱՆՑԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

125. $5 \text{ ս. } 36 \text{ կ.} + 1 \text{ ս. } 47 \text{ կ.} = 3 \text{ մ } 58 \text{ սմ} + 2 \text{ մ } 37 \text{ սմ}$
 $2 \text{ ս. } 92 \text{ կ.} - 1 \text{ ս. } 65 \text{ կ.} = 4 \text{ մ } 95 \text{ սմ} - 1 \text{ մ } 76 \text{ սմ}$

126. Մի արկղում կար 42 կիտրոն, մյուսում՝ 38: Առաջին արկղը դրին ևս 15 կիտրոն, իսկ մյուսը՝ 28: Վճիռ արկղում ավելի կիտրոն յեղավ և վորջանով ավելի:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԱՄԱՆ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՆՁԵՎ 20

127. Կանֆետն արժեր 12 կոպ., կարկանդակը՝ 5 կոպեկով և ժան: Խնչքան վճարեցին 2 կարկանդակին:

128. Դուլը տանում է 12 լ կաթ, իսկ կուժը՝ 9 լ պապա: Խնչքան կաթ է տանում 5 այդպիսի կուժը:

129. 19 ուղբով գնեցին 6 կիտրոն, հատը 2 ուղբ., 1 կգ խաղող և 1 կգ խնձոր: Խնձորի կիլոգրամն արժե 3 ուղբ.: Խնչ արժե 1 կիլոգրամ խաղողը:

130. Մի աղջիկ ունի 2 եջ փոխադրանկարներ, ամեն մի եջում 9-ական նկար, իսկ մյուսը՝ 3 եջ, 5-ական նկար ամեն մի եջում: Այդ աղջիկներն ընդամենը քանի նկար ունեն:

131. $2 \times 2 + 9$	$2 \times 2 + 8$	$2 \times 5 + 8$
$2 \times 4 + 7$	$2 \times 6 - 5$	$2 \times 10 - 12$
$2 \times 8 - 9$	$2 \times 9 + 2$	$2 \times 7 - 9$

132. $5 \times 3 - 9$	$9 \times 2 - 12$	$6 \times 3 - 9$	3×6
$8 \times 2 - 7$	$7 \times 2 - 6$	$4 \times 4 - 8$	6×2
$4 \times 2 + 6$	$3 \times 4 - 9$	$10 \times 2 - 14$	4×3
$3 \times 3 + 8$	$5 \times 4 - 7$	$4 \times 5 - 13$	3×5

133. 16 կտոր հացը հավասարապես զբիւն 6 ափսեյի մեջ: Ինչքան հաց կա 5 ափսեյի մեջ:

134. 20 կծիկ թելը հավասարապես զբիւն 5 տուփերում: Քանի՞ կծիկ կա 3 տուփում:

135. Մի թղթի վրա կպցրած է 9 կոճակ, մյուսի վրա՝ 6: Քանի՞ դպրոցական խալաթի կրտսեղանացի աղջկան կոճակը, յեթե մեկ խալաթին կարում են 5 կոճակ:

136. Յեթե յերեխան գնի 3 մուրիտ, հատը 7 կոպ., ապա նրա մոտ կմնա 4 կոպ.: Նա ի՞նչ ամբողջ գրամով քանի՞ 3 կոպեկանոց զրչածայր կիպրոպանոց գնել:

$$\begin{array}{llll} 137. & 4:2+9 & 6:2+8 & 10:2+9 & 12:2+8 \\ & 8:2+8 & 12:2+7 & 20:2+3 & 16:2+5 \\ & 16:2+6 & 18:2+5 & 14:2+4 & 18:2+7 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 138. & 12:3+8 & 12:6+18 & 9:3+15 & 10:5 \\ & 16:4+4 & 20:10+14 & 14:7+12 & 18:6 \\ & 18:3+7 & 16:3+8 & 16:5+17 & 20:5 \\ & 20:4+6 & 18:9+18 & 16:8+12 & 12:4 \end{array}$$

ԱՄՁԱՊԱՏԱԿՈՒՄ 5-ՈՎ 8ԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 5-ԱԿԱՆ

139. 10 շաբաթ խնձորենիներ են անկված, յւրաքանչյուրում 5-ական ծառ: Շաբաթերով համբիւր խնձորենիները, ոչնչոր. 5, 10, 15 և այլն, մինչև 50: Այդ բոլոր թվերը զբիւր 50-ից հանիր 5-ական, մինչև այլևս զոչինչ չմնա:

$$\begin{array}{ll} 140. & 5+5+5+5 & (5 \times 4) + (5 \times 4) \\ & 5 \times 4 & 5 \times 8 \\ & 5+5+5 & (5 \times 3) + (5 \times 3) \\ & 5 \times 3 & 5 \times 6 \\ & (5 \times 3) + (5 \times 3) + (5 \times 3) & \\ & 5 \times 9 & \end{array}$$

$$141. \quad 5+5+5+5+5 \quad (5 \times 5) + (5 \times 5)$$

$$5 \times 5 \quad 5 \times 10$$

$$5+5+5+5+5+5+5 \quad (5 \times 3) + (5 \times 3) + 5$$

$$(5 \times 5) + (5 \times 2) \quad 5 \times 7$$

142. Պաղատու այգում կա 9 շաբաթ խնձորենի, յուրաքանչյուր շաբաթում 5-ական, նաև 28 տանձենի: Խնձորենիները վորքանո՞վ են ավելի տանձենիներից:

143. Խորհրդային անտեսության մեջ պետք է 60 պաղատու ծառերի շուրջը փորել: 7 բանվորներից յուրաքանչյուրը փորեց 5 ծառի շուրջը: Դեռ քանի՞ ծառ է մնում շուրջը չփորված:

$$144. \quad 5 \times 1 \quad 5 \times 3 \quad 5 \times 5 \quad 5 \times 7 \quad 5 \times 9$$

$$5 \times 2 \quad 5 \times 4 \quad 5 \times 6 \quad 5 \times 8 \quad 5 \times 10$$

$$145. \quad 5 \times 5 + 17 \quad 5 \times (42 - 34) \quad (91 - 86) \times 8$$

$$5 \times 8 - 27 \quad 5 \times (51 - 42) \quad (54 - 49) \times 6$$

$$5 \times 6 + 70 \quad 5 \times (63 - 56) \quad (42 - 37) \times 9$$

$$5 \times 7 - 19 \quad 5 \times (34 - 24) \quad (63 - 58) \times 10$$

146. Բացիկն արժե 5 կոպ.: Քանի՞ բացիկ կարելի չէ գնել 40 կոպեկով, 30 կոպ., 45 կոպ.:

147. 1 մ կտորեղենն արժե 5 ուլբ.: Քանի՞ մետր կտորեղեն կարելի չէ գնել 25 ուլբով, 35 ուլբ., 50 ուլբ.:

$$148. \quad 5 \times 2 \quad 10:5 \quad 5 \times 3 \quad 15:5 \quad 5 \times 5 \quad 25:5$$

$$5 \times 4 \quad 20:5 \quad 5 \times 6 \quad 30:5 \quad 5 \times 10 \quad 50:5$$

$$5 \times 8 \quad 40:5 \quad 5 \times 9 \quad 45:5 \quad 5 \times 7 \quad 35:5$$

149. Զերմոցների համար պատրաստեցին սկզբում 17 ջրջանակ, հետո ելի 18-ը, ամեն մի ջրմոցին 5-ական ջրջանակ: Քանի՞ ջրմոց կծածկվի այդ ջրջանակներով:

150. Գնեցին մի գործած բաճկոն 35 ռուբ. և մի քանի զույգ կանացի զուլպա, զուլպը 5 ռուբ.: Բոլոր գնումները համար ծախսվեց 60 ռուբ.: Քանի՞ զույգ կանացի զուլպա գնեցին:

151. Մեկ կիլոգրամ յուղին և մի քանի բանկա պահածաներին վճարվեց 62 ռուբ.: Մեկ կիլոգրամ յուղն արժե 17 ռուբ.: Քանի՞ բանկա պահածո գնվեց, յեթե յուրաքանչյուրն արժե 5 ռուբ.:

152. Մի զամբյուղում կար 23 խնձոր, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Այդ բոլոր խնձորները դասավորեցին շարքերով՝ մեկն մեկում 5-ական: Քանի՞ շարք յեղավ:

$$\begin{array}{ccccc} 153. & 5 : 5 & 15 : 5 & 25 : 5 & 35 : 5 & 45 : 5 \\ & 10 : 5 & 20 : 5 & 30 : 5 & 40 : 5 & 50 : 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 154. & 25 : 5 + 8 & (14 + 16) : 5 & (81 - 46) : 5 \\ & 35 : 5 + 9 & (17 + 28) : 5 & (63 - 38) : 5 \\ & 45 : 5 + 6 & (32 + 18) : 5 & (54 - 14) : 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 155. & 5 \times x = 10 & 5 \times x = 15 & 5 \times x = 25 \\ & 5 \times x = 20 & 5 \times x = 30 & 5 \times x = 30 \\ & 5 \times x = 40 & 5 \times x = 45 & 5 \times x = 35 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 156. & (5 \times 4) - (30 : 5) & (5 \times 8) - (20 : 5) \\ & (5 \times 6) - (35 : 5) & (5 \times 7) - (45 : 5) \\ & (5 \times 10) - (25 : 5) & (5 \times 9) - (40 : 5) \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 157. & 5 \times 5 + 27 & 40 : (25 : 5) & 5 \times 6 - 18 \\ & 5 \times 7 + 49 & 30 : (50 : 5) & 5 \times 8 - 24 \\ & 5 \times 9 + 38 & 90 : (5 \times 6) & 5 \times 10 - 36 \end{array}$$

ԱՅՍԲԱՆ ԱՆԳԱՍ ԱՎԵԼԻ

158. Ձեռքի դազգյահով որական կարելի յե գործել 5 մ գործվածք, գործարանի դազգյահով՝ 8 անգամ ավելի: Գործարանի դազգյահով որական ինչքան գործվածք կարելի յե գործել:

159. Բանվորն ուղիղացիայի համար վճարեց 10 ռուբ., իսկ դրանով շահեց 10 անգամ ավելի: Վորքան շահեց բանվորը:

160. Այգում բանեց 20 տանձենի և 3 անգամ ավելի խնձորենի: Քանի՞ պտղատու ծառ կար այդ այգում:

161. Անցյալ տարի քաղաքում կար 10 բեռնատար ավտոմոբիլ. այժմ դրանք 9 անգամ ավելի յեն, իսկ մարդատար մեքենաները բեռնատար ավտոմոբիլներից 15-ով պակաս: Քանի՞ մարդատար մեքենա կա քաղաքում:

162. Գնեցին 5 կգ սպիտակ ալյուր և 7 անգամ ավելի՝ հաճարի ալյուր: Հաճարի ալյուրից 18 կգ գործածվեց ինչքան մնաց այդ ալյուրից:

163. Ռեախնն արժե 5 կոպ., ընդհանուր տետրը՝ 8 անգամ ավելի թանկ: Ինչքան վճարվեց 2 ընդհանուր տետրին:

164. Դադարիկ արկղի քաշը 5 կգ է, իսկ դամբուլով լի՝ 7 անգամ ավելի ծանր: Վորքան դամբուլ կա 2 այդպիսի արկղում:

165. Թղթից կարեցին 3 շերտ. առաջինի յերկարությունը 5 սմ է, յերկրորդին՝ 7 անգամ ավելի առաջինից, իսկ յերրորդ շերտին՝ 7 սանտիմետրով յերկար յերկրորդից: Վորքան է յերրորդ շերտի յերկարությունը:

166. Կոտնտետությունը 1 աշխրի համար ավեց 6 կգ ցորեն, դրանից 4 կգ ավելի հաճար և հաճարից 3 անգամ

ավելի կարտոֆիլ: Խնչքան կարտոֆիլ տրվեց 1 աշխուրժ համար:

167. Մի բնակարանում ապրում է 7 մարդ, մյուսում՝ 6-ով ավելի, իսկ ամբողջ տան բնակիչները 5 տնգամ ավելի շատ են, քան այդ յերկու բնակարաններում միասին: Քանի մարդ է բնակվում այդ տանը:

168. 5-ը մեծացրու 8-ով: 5-ը մեծացրու 8 տնգամ:

169. 10-ը մեծացրու 7-ով: 10-ը մեծացրու 7 տնգամ:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 3-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 3-ԱԿԱՆ

170. Հաշվիր յեռյակներով՝ 3, 6, 9 և այլն, մինչև 30:

Այդ բոլոր թվերը գրիր տետրում:

30-ից պակասեցրու յերեք-յերեք, մինչև այլևս վաչկնչ չմնա:

171.	3×2	3×3	3×5	3×4	3×7
	3×4	3×6	3×10	3×6	3×9
	3×8	3×9	3×7	3×5	3×8

172. Գնեցին 9 կտոր պատառ, յուրաքանչյուր կտորը 3 ուրբ. և 8 կտոր՝ 2-ական ուրբ.: Խնչքան վճարվեց բոլոր պատառներին:

173. Կազմարարն ուներ 3 թերթ սովորաթուղթ, դրանից 8 տնգամ ավելի՝ սովորաթ թուղթ, իսկ սովորաթից 5 թերթով պակաս՝ գունավոր թուղթ: Ընդամենը վաճառքն էր սովորաթ և գունավոր թուղթ:

174. Մեծացրու 3-ը 8 տնգամ: Մեծացրու 3-ը 8-ով:

175. Մեծացրու 3-ը 9 տնգամ: Մեծացրու 3-ը 9-ով:

176.	3×1	3×3	3×5	3×7	3×9
	3×2	3×4	3×6	3×8	3×10

177.	$3 \times 7 + 79$	$3 \times (16 - 7)$	$(21 - 18) \times 8$
	$3 \times 9 - 18$	$3 \times (14 - 6)$	$(12 - 9) \times 10$
	$3 \times 8 + 46$	$1 \times (15 - 8)$	$(32 - 29) \times 7$

— —

178. Կինոյի տոման արժե 3 ուրբ.: Քանի տոմա կա՝ թիվ յե գնել 24 ուրբ. 27 ուրբով:

179. Ծրարն արժե 3 կոպ.: Քանի ծրար կարելի յե գնել 30 կոպեկով, 21 կոպ.:

180.	3×2	$6 : 3$	3×3	$9 : 3$	3×5	$15 : 3$
	3×4	$12 : 3$	3×6	$18 : 3$	3×10	$30 : 3$
	3×8	$24 : 3$	3×9	$27 : 3$	3×7	$21 : 3$

181. Մի կտորեղեն 11 մ է, մյուսը՝ 5 մ ավելի: Քանի հագուստ կարելի յե կարել այդ կտորներից, յեթե յուրաքանչյուր հագուստին 3-ական մետր է գնում:

182. Գնեցին 46 ուրբով 5 մ սառին, մետրը 5-ական ուրբ. և մի քանի մետր չիթ, մետրը 3-ական ուրբ.: Քանի մետր չիթ գնեցին:

183. Խանութ բերին 59 կգ կանֆետ: 7 արկղում կար 5-ական կգ, մնացածներում 3-ական կգ: Ընդամենը քանի արկղ կանֆետ բերին:

184. Յուրաքանչյուր 3 սրը գործադրվում էր 5-ական լիտր նավթ: Քանի լիտր գործադրվեց 12 սրում:

185. 3 ս. քաթանից ստացվում է 5 բարձի յերես 18 մ քաթանից քանի բարձի յերես կտացվի:

786.	$3 : 3$	$9 : 3$	$15 : 3$	$21 : 3$	$27 : 3$
	$6 : 3$	$12 : 3$	$18 : 3$	$24 : 3$	$30 : 3$

187.	$24 : 3 + 19$	$(60 - 39) : 3$	$(19 + 8) : 3$
	$72 : 3 + 26$	$(83 - 65) : 3$	$(18 + 6) : 3$
	$21 : 3 + 35$	$(23 - 42) : 3$	$(12 + 9) : 3$

$$188. \begin{array}{lll} 3 \times x = 6 & 3 \times x = 9 & 3 \times x = 15 \\ 3 \times x = 12 & 3 \times x = 18 & 3 \times x = 30 \\ 3 \times x = 24 & 3 \times x = 27 & 3 \times x = 21 \end{array}$$

$$189. \begin{array}{lll} (3 \times 10) - (27 : 3) & (3 \times 7) - (12 : 3) & 9 : 3 \times 8 \\ (3 \times 6) + (3 \times 5) & (3 \times 8) - (21 : 3) & 15 : 3 \times 7 \\ (3 \times 4) + (18 : 3) & (3 \times 9) - (24 : 3) & 30 : 3 \times 6 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 4-ՈՎ 3ԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 4-ԱԿԱՆ

190. Համբիր չորս-չորս այսպես. 4, 8, 12 և այլն մինչև 40: Այդ բոլոր թվերը գրիր:

40-ից պակասեցրու չորս-չորս, մինչև այլևս փոխնչ չմնա:

$$191. \begin{array}{lllll} 4 \times 2 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 6 & 4 \times 7 \\ 4 \times 4 & 4 \times 6 & 4 \times 10 & 4 \times 8 & 4 \times 10 \\ 4 \times 8 & 4 \times 9 & 4 \times 7 & 4 \times 5 & 4 \times 9 \end{array}$$

192. Հարկավոր է 9 սայլակի անիվներ պատրաստել յուրաքանչյուր սայլակին՝ 4-ական անիվ: Ելի քանի՞ անիվ պետք է պատրաստել, յեթե պատրաստ է 17-ը:

193. Բերին 7 գերան. յուրաքանչյուրից քաշեցին 4 տախտակ: 19 տախտակ գործադրից միջնապատի համար՝ Քանի՞ տախտակ մնաց:

194. Կոլանտեսուհին ունի 4 բազ և 6 անդամ ավելի՞ հավեր: Ընդամենը քանի՞ թռչուն ունի կոլանտեսուհին:

195. Ինչի՞ն պետք է ավելի վճարել և վորքանով ավելի՞ 8 կգ խաղողին, փորի կիլոգրամն արժե 4 ուր., թե 9 կգ խնձորին, փորի կիլոգրամն արժե 3 ուր.:

196. 4-ը մեծացրու 7 անգամ: 4-ը մեծացրու 7-ով:

197. Մեծացրու 4-ը 9 անգամ: Մեծացրու 4-ը 9-ով:

$$198. \begin{array}{lllll} 4 \times 1 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 7 & 4 \times 9 \\ 4 \times 2 & 4 \times 4 & 4 \times 6 & 4 \times 8 & 4 \times 10 \end{array}$$

$$199. \begin{array}{lll} 4 \times 9 + 48 & 4 \times (43 - 36) & (41 - 37) \times 4 \\ 4 \times 10 - 25 & 4 \times (62 - 53) & (52 - 48) \times 4 \\ 4 \times 8 - 19 & 4 \times (100 - 90) & (33 - 29) \times 4 \end{array}$$

200. 4 թերթ թղթից 1 տետր է ստացվում: Քանի տետր կստացվի 32 թերթից, 24 թերթից, 36 թերթից:

201. Մեկ տուփում տեղավորվում է 4 կծիկ թել: Քանի՞ այդպիսի տուփ պետք է ունենալ, դասավորելու 40 կծիկ, 28 կծիկ:

$$202. \begin{array}{llllll} 4 \times 2 & 8 : 4 & 4 \times 3 & 12 : 4 & 4 \times 5 & 20 : 4 \\ 4 \times 4 & 16 : 4 & 4 \times 6 & 24 : 4 & 4 \times 10 & 40 : 4 \\ 4 \times 8 & 32 : 4 & 4 \times 9 & 36 : 4 & 4 \times 7 & 28 : 4 \end{array}$$

203. Ճաշարանում ճաշում է 60 մարդ: Ընդհանուր սեղանի շուրջը նստել է 28 մարդ, առանձին սեղաններ շուրջը՝ 4-ական մարդ: Քանի՞ առանձին սեղաններ են դրադեցրած:

204. Գավաթում կա 3-բաժակ կաթ, իսկ բիդոնում՝ 7 անգամ ավելի: Ընդամենը քանի՞ լիտր կաթ կա գավաթում և բիդոնում, յեթե լիտրը 4 բաժակ է պարունակում:

205. Յեթե յուրաքանչյուր շապիկին կարվի 3-ական կոճակ, բոլոր կոճակները կբավականացնեն 8 շապիկ: Քանի՞ շապիկ կբավականացնեն այդքան կոճակները, յեթե ամեն մեկ շապիկին կարվի 4-ական կոճակ:

206. Յեթե վառեն որական 3-ական կապուկ փայտ,

յեղած պաշարը կբաժանացնի 9 որ, և 1 կապուկ ել կմնա: Քանի որ կբաժանացնի փայտի նույն պաշարը, յեթե որական վառեն 4-ական կապուկ:

207. Գնեցին 6 ներկի մի հավաք, յուրաքանչյուր ներկը 5 կոպ., մյուս հավաքը 6 կոպեկով ավելի թանգ: Քանի ներկ կա յերկրորդ հավաքում, յեթե նրա ամեն մի ներկն արժե 4 կոպ.:

208. $4:4$ $12:4$ $20:4$ $28:4$ $36:4$
 $8:4$ $16:4$ $24:4$ $32:4$ $40:4$

209. $24:4+37$ $28:(61-57)$ $(53-17):4$
 $28:4+45$ $32:(82-78)$ $(18+14):4$
 $32:4+56$ $40:(63-59)$ $(61-37):4$
 $36:4+68$ $36:(70-66)$ $(22+18):4$

210. $4 \times x = 8$ $4 \times x = 12$ $4 \times x = 20$
 $4 \times x = 16$ $4 \times x = 24$ $4 \times x = 40$
 $4 \times x = 32$ $4 \times x = 36$ $4 \times x = 28$

211. 5×5 5×6 4×8 5×8 5×10
 3×7 4×7 5×7 4×10 4×9
 4×6 3×8 3×10 3×9 5×9

212. $30:5$ $24:4$ $35:5$ $21:3$ $36:4$
 $24:3$ $25:5$ $28:4$ $40:4$ $50:5$
 $30:3$ $32:4$ $40:5$ $27:3$ $45:5$

113. $(4 \times 7) + (3 \times 8)$ $(4 \times 8) - (28:4)$
 $(4 \times 9) + (5 \times 7)$ $(4 \times 10) - (32:4)$
 $(4 \times 6) + (3 \times 9)$ $(4 \times 9) - (45:5)$

214. $(5 \times 9) - (40:4)$ $(5 \times 6) - (36:4)$
 $(5 \times 8) - (24:4)$ $(5 \times 9) - (35:5)$
 $(5 \times 7) - (45:5)$ $(5 \times 10) - (28:4)$

ԱՆՅԱԾԻ ՄՏՈՒԳՈՒՄ

215. 5×6 4×6 5×9 $25:5$ $28:4$ $35:5$
 4×8 5×7 3×8 $24:3$ $45:5$ $27:3$
 3×7 3×9 4×9 $40:5$ $36:4$ $32:4$

216. Ճագարանոցում կա 54 ճագար: 6 վանդակում կա 5-ական ճագար, մնացածներում 4-ական: Ընդամենը քանի վանդակ ե:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 6-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 6-ԱՎԱՆ

217. Համբեր վեց-վեց այսպես, 6, 12 և այլն՝ մինչև 60: Այդ բոլոր թվերը գրիր:

60-ից պակասեցրու 6-ական, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

218. 6×2 6×3 6×5 6×4 6×8
 6×4 6×6 6×10 6×6 6×7
 6×8 6×9 6×7 6×5 6×9

219. Մի բանվորուհի մեկ ժամում լցնում է 60 տուփ լեզակ, իսկ մյուսը՝ 54 տուփ: Առաջին բանվորուհին յոթ ժամյա աշխատանքային օրը քանի տուփ ավելի յե լցնում:

220. Թատրոն զնալու համար վերցրին 7 տոմս 5 ուրբիանոց և 8 տոմս՝ 6 ուրբիանոց: Ի՞նչ արժեյին այդ բոլոր տոմսերը:

221. Գործած գլխաբեկի համար վճարվեց 6 ուրբ., բաճկոնակին՝ 6 անգամ ավելի գլխաբեկից, իսկ հագուստի համար 19 ուրբ. ավելի, քան բաճկոնակին: Ընդամենը վարձան զրամ ծախվեց:

222. 6-ը մեծացրու 8 անգամ: 6-ը մեծացրու 8-ով:

223. 6-ը մեծացրու 9 անգամ: 6-ը մեծացրու 9-ով:

$$224. \begin{array}{ccccc} 6 \times 1 & 6 \times 3 & 6 \times 5 & 6 \times 7 & 6 \times 9 \\ 6 \times 2 & 6 \times 4 & 6 \times 6 & 6 \times 8 & 6 \times 10 \end{array}$$

$$225. \begin{array}{ccc} 6 \times 5 - 15 & 6 \times (23 - 19) & (15 - 9) \times 4 \\ 6 \times 9 + 28 & 6 \times (52 - 46) & (13 - 7) \times 5 \\ 6 \times 7 - 24 & 6 \times (47 - 37) & (20 - 14) \times 9 \\ 6 \times 8 + 36 & 6 \times (64 - 56) & (14 - 8) \times 7 \end{array}$$

226. Պատահանի շրջանակին գցում են 6-ական ապակի: Քանի շրջանակ կարելի չե ապակել, ունենալով 24 ապակի, 48 ապակի:

227. Մեքենադրուհին մի ժամում տպում է 6 էջ: Քանի ժամ պետք է աշխատի նա՝ տպելու 36 էջ, 54 էջ:

228. Նոյեմբերը 30 օր է: Նոյեմբերը քանի վեցօրյակ է:

$$229. \begin{array}{ccccc} 6 \times 2 & 12 : 6 & 6 \times 3 & 18 : 6 & 6 \times 5 & 30 : 6 \\ 6 \times 4 & 24 : 6 & 6 \times 6 & 36 : 6 & 6 \times 10 & 60 : 6 \\ 6 \times 8 & 48 : 6 & 6 \times 9 & 54 : 6 & 6 \times 7 & 42 : 6 \end{array}$$

230. Գնեցին սպիտակ հաց 38 կոպ. և մի քանի տուփ աղ, տուփը 6 կոպ.: Ընդամենը ծախսվեց 62 կոպ.: Քանի տուփ աղ գնեցին:

231. Ալբոմում սեղավորվում է 79 բացիկ, 5 էջում 5-ական, մնացած էջերում 6-ական բացիկ: Քանի էջից է բաղկացած այդ ալբոմը:

232. 6 ուսուցիչ կարելի չե 4 թաշկինակ գնել: Քանի այգույսի թաշկինակ կարելի չե գնել 18 ուսուցիչ:

233. 5 կտոր սապոնին վճարվեց 6 ուսուցիչ: Քանի կտոր սապոն կարելի չե գնել 30 ուսուցիչ:

$$234. \begin{array}{ccccc} 6 : 6 & 18 : 6 & 30 : 6 & 42 : 6 & 54 : 6 \\ 12 : 6 & 24 : 6 & 36 : 6 & 48 : 6 & 60 : 6 \end{array}$$

$$235. \begin{array}{ccc} 36 : 6 + 25 & (16 + 14) : 6 & (25 + 29) : 6 \\ 42 : 6 + 48 & (72 - 48) : 6 & (65 - 17) : 6 \\ 54 : 6 + 39 & (67 - 19) : 6 & (82 - 22) : 6 \end{array}$$

$$226. \begin{array}{ccc} 6 \times x = 12 & 6 \times x = 18 & 6 \times x = 30 \\ 6 \times x = 24 & 6 \times x = 36 & 6 \times x = 60 \\ 6 \times x = 48 & 6 \times x = 54 & 6 \times x = 42 \end{array}$$

$$327. \begin{array}{ccc} (17 + 19) : 6 & 6 \times (51 - 47) & 4 \times 6 & 24 : 4 \\ (23 + 25) : 6 & 6 \times (93 - 85) & 6 \times 4 & 24 : 6 \\ (37 + 17) : 6 & 6 \times (80 - 74) & 5 \times 6 & 30 : 5 \\ (11 + 13) : 6 & 6 \times (62 - 53) & 6 \times 5 & 30 : 6 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 8-ՈՎ 3ԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 8-ԱԿԱՆ

238. Համրիր ութ-ութ, այսպես. 8, 16, 24 և այլն՝ մինչև 80: Բոլոր թվերը գրիր:

80-ից պակասեցրու ութ-ութ, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$239. \begin{array}{ccccc} 8 \times 2 & 8 \times 3 & 8 \times 5 & 8 \times 4 & 8 \times 7 \\ 8 \times 4 & 8 \times 6 & 8 \times 10 & 8 \times 9 & 8 \times 6 \\ 8 \times 8 & 8 \times 9 & 8 \times 7 & 8 \times 5 & 8 \times 8 \end{array}$$

240. Ծխախոտի 3 թերթ թուղթն արժե 8 կոպ.: Ի՞նչ արժե այդ թղթի 18 թերթը:

241. Մի թելի անցկացրած է 8 փոքր դրոշակ, մյուսին՝ 4 անգամ ավելի: Ընդամենը քանի դրոշակ է անցկացրած յերկու թելին:

242. Բուֆետում վերցրին 5 բաժակ թեյ, բաժակը 6-ական կոպ. և 7 կարկանդակ հատը 8 կոպ.: 1 ուսուցիչ, ինչքան դրամ յետ ստացվեց:

243. 8-ը մեծացրու 6 անգամ: 8-ը մեծացրու 6-ով:

244. 8-ը մեծացրու 9 անգամ: 8-ը մեծացրու 9-ով:

$$\begin{array}{ccccc} 245. & 8 \times 1 & 8 \times 3 & 8 \times 5 & 8 \times 7 & 8 \times 9 \\ & 8 \times 2 & 8 \times 4 & 8 \times 6 & 8 \times 8 & 8 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 246. & 8 \times 6 + 25 & 8 \times 8 - 36 & 8 \times (53 - 44) \\ & 8 \times 9 - 38 & 8 \times 3 + 48 & 8 \times (81 - 75) \\ & 8 \times 7 + 19 & 8 \times 10 - 57 & 8 \times (62 - 54) \\ & 8 \times 5 - 23 & 8 \times 4 + 29 & 8 \times (45 - 38) \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 247. & (100 - 92) \times 6 & (53 - 45) \times 5 & 8 \times (92 - 89) \\ & (75 - 67) \times 9 & (32 - 24) \times 4 & 8 \times (43 - 36) \\ & (84 - 76) \times 7 & (91 - 83) \times 8 & 8 \times (61 - 51) \end{array}$$

248. Դպրացում ցերեկույթի ժամանակ ամեն մի նստարանի վրա նստում է 8-ական մարդ: Քանի նստարան է զբաղեցնում 32 աշակերտը, 64 աշակերտը:

249. Բանվորական խմբերը շարքերով ցույցի լին դնում, յուրաքանչյուր շարքում՝ 8-ական մարդ: Քանի շարք է դնում, յեթե խմբում կա 24 մարդ, 48 մարդ, 72 մարդ:

250. Մատիսն արժե 8 կոպ.: Քանի մատիտ կարելի լի գնել 80 կոպեկով, 56 կոպեկով:

$$\begin{array}{cccccc} 251. & 8 \times 2 & 16 : 8 & 8 \times 3 & 24 : 8 & 8 \times 5 & 40 : 8 \\ & 8 \times 4 & 32 : 8 & 8 \times 6 & 48 : 8 & 8 \times 10 & 80 : 8 \\ & 8 \times 8 & 64 : 8 & 8 \times 9 & 72 : 8 & 8 \times 7 & 56 : 8 \end{array}$$

252. Փոխադրանկարների 1 թերթն արժե 8 կոպ.: Մի ուղիղ սենյակ 3 տասնկապեկանոց է ելի 2 կոպ.: Այդ դրամով քանի փոխադրանկար կարող եր գնել նա:

253. Ապրանքային կայարանը յեկով 35 վազոն բանջարեղեն է 37 վազոն ալյուր: Քանի որ է պետք այդ վազոնները բեռնաթափելու համար, յեթե ուղական բեռնաթափիչ 8-ական վազոն:

254. Մեկ տետրի, մեկ քանոնի և մի քանի մատիտների վճարեցին 83 կոպ.: Տետրն արժե 15 կոպ., քանոնը՝ 12 կոպ., իսկ մատիտը՝ 8 կոպ.: Քանի մատիտ գնեցին:

255. Մեկ մետր յերկարության չորսուսակից կտրեցին 36 սմ: Մնացած մասից վոտներ պատրաստեցին խաղալիք-սեղանների համար: Յուրաքանչյուր վոտի յերկարությունը 8 սմ եր: Քանի վոտ պատրաստեցին:

256. Դամբուկով լի 3 մեծ արկղի քաշը 90 կգ է, իսկ մեկ դատարկ արկղի քաշը՝ 6 կգ: Դամբուկը մեծ արկղներից տեղափոխեցին ավելի փոքր արկղներ, յուրաքանչյուրում 8 կգ: Քանի փոքր արկղ դամբուկ լցրին:

$$\begin{array}{ccccc} 257. & 8 : 8 & 24 : 8 & 40 : 8 & 56 : 8 & 72 : 8 \\ & 16 : 8 & 32 : 8 & 48 : 8 & 64 : 8 & 80 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 258. & 32 : 8 + 27 & 64 : 8 + 47 & (18 + 38) : 8 \\ & 48 : 8 + 39 & 72 : 8 + 65 & (23 + 17) : 8 \\ & 24 : 8 + 58 & 56 : 8 + 86 & (46 + 26) : 8 \\ & 40 : 8 + 66 & 80 : 8 + 54 & (58 + 22) : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 259. & 8 \times x = 16 & 8 \times x = 24 & 8 \times x = 40 \\ & 8 \times x = 32 & 8 \times x = 48 & 8 \times x = 80 \\ & 8 \times x = 64 & 8 \times x = 72 & 8 \times x = 56 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 260. & 6 \times 6 & 6 \times 5 & 8 \times 4 & 6 \times 9 & 8 \times 8 \\ & 8 \times 5 & 8 \times 3 & 6 \times 8 & 8 \times 10 & 6 \times 10 \\ & 6 \times 4 & 6 \times 7 & 8 \times 7 & 8 \times 6 & 8 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 261. & 30 : 6 & 32 : 8 & 36 : 6 & 48 : 6 & 64 : 8 \\ & 24 : 8 & 24 : 6 & 56 : 8 & 80 : 8 & 60 : 6 \\ & 40 : 8 & 48 : 8 & 42 : 6 & 54 : 6 & 72 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 262. & (6 \times 7) - (8 \times 3) & (8 \times 9) - (42 : 6) & 36 : 6 \times 8 \\ & (8 \times 5) - (6 \times 4) & (8 \times 7) - (72 : 8) & 48 : 8 \times 5 \\ & (8 \times 10) - (6 \times 9) & (8 \times 8) - (54 : 6) & 64 : 8 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 263. \quad 36 : 6 \times 8 & 8 \times 7 - 37 & (71 - 39) : 8 \\
 48 : 8 \times 5 & 6 \times 9 - 19 & (83 - 59) : 6 \\
 64 : 8 \times 6 & 8 \times 8 - 45 & (65 - 17) : 8 \\
 40 : 5 \times 9 & 8 \times 9 - 58 & (91 - 46) : 5
 \end{array}$$

264. Գծագրեր այսպիսի ուղղանկյուններ:

Համբեր յուրաքանչյուր ուղղանկյան վանդակները նախ սյունակների, ապա շարքերի ուղղով թյամբ: Համեմատիր պատասխանները:

$$3 \times 8 = 24 \quad 8 \times 3 = 24 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 4 = 32$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵԼԻՍ ԿԱՐԵԼԻ ՅԵ ԹՎԵՐԻ ՏԵՂԵՐԸ ՓՈՒՅԼ

Այդ կանոնը ստուգիր հետևյալ որինակներով:

$$\begin{array}{llllll}
 3 \times 5 & 3 \times 6 & 3 \times 10 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 6 \\
 4 \times 10 & 5 \times 6 & 5 \times 8 & 6 \times 8 & 5 \times 10 & 6 \times 10
 \end{array}$$

ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

$$\begin{array}{llllll}
 265. \quad 8 \times 3 & 6 \times 5 & 8 \times 9 & 36 : 6 & 64 : 8 & 32 : 8 \\
 6 \times 4 & 8 \times 7 & 6 \times 10 & 48 : 8 & 42 : 6 & 48 : 6 \\
 8 \times 8 & 6 \times 8 & 8 \times 5 & 54 : 6 & 80 : 8 & 72 : 8
 \end{array}$$

266. Զամբյուղում կա 6 կգ կարտոֆիլ, իսկ պարկում՝ դրանից 7 անգամ ավելի: Քանի որ կրավաղանային այդ ամբողջ կարտոֆիլը, յեթե սրական զործադրվի 8-ական կիլոգրամ:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 9-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 9-ԱԿԱՆ

267. Համբեր ինն-ինն, այսպես. 9, 18, 27 և այլն՝ մինչև 90: Բոլոր թվերը գրիր:

90-ից պակասեցրու 9-ական, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$\begin{array}{lllll}
 268. \quad 9 \times 2 & 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 6 & 9 \times 5 \\
 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 10 & 9 \times 10 & 9 \times 8 \\
 9 \times 8 & 9 \times 9 & 9 \times 7 & 9 \times 7 & 9 \times 9
 \end{array}$$

269. Նոր գոմի ունի 10 պատուհան, յուրաքանչյուրին պետք է գցել 9-ական ապակի: Քանի՞նն և արդեն զցված, յեթե մնացել է գցելու 36 ապակի:

270. 8 անվի պետք է ճաղեր գցել, յուրաքանչյուր անվին՝ 9 ական ճաղ: 45 հատ արդեն պատրաստ է: Քանի՞ ճաղ էլ պետք է պատրաստել:

271. Տնկեցին 9 պարկ կարտոֆիլ, ստացան 10 անգամ ավելի: Ստացած կարտոֆիլը տնկածից ինչքանով էր ավելի:

272. Սպորտ-խմբակը գնեց 7 զույգ դահուկ, զույգը 9-ական սուր. և 4 զույգ չմուշիկ, զույգը 8 սուր: Ի՞նչ պրժեյին դահուկներն ու չմուշիկները միասին:

273. 9-ը մեծացրու 6 անգամ: 9-ը մեծացրու 6-ով:

274. 9-ը մեծացրու 8 անգամ: 9-ը մեծացրու 8-ով:

$$\begin{array}{lllll}
 275. \quad 9 \times 1 & 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 7 & 9 \times 9 \\
 9 \times 2 & 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 8 & 9 \times 10
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 276. \quad 10 \times 3 - 3 & 10 \times 5 - 5 & 10 \times 7 - 7 & 10 \times 9 - 9 \\
 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 7 & 9 \times 9 \\
 10 \times 4 - 4 & 10 \times 6 - 6 & 10 \times 8 - 8 & 10 \times 10 - 10 \\
 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 8 & 9 \times 10
 \end{array}$$

$$277. \begin{array}{ccccc} 5 \times 9 & 4 \times 9 & 8 \times 9 & 3 \times 9 & 6 \times 9 \\ 9 \times 5 & 9 \times 4 & 9 \times 8 & 9 \times 3 & 9 \times 6 \end{array}$$

$$278. \begin{array}{ccccc} (75-66) \times 4 & 9 \times (34-27) & (25-16) \times 7 \\ (84-75) \times 8 & 9 \times (52-49) & (73-64) \times 6 \\ (93-84) \times 5 & 9 \times (43-34) & (95-86) \times 8 \\ (100-91) \times 6 & 9 \times (25-15) & (64-55) \times 9 \end{array}$$

279. Անիվը պետք է ունենա 9 ճաղ: Քանի՞ անիվ կարելի չէ պատրաստել, ունենալով 36 ճաղ, 72 ճաղ:

280. Կթող կինը կարող է մի որում 9 գույլ կաթ կթել: Քանի՞ կթող է պետք, յեթե կուտնտեսության բուրսը կովերը մի որում տալիս են 27 գույլ կաթ, 54 գույլ, 81 գույլ:

281. Յուրաքանչյուր շրջանակին պետք է լինի 9 ապակի: Քանի՞ շրջանակ կարելի չէ ապակել, ունենալով 45 ապակի, 90 ապակի, 63 ապակի:

$$282. \begin{array}{ccccc} 9 \times 2 & 18 : 9 & 9 \times 3 & 27 : 9 & 9 \times 5 & 45 : 9 \\ 9 \times 4 & 36 : 9 & 9 \times 6 & 54 : 9 & 9 \times 10 & 90 : 9 \\ 9 \times 8 & 72 : 9 & 9 \times 9 & 81 : 9 & 9 \times 7 & 63 : 9 \end{array}$$

283. Մի տղա կուկիցիայի համար բռնեց 6 դեղին և 8 անգամ ավելի՝ գույնզգույն թիթեռներ: Այդ բոլոր թիթեռները նա դասավորեց շարքերով, յուրաքանչյուրում 9-ական: Քանի՞ շարք ստացվեց:

284. Մի տղա հաշվեց, վեր իր ունեցած գրամով կարող է գնել 6 կանֆետ, հաար 6 կույ: Այգքան գրամով քանի՞ խնձոր կարող է գնել նա, յեթե մեկ խնձորն արժե 9 կույ:

285. 5 շերտ շոկոլադին վճարեցին 9 ուրա: Քանի՞ այգպիսի շերտ շոկոլադե կարելի չէ գնել 45 ուրով:

286. 9 բուկիսն գնաց 4 կգ ալյուր: Ինչքան ալյուր կգնա 36 այգպիսի բուկիսն:

$$287. \begin{array}{ccccc} 9 : 9 & 27 : 9 & 45 : 9 & 63 : 9 & 81 : 9 \\ 18 : 9 & 36 : 9 & 54 : 9 & 72 : 9 & 90 : 9 \end{array}$$

$$288. \begin{array}{ccccc} 5 \times 9 & 4 \times 9 & 8 \times 9 & 3 \times 9 & 6 \times 9 \\ 9 \times 5 & 9 \times 4 & 9 \times 8 & 9 \times 3 & 9 \times 6 \end{array}$$

$$289. \begin{array}{ccc} 27 : 9 \times 7 & 45 : 9 \times 8 & (17+19) : 9 \\ 54 : 9 \times 8 & 90 : 9 \times 4 & (28+44) : 9 \\ 63 : 9 \times 5 & 81 : 9 \times 6 & (25+29) : 9 \end{array}$$

$$290. \begin{array}{ccc} 9 \times x = 18 & 9 \times x = 27 & 9 \times x = 45 \\ 9 \times x = 36 & 9 \times x = 54 & 9 \times x = 90 \\ 9 \times x = 72 & 9 \times x = 81 & 9 \times x = 63 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 7-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 7-ԱԿԱՆ

291. Համըրը յոթ-յոթ, այսպես. 7, 14 և այլն՝ մինչև 70: Բոլոր թվերը գրիր:

70-ից պակասեցրու յոթ-յոթ, մինչև այլևս ժնչինչ չմնա:

$$292. \begin{array}{ccccc} 7 \times 2 & 7 \times 3 & 7 \times 5 & 7 \times 4 & 7 \times 7 \\ 7 \times 4 & 7 \times 6 & 7 \times 10 & 7 \times 8 & 7 \times 5 \\ 7 \times 8 & 7 \times 9 & 7 \times 7 & 7 \times 6 & 7 \times 9 \end{array}$$

293. Մեկ պարկում կա 7 կգ ալյուր, մյուսում՝ 4 անգամ ավելի, իսկ յերրորդում՝ 4 կգ ավելի յերկրորդից: Ինչքան ալյուր կա յերրորդ պարկում:

294. Յերկու բիդոնում կա 62 լ կաթ: Մեկից վաճառեցին 7 ի մյուսից՝ 3 անգամ ավելի: Վերջին կաթ մնաց:

295. Գնեցին պատեֆոնի 8 պլաստինկա, հաար 7 ուր. և մի քանի պլաստինկա, հաար 6 ուր: Այդ

բոլորին վճարվեց 92 ուրբ: Ընդամենը քանի պատահեցին:

296. մեծացրու 7-ը 9 անգամ: Մեծացրու 7-ը 9-ով:

297. Մեծացրու 7-ը 6 անգամ: Մեծացրու 7-ը 6-ով:

298. 7×1 7×3 7×5 7×7 7×9

7×2 7×4 7×6 7×8 7×10

299. 3×7 4×7 5×7 6×7 8×7 9×7

7×3 7×4 7×5 7×6 7×8 7×9

300. $7 \times 3 + 39$ $7 \times 8 - 19$ $(15 - 8) \times 8$

$7 \times 5 + 48$ $7 \times 9 - 35$ $(13 - 6) \times 6$

$7 \times 4 + 56$ $7 \times 7 - 32$ $(14 - 7) \times 9$

$7 \times 6 + 28$ $7 \times 10 - 44$ $(12 - 5) \times 7$

301. $(82 - 75) \times 10$ $7 \times (21 - 16)$ $7 \times (52 - 46)$

$(54 - 47) \times 5$ $7 \times (32 - 28)$ $7 \times (61 - 53)$

$(90 - 83) \times 4$ $7 \times (43 - 37)$ $7 \times (44 - 35)$

$(41 - 34) \times 3$ $7 \times (62 - 55)$ $7 \times (73 - 66)$

302. Մեկ պատուհան թղթելուն գնում է 7 մ թղթի ժապավեն: Քանի պատուհան կարելի չէ թղթել, ունենալով 28 մ այգավախի ժապավեն, 56 մ:

303. Կովին տալիս են որը 7 կգ չոր առվույտ: Քանի որ կրավահանացնի նրան 21 կգ 42 կգ: 63 կգ չոր առվույտը:

304. Մառիան արժե 7 կոպ: Քանի մատիտ կարելի չէ գնել 35 կոպ., 70 կոպ., 49 կոպ.:

305. 7×2 $14 : 7$ 7×3 $21 : 7$ 7×5 $35 : 7$

7×4 $28 : 7$ 7×6 $42 : 7$ 7×10 $70 : 7$

7×8 $56 : 7$ 7×9 $63 : 7$ 7×7 $49 : 7$

306. Կովի համար գնեցին 64 կգ չոր խոտ: Մի քանի որ նրան տալիս էլին 7-ական կգ, իսկ վերջին որը՝ 8 կգ: Խոտը քանի որ բավականացրեց կովին:

307. Յերկու շալակ փայտ բերին: Մեկում կար 23 ծղան, մյուսում՝ 24: Յուրաքանչյուր վառելուն գնում էր 7-ական ծղան: Վորոշ ժամանակից հետո մնաց 5 ծղան: Քանի անգամ վառեցին վառարանը:

308. Մի խորհրդային տնտեսությունը քաղաք ուղարկեց 74 բիդոն կաթ: 5 խանութի բաշխվեց 5-ական բիդոն, մնացածներին՝ 7-ական: Քանի խանութի բաշխվեց կաթը:

309. $7 : 7$ $21 : 7$ $35 : 7$ $49 : 7$ $63 : 7$
 $14 : 7$ $28 : 7$ $42 : 7$ $56 : 7$ $70 : 7$

310. $42 : 7 \times 8$ $63 : 7 \times 5$ $(13 + 22) : 7$
 $35 : 7 \times 6$ $56 : 7 \times 3$ $(27 + 22) : 7$
 $21 : 7 \times 10$ $70 : 7 \times 9$ $(71 - 29) : 7$

311. $7 \times x = 14$ $7 \times x = 21$ $7 \times x = 35$
 $7 \times x = 28$ $7 \times x = 42$ $7 \times x = 70$
 $7 \times x = 56$ $7 \times x = 63$ $7 \times x = 49$

312. 9×3 7×4 9×4 7×5 9×6
 7×6 7×10 7×7 7×8 7×9
 9×10 9×5 9×7 9×9 9×8

313. $36 : 9$ $21 : 7$ $63 : 9$ $81 : 9$ $63 : 7$
 $28 : 7$ $54 : 9$ $42 : 7$ $49 : 7$ $90 : 9$
 $45 : 9$ $35 : 7$ $70 : 7$ $72 : 9$ $50 : 7$

314. $(9 \times 3) + (7 \times 4)$ $(7 \times 6) - (54 : 9)$ $63 : 9 \times 8$
 $(9 \times 4) + (7 \times 5)$ $(9 \times 7) - (56 : 7)$ $49 : 7 \times 9$
 $(9 \times 5) + (7 \times 7)$ $(9 \times 9) - (72 : 9)$ $81 : 9 \times 6$

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

315. Տարին ունի 12 ամիս—հունվար, փետրվար, մարտ, ապրիլ, մայիս, հունիս, հուլիս, օգոստոս, սեպտեմբեր, հոկտեմբեր, նոյեմբեր, դեկտեմբեր: Շեղատառով ապրիլի և 28 կամ 29 օր: Մնացած չորս ամիսները—ապրիլ, հունիս, սեպտեմբեր և նոյեմբեր 30-ական օր են:

Որ 24 ժամ է. 1 ժամը 60 րոպե յե.

316. 2 տ. 2 ամիս+6ամիս 2 օր 6 ժամ+9 ժամ
3 տ. 8 ամիս—4ամիս 6 օր 13 ժամ—5 ժամ

317. 1 տ. 8 ամիս+2 տ. 2 ամիս
4 տ. 10 ամիս—1 տ. 6 ամիս

318. 5 օր 7 ժամ+7 օր 16 ժամ
8 օր 17 ժամ—3 օր 12 ժամ

319. 2 ժ. 35 րոպ.+16 րոպ.
2 ժ. 25 րոպ.+ 1 ժ. 25 րոպ.

320. 7 ժ. 45 րոպ.—28 րոպ.
8 ժ. 25 րոպ.— 5 ժ. 17 րոպ.

321. Այսօր դեկտեմբերի 15-ն է. քանի օր է մնացել մինչև ամսավերը:

322. Ուսման տարվա առաջին քառորդը տեղի ունի, հոկտեմբեր ամիսները և նոյեմբերից 5 օր: Այդ ժամանակամիջոցում 10 հանգստի օր չկա: Բոնի օր պարադմունք չկա: Ուսման քառորդում:

323. Վերջին ամիսները հաջորդաբար 31-ական օր ունեն:

324. Առաջին ամիսները, Վերջին 5 վեցորյակ են: Առաջին ամիսները, Վերջին 5 վեցորյակ են և 1 օր: Վերջին ամիսն է Վերջին 4 յոթնորյակ:

325. Կուրսանտները 1 ժ. 15 րոպե վաղով գնացին, իսկ 2 ժ. 25 րոպե՝ դանդաղ: Ինչքան ժամանակ գնացին կուրսանտները:

326. Յերեք գործողություն ունեցող ներկայացումը շարունակվեց 3 ժամ 40 րոպե: Առաջին գործողությունը տևեց 1 ժ. 10 րոպե, յերկրորդը՝ 1 ժ. 15 րոպե: Ինչքան տևեց յերրորդ գործողությունը:

327. Դպրոցում ցերեկույթն սկսվեց 1 ժամին և վերջացավ 4 ժ. 45 րոպեյին: Ինչքան տևեց ցերեկույթը:

328. Կոմյերիտականները ռազմական պարադմունք ունենում էին յերեկոյան 7 ժ. 40 րոպեյից մինչև 9 ժ. 20 րոպե: Ինչքան էր տևում պարադմունքը:

329. Բանվորները յերկրորդ հնգամյակի հանրագումարի մասին զեկուցում լսեցին յերեկոյան 6 ժ. 30 րոպեյից մինչև 8 ժ. 15 րոպե: Ինչքան տևեց զեկուցումը:

330. Դասերն սկսվեցին առավոտյան 9 ժամին և վերջացան ցերեկվա 1 ժ. 50 րոպեյին: Ինչքան ժամանակ սովորեցին յերեխաները:

331. Գոմում աշխատանքն սկսվում է առավոտյան: Ժամը 5-ին և վերջանում է յերեկոյան 8 ժ. 30 րոպեյին: Ինչքան է տևում աշխատանքն գոմում:

332. Բանվորուհին յերեխային մսուր տարավ առավոտյան 6 ժ. 45 րոպեյին և յետ դեռեց ցերեկվա 3 ժ. 20 րոպեյին: Յերեխան ինչքան ժամանակ մնաց մսուրում:

333. Ժամացույցը ցույց է տալիս կեսօր: Ինչքան ժամանակ է անցել օրվա սկզբից: Ժամացույցի ուղղը մեկ

ժամ ել առաջ շարժվեց: Այժմ քանի՞ ժամ ե անցել որվա սկզբից:

Ցերեկվա ժամը 1-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 13-ը:

Ցերեկվա ժամը 2-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 14-ը:

Ցերեկվա ժամը 3-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 15-ը:

Շարունակի՛ր այս աղյուսակը: Գրի՛ր տետրում:

334. Փոստը բաց ե 9 ժամից մինչև 18 ժամը: Որը քանի՞ ժամ ե աշխատում փոստը:

335. կայարանում ապրանքատար վագոնը դատարկեցին 10 ժ. 25 րոպեից մինչև 15 ժ. 35 րոպե: Ինչքան տևեց այդ աշխատանքը:

336. Գնացքը Մոսկվայից դուրս յեկավ 21 ժ. 40 րոպ. և Լենինգրադ հասավ մյուս որը 10 ժամ 10 րոպեյին: Ինչքան ժամանակ գնաց գնացքը:

337. Գնացքը Լենինգրադից դուրս յեկավ 22 ժ. 50 րոպ. և Մոսկվա հասավ մյուս որը 11 ժ. 20 րոպեյին: Ինչքան ժամանակ գնաց գնացքը:

ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

$$\begin{array}{llllll} 338. & 7 \times 4 & 9 \times 6 & 7 \times 3 & 27 : 9 & 28 : 7 & 42 : 7 \\ & 9 \times 5 & 7 \times 8 & 9 \times 8 & 49 : 7 & 81 : 9 & 72 : 9 \\ & 7 \times 9 & 9 \times 4 & 7 \times 6 & 63 : 9 & 35 : 7 & 56 : 7 \end{array}$$

339. Հեռագիրը արված ե 14 ժամ 20 րոպեյին և տեղ ե հասցրած 19 ժ. 25 րոպեյին: Ինչքան ժամանակ ե գնացել հեռագիրը:

340. 9-ը մեծացրու 7 անգամ: 9-ը մեծացրու 7-ով:

ԿԵՍ, ԲԱՌՈՐԴ, ՈՒՅԵՐՈՐԴԱԿԱՆ ՄԱՍ

341. մատիտով գծիր բաժակի շուրջը և կտրիր 3 շրջան: Այդ շրջանները կտրելով բաժանիր 2, 4 և 8 հավասար մասերի:

Ամբողջ օրջանը 2 կես ե, 4 քառորդ, 8 ութերորդական մաս:

342. Յույց տուր շրջանի կեսը, քառորդը, ութերորդական մասը:

343. Գծիր մի շերտ 8 սմ յերկարության: Ի՞նչ պետք ե անել այդ շերտի կեսը, քառորդը, ութերորդական մասն ստանալու համար:

344. 20 գրչածայր հավասարապես դրին յերկու տուփի մեջ: Քանի՞ գրչածայր կա յուրաքանչյուր տուփում: Գրչածայրերի վո՞ր մասն ե գտնվում ամեն տուփում:

345. 12 թերթ թղթից կտրեցին 4 միանման տետր: Քանի՞ թերթ թուղթ գնաց մեկ տետրին: Թղթի վո՞ր մասը գործադրվեց յուրաքանչյուր տետրի համար:

346. 16 կտոր հացը հավասարապես դրին 8 ափսեյի մեջ: Քանի՞ կտոր հաց դրին յուրաքանչյուր ափսեյում: Հացի վո՞ր մասն ե գտնվում մեկ ափսեյում:

347. Դույլում կա 12 լ կաթ: Կաթի կեսը վերցրին մածնի համար: Քանի՞ լիտր վերցրին մածնի համար:

348. Մի տղա ուներ 20 կոպ. Այդ գրամի քառորդ մասը նա տվեց ուետինի: Ի՞նչ արժե ուետինը:

349. Խանութում կար 16 արկղ ձու: Չվերի ութերորդական մասը վաճառեցին: Քանի՞ արկղ ձու վաճառեցին:

ԲԱԺԱՆՈՒՄ 2, 4 ՅԵՎ 8 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

350. 16 բանվոր ցուցակագրվեցին ֆիզիկա խմբում: Պարագելու համար նրանց բաժանեցին 2 հավասար խմբի: Քանի մարդուց է կազմված ամեն մի խումբը:

351. Կաթը շուկա տանելու համար կոյտնտեսուհին հավասարապես ածեց դա 2 բիզոնի մեջ: Ինչքան կաթ կա յուրաքանչյուր բիզոնում, յեթե յերկու բիզոնում էա 10 ի 20 ի 14 ի:

$$\begin{array}{l} 352. \quad 2 \times 2 \quad 4 : 2 \quad 3 \times 2 \quad 6 : 2 \quad 5 \times 2 \quad 10 : 2 \\ \quad 4 \times 2 \quad 8 : 2 \quad 6 \times 2 \quad 12 : 2 \quad 10 \times 2 \quad 20 : 2 \\ \quad 8 \times 2 \quad 16 : 2 \quad 9 \times 2 \quad 18 : 2 \quad 7 \times 2 \quad 14 : 2 \end{array}$$

353. Մի կտորեղեն հավասարապես վաճառեցին 4 գնորդի: Նրանցից յուրաքանչյուրին քանի մետր կտորեղեն հասավ, յեթե դա 32 մ, 24 մ, 36 մ էր:

354. Ի՞նչ արժե 1 խնձորը, յեթե 4 խնձորին վճարված է 40 կոպ., 28 կոպ.:

$$\begin{array}{l} 355. \quad 2 \times 4 \quad 8 : 4 \quad 3 \times 4 \quad 12 : 4 \quad 5 \times 4 \quad 20 : 4 \\ \quad 4 \times 4 \quad 16 : 4 \quad 6 \times 4 \quad 24 : 4 \quad 10 \times 4 \quad 40 : 4 \\ \quad 8 \times 4 \quad 32 : 4 \quad 8 \times 4 \quad 36 : 4 \quad 7 \times 4 \quad 28 : 4 \end{array}$$

356. Կայարան յեկավ 6 վագոն պտուղ և 5 անգամ ավելի՝ կանաչեղեն: Այդ բոլոր վազոնների քառորդ մասը բեռնաթափվեց: Քանի վազոն բեռնաթափվեց:

357. 3 տուփ պահածոյին և 4 կգ յերշիկին վճարվեց 54 ուրբ.: Մեկ տուփ պահածոն արժե 6 ուրբ.: Ի՞նչ արժե մեկ կիլոգրամ յերշիկը:

358. 4 կարկանդակին և 6 կանֆետին վճարվեց 76 կոպ.: Մեկ կանֆետն արժե 8 կոպ.: Ի՞նչ արժե մեկ կարկանդակը:

$$\begin{array}{l} 359. \quad (53-39) : 2 \quad (67-47) : 2 \quad (18+14) : 4 \\ \quad (43-27) : 2 \quad (15+13) : 4 \quad (19+17) : 4 \\ \quad (36-18) : 2 \quad (31-7) : 4 \quad (27+13) : 4 \end{array}$$

360. Ի՞նչ արժե կտորեղենի 1 մետրը, յեթե 8 մ-ի համար վճարված է 32 ուրբ., 64 ուրբ.:

361. Վորքան հաց սպառվեց որական, յեթե 8 որում հավասարապես սպառվեց 24 կգ, 48 կգ, 72 կգ:

362. Ի՞նչ արժե 1 կգ կանֆետը, յեթե 8 կգ արժե 40 ուրբ., 80 ուրբ., 56 ուրբ.:

$$\begin{array}{l} 363. \quad 2 \times 8 \quad 16 : 8 \quad 3 \times 8 \quad 24 : 8 \quad 5 \times 8 \quad 40 : 8 \\ \quad 4 \times 8 \quad 32 : 8 \quad 6 \times 8 \quad 48 : 8 \quad 10 \times 8 \quad 80 : 8 \\ \quad 8 \times 8 \quad 64 : 8 \quad 9 \times 8 \quad 72 : 8 \quad 7 \times 8 \quad 56 : 8 \end{array}$$

364. Որը 24 ժամ է: Որվա քառորդ մասն աշակերտն սովորում է դպրոցում և տանը, ութերորդական մասը նա անց է կացնում դրսում: Որվա մեջ դեռ քանի ժամ էլ մնում է խաղի, սւաելու և քնելու համար:

365. Մի աղջիկ ուներ 72 կոպ.: Այդ դրամի ութերորդական մասով նա գնեց մատիտ, իսկ մնացած դրամով մեկ վրձին ու ներկեր: Ի՞նչ արժեն ներկերը, յեթե վրձինին վճարեց 26 կոպ.:

366. 8 տուփ սեղանի աղին և 1 լ նավթին վճարվեց 96 կոպ.: 1 լիտր նավթն արժե 47 կոպ.: Ի՞նչ արժե 1 տուփ աղը:

367. 8 մ կտորեղենին վճարեցին 48 ուրբ.: Ի՞նչ արժե նույն կտորեղենի 5 մ:

368. 8 ափսեյի մեջ հավասարապես դրին 64 կտոր հաց: Քանի կտոր հաց դրին 3 ափսեյում:

$$\begin{array}{lll}
 369. (51-19):4 & (45+35):8 & (56:8)\times 9 \\
 (65-37):4 & (28+28):8 & (72:8)\times 6 \\
 (92-56):4 & (35+13):8 & (64:8)\times 7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 370. 13:2 & 24:4 & 32:4 & 48:8 & 64:8 \\
 20:4 & 32:8 & 24:8 & 40:4 & 36:4 \\
 80:8 & 28:4 & 40:8 & 56:8 & 72:8
 \end{array}$$

ԱՅՍՔԱՆ ԱՆԳԱՄ ՊԱԿԱՍ

371. Բեռնատար ավտոմոբիլի վրա 80 պարկ ալյուր դրին, իսկ սալի վրա՝ 8 անգամ պակաս: Քանի՞ պարկ դրին սալի վրա:

372. Պորտֆեյն արժե 32 ռուբ., գրադայուսակը՝ 4 անգամ եժան: Ի՞նչ արժե գրադայուսակը:

373. Մի կտոր մետաղալարը 28 մ է, մյուսը՝ նրանից 4 անգամ կարճ: Վորքան է յերկրորդ մետաղալարը:

374. Դպրոցական սեղանատանը կա 56 խոր ափսե և դրանից 8 անգամ պակաս՝ սաղր ափսեներ: Սեղանատանն ընդամենը քանի՞ ափսե կա:

375. Կարագի մեկ կտորը 36 կգ է, մյուսը՝ 4 անգամ պակաս: Վաճառեցին 27 կգ կարագ: Ընդամենը ինչքան կարագ մնաց:

376. Փողոցում կար 72 քարաշեն և 8 անգամ պակաս՝ փայտաշեն տուն: Փայտաշեն յերկու հին տուն քանդեցին և նորից կառուցեցին 5 քարաշեն տուն: Այժմ քանի՞ տուն կա այդ փողոցում:

377. Սեղանն արժե 40 ռուբ., աթոռը՝ 4 անգամ պակաս: Ինչքան վճարեցին մեկ սեղանին և 6 աթոռին:

378. Քարահատակի լայնությունը 48 մ է, մայթինը՝ 8 անգամ նրանից նեղ: Վորքան է փողոցի ընդհանուր լայնությունը, հաշված նաև յերկու մայթերը:

379. Մագուկն իրերով 64 կգ քաշ ունի, իսկ ձեռքի ճամբրուկը՝ 8 անգամ նրանից թեթև: Ինչքան է սնդուկի և ճամբրուկի քաշը միասին:

380. Գնեցին ալյուր 32 կգ, կրուպա՝ նրանից 4 կգ պակաս և մակարոն՝ 4 անգամ ալյուրից պակաս: Ընդամենը քանի՞ կիլոգրամ մթերքներ գնեցին:

381. Հայրը 40 տարեկան է, մայրը՝ փոքր և նորից 8 տարույ, իսկ վորդին՝ մորից փոքր և 8 անգամ: Քանի՞ տարեկան է վորդին:

382. Մատիան արժե 8 կոպ., ներկերի հաղաքը 4 անգամ թանկ մատիաից, իսկ ռետինը՝ 8 անգամ եժան մատիաից և ներկերից միասին: Ի՞նչ արժե ռետինը:

383. Մի տան մեջ ապրում է 16 հասակավոր ողաժարդ. այդտեղ յերեխաները 2 անգամ պակաս են ողաժարդեղանցից, իսկ կանայք՝ 3 անգամ ավելի յերեխաներից: Այդ տանն ընդամենը քանի՞ մարդ է ապրում:

384. 56-ը փոքրացրու 8-ով: 56-ը փոքրացրու 8 անգամ:

385. 72-ը փոքրացրու 8-ով: 72-ը փոքրացրու 8 անգամ:

ԲԱԺԱՆՈՒՄ 3, 6 ՅԵՎ 9 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

386. Մի կատրեղեն, փրի յերկարությունը 24 մ էր, բաժանեցին 3 հավասար մասի: Յերկու մասից փաթվարագույրներ կարեցին: Քանի՞ մետր կատրեղեն զնաց փաթվարագույրներին:

387. 3 գունավոր մատիան արժե 27 կոպ.: Ի՞նչ արժե 5 այդպիսի մատիա:

$$\begin{array}{lllll}
 388. 2 \times 3 & 6:3 & 3 \times 3 & 9:3 & 5 \times 3 & 15:3 \\
 4 \times 3 & 12:3 & 6 \times 3 & 18:3 & 10 \times 3 & 30:3 \\
 8 \times 3 & 24:3 & 9 \times 3 & 27:3 & 7 \times 3 & 21:3
 \end{array}$$

389. Մի բիզոնում կար 14 լ կաթ, մյուսում 13 լ։ Այդ կաթի յերրորդ մասը յեռացրին։ Ինչքան հում կաթ մնաց։

390. Բանվորը մի քաղաքից մյուսը գնաց յերկաթուղով, շոգենավով և ձիով։ Յերկաթուղով գնալն արժե 30 ուրբ., շոգենավով 3 անգամ եժան, իսկ ձիով 5 ուրբ.։ Այսպես յերկաթուղով գնալու արժեքից՝ Մի քաղաքից մյուսը գնալու համար բանվորն ընդամենը վորքան դրամ ծախսեց։

$$\begin{array}{lll} 391. (13+8):3 & (56-29):3 & (39-18):3 \\ (16+14):3 & (72-54):3 & (42-15):3 \\ (12+15):3 & (61-37):3 & (71-47):3 \end{array}$$

392. Հարկավոր է պարանը կտրատել 6 հավասար մասի։ Քանի մետր կլինի ամեն մի մասը, յեթե ամբողջ պարանի յերկարությունը 24 մ, 48 մ, 36 մ 54 մ է։

393. Գնեցին 6 մատիտ։ Ինչ արժե մեկ մատիտը, յեթե բոլոր մատիտներին վճարել են 60 կոպ., 42 կոպ.։

$$\begin{array}{llllll} 394. 2 \times 6 & 12:6 & 3 \times 6 & 18:6 & 5 \times 6 & 30:6 \\ 4 \times 6 & 24:6 & 6 \times 6 & 36:6 & 10 \times 6 & 60:6 \\ 8 \times 6 & 48:6 & 9 \times 6 & 54:6 & 7 \times 6 & 42:6 \end{array}$$

395. Դպրոցում առաջին դասամիջոցը տևում է մեկ ժամվա վեցերորդ մասը, յերկրորդ դասամիջոցը՝ 15 բուլե, իսկ մեծը՝ կես ժամ։ Դպրոցում վորքան ժամանակ է հաշվում դասամիջոցներին։

396. 6 նոր շրջանակների համար ձեռք բերվեց 48 ապակի, հավասարապես զցելու յուրաքանչյուր շրջանակին։ Քանի ապակի յե պետք 5 այդպիսի շրջանակի համար։

397. 54-ը փոքրացրու 6 անգամ։ 54-ը փոքրացրու 6-ով։

398. 60-ը փոքրացրու 6 անգամ։ 60-ը փոքրացրու 6-ով։

$$\begin{array}{lll} 399. (42-18):6 & (26+28):6 & 60:(51-45) \\ (13+17):6 & (32+16):6 & 54:(62-56) \\ (28+8):6 & (19+23):6 & 36:(83-77) \end{array}$$

400. Կարեցին 9 միանման տետրեր։ Քանի թերթ թուղթ գնաց յուրաքանչյուր տետրին, յեթե ընդամենը գործադրվեց 36 թերթ, 72 թերթ թուղթ։

401. Գնեցին 9 միատեսակ դրոշմանիշ։ Ինչ արժե յուրաքանչյուր դրոշմանիշը, յեթե բոլորին վճարեցին 27 կոպ., 45 կոպ., 90 կոպ.։

$$\begin{array}{llllll} 402. 2 \times 9 & 18:9 & 3 \times 9 & 27:9 & 5 \times 9 & 45:9 \\ 4 \times 9 & 36:9 & 6 \times 9 & 54:9 & 10 \times 9 & 90:9 \\ 8 \times 9 & 72:9 & 9 \times 9 & 81:9 & 7 \times 9 & 63:9 \end{array}$$

403. 9 աթոռակի վճարեցին 82 ուրբ.։ Ինչ արժե յուրաքանչյուր աթոռակի վրա գործադրած աշխատանքը, յեթե նյութեղենն արժե 28 ուրբ.։

404. Պահարանում կա 72 գիրք, իսկ գրասեղանի վրա՝ նրանից 9 անգամ պակաս։ Ընդամենն ինչքան գիրք կա պահարանում և գրասեղանի վրա։

405. 81 կոպ. գնեցին 9 թերթ սպիտակ և 9 թերթ գունավոր թուղթ։ Սպիտակ թղթի մեկ թերթն արժե 4 կոպ.։ Ինչ արժե մեկ թերթ գունավոր թուղթը։

406. 69 մ կտորեղենից կարեցին 9 խալաթ և 8 գոգնոց։ Յուրաքանչյուր գոգնոցին գնաց 3 մ կտորեղեն։ Քանի մետր կտորեղեն գնաց մեկ խալաթին։

407. 63-ը փոքրացրու 9 անգամ: 63-ը փոքրացրու 9-ով:

408. 72-ը փոքրացրու 9 անգամ: 72-ը փոքրացրու 9-ով:

$$409. \begin{array}{lll} (42-15):9 & (82-46):9 & (34+38):9 \\ (42+39):9 & (54-36):9 & (19+62):9 \\ (29+16):9 & (49+14):9 & (93-39):9 \end{array}$$

$$410. \begin{array}{ccccc} 21:3 & 24:3 & 30:3 & 36:9 & 72:9 \\ 30:6 & 36:6 & 24:6 & 54:6 & 48:6 \\ 18:9 & 27:3 & 27:9 & 63:9 & 54:9 \\ 42:6 & 45:9 & 60:6 & 81:9 & 90:9 \end{array}$$

ԲԱԺԱՆՈՒՄ 10, 5 ՅԵՎ 7 ՀԱՎԱՍՏԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

411. Ի՞նչ յերկարություն կունենա յուրաքանչյուր մասը, յեթե 30 սմ շերտը բաժանենք 10 հավասար մասի, 5 հավասար մասի:

412. Ի՞նչ յերկարություն կունենա յուրաքանչյուր մասը, յեթե 40 սմ շերտը բաժանենք 10 հավասար մասի, 5 հավասար մասի:

$$413. \begin{array}{ccccc} 2 \times 10 & 20:10 & 6 \times 10 & 60:10 & 1 \times 10 \\ 3 \times 10 & 30:10 & 7 \times 10 & 70:10 & 10:10 \\ 4 \times 10 & 40:10 & 8 \times 10 & 80:10 & 10 \times 10 \\ 5 \times 10 & 50:10 & 9 \times 10 & 90:10 & 100:10 \end{array}$$

$$414. \begin{array}{ccccc} 2 \times 5 & 10:5 & 3 \times 5 & 15:5 & 5 \times 5 & 25:5 \\ 4 \times 5 & 20:5 & 6 \times 5 & 30:5 & 10 \times 5 & 50:5 \\ 8 \times 5 & 40:5 & 9 \times 5 & 45:5 & 7 \times 5 & 35:5 \end{array}$$

415. Տրակտորը 10 ժամ աշխատելով սպառում էր 60 կգ նավթ: Տրակտորն ինչքան նավթ կսպառի 7 ժամում:

416. Գործարանը 5 որում բաց թողեց 25 կոմբայն: Գործարանը քանի՞ կոմբայն կարող է բաց թողնել 8 որում:

417. Նքսկուրսիայի համար հավաքեցին 65 ուրբ: Յերեք հասակավորներ մուծեցին 10-ական ուրբ, իսկ մնացածը՝ 7 դպրոցականներ հավասար չափով: Վորքան մուծեց ամեն մի դպրոցականը:

418. Ճաշարանի համար մթերեցին 45 կիսատակառ կաղամբ: Առաջին ամսում սպառվեց հինգերորդ մասը, յերկրորդ ամսում՝ 12 կիսատակառ: Ինչքան կաղամբ մնաց:

$$419. \begin{array}{lll} (17+23):5 & (42-17):5 & 35:(51-46) \\ (16+14):5 & (61-16):5 & 25:(32-27) \\ (32+18):5 & (54-19):5 & 45:(73-68) \end{array}$$

420. Յուղի պաշարն սպառվեց հավասարապես 7 որում: Որական ինչքան յուղ էր սպառվում, յեթե ընդամենը 28 կգ էր, 56 կգ:

421. Մի բանվոր յոթժամյա աշխատանքային որում շրջապաշեց 70 ող, մյուսը՝ 63 ող: Նրանցից յուրաքանչյուրը մեկ ժամում քանի՞ ող էր շրջատաշում:

$$422. \begin{array}{ccccc} 2 \times 7 & 14:7 & 3 \times 7 & 21:7 & 5 \times 7 & 35:7 \\ 4 \times 7 & 28:7 & 6 \times 7 & 42:7 & 10 \times 7 & 70:7 \\ 8 \times 7 & 56:7 & 9 \times 7 & 63:7 & 7 \times 7 & 49:7 \end{array}$$

423. Բանվորը յոթժամյա աշխատանքային որում մշակում է 42 կգ կաթ թել: Քանի՞ կիլոգրամ կմշակի նա 3 ժամում:

424. 7 հողամասում հավասարաչափ աշխատում է 56 տրակտոր: Քանի՞ տրակտոր է աշխատում 4 հողամասում:

425. Կոլանտեսության նախընտրում կա 63 կով և զրանից 7 անգամ պակաս՝ հորթեր: Քանի՞ կով ու հորթ կա կոլանտեսության նախընտրում:

426. 42-ը փոքրացրու 7 անգամ: 42-ը փոքրացրու 7-ով:

427. 63-ը փոքրացրու 7 անգամ: 63-ը փոքրացրու 7-ով:

428. $(27+29):7$ $28:(52-45)$ $(54-19):7$
 $(35+28):7$ $35:(73-66)$ $(87-38):7$
 $(23+26):7$ $21:(91-84)$ $(73-17):7$
 $(46+24):7$ $42:(64-57)$ $(71-29):7$

429. $25:5$ $28:7$ $42:7$ $40:5$ $63:7$
 $21:7$ $30:5$ $35:7$ $49:7$ $50:5$
 $50:10$ $35:7$ $49:7$ $45:5$ $70:7$

430. $40:8$ $42:6$ $56:7$ $54:9$ $63:9$
 $28:7$ $48:8$ $36:9$ $72:8$ $81:9$
 $27:9$ $54:6$ $63:7$ $48:6$ $56:8$
 $35:7$ $42:7$ $45:9$ $56:7$ $72:9$

ԱՆՑԱԾԻ ՄՏՈՒԳՈՒՄ

431. $27:3$ $63:7$ $24:3$ $36:4$ $56:8$
 $35:5$ $72:9$ $30:6$ $54:9$ $28:4$
 $48:6$ $81:9$ $21:7$ $42:7$ $49:7$

432. Մի կոլանտեսություն պետությանը հանձնեց 63 պարկ հաճար, իսկ 7 անգամ պակաս՝ ցորեն: Կոլանտեսությունն ընդամենը վորքան ցորեն ու հաճար հանձնեց:

433. 32-ը փոքրացրու 8 անգամ: 32-ը փոքրացրու 8-ով:

ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՅԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԶՈՒԳԱԴՐՈՒՄԸ

434. 32 մ մետաղալարը 4 հալասար մասս արին: Քանի մետր է յուրաքանչյուր մասը:

32 մ յերկարության մետաղալարը հալասար մասեր արին: Յուրաքանչյուր մասը 4 մ էր: Քանի կտոր արին մետաղալարը:

435. Կտուրի վերանորոգմանը գնաց 6 միանման թիթեղ: Վորքան է յուրաքանչյուր թիթեղի քաշը, յեթե բոլորի քաշը 42 կգ է:

Կտուրի վերանորոգմանը գնաց մի քանի թիթեղ, վորանցից յուրաքանչյուրի քաշը 6-ական կիլոգրամ էր: Քանի թիթեղ գնաց կտուրի վերանորոգմանը, յեթե բոլորի քաշը 42 կգ էր:

436. 8 միատեսակ ջերմոցների շրջանակները 48 հատ են: Քանի շրջանակ է ընկնում յուրաքանչյուր ջերմոցին: Բանջարանոցում կա ջերմոցի 48 շրջանակ, յուրաքանչյուր ջերմոցին՝ 8-ական: Քանի ջերմոց կա բանջարանոցում:

437. Պատուհանների համար կտրեցին 24 ապակի, ամեն մեկին՝ 6-ական ապակի: Քանի պատուհան կտրելի չէ ապակել:

Կոլանտեսության աղումըն ունի 6 միատեսակ պատուհաններ, վորոնց զգված է 24 ապակի: Քանի ապակի չէ զգված յուրաքանչյուր պատուհանին:

438. Կոլանտեսության 9 դոմում կա 90 կով: Քանի կով է ընկնում ամեն մի դոմին:

Կոլանտեսությունն ունի 90 կով: Յուրաքանչյուր դոմին ընկնում է 9-ական կով: Կոլանտեսությունը քանի դոմ ունի:

439. Դիրքն ունի 54 եջ: Որական 6 եջ կարդալով, քանի որում կարելի չէ վերջացնել այդ գիրքը:

Դիրքը 54 եջ է: Մի ողա այդ գիրքը կարդաց 6 օրում, ամեն օր հալասար չափով: Որք քանի եջ էր կարդում նա:

440. 48 խնձորենիները պետք է հալասարապես տնկել 6 շարքում: Քանի խնձորենի կլինի ամեն մի շարքում:

48 խնձորենին պեար և տնկել շարքերով, յուրաքան-
չյուր շարքում՝ 6-ական խնձորենի: Քանի՞ շարք կստացվի:

ՔԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ

441. Տուփում կա 5 սև և 10 գունավոր մատիտ:
Գունավոր մատիտները քանի՞ անգամ ավելի յեն սևերից:

442. Մեկ մետր չիթն արժե 3 ռուբ., իսկ մեկ մետր
մետաքսյա կտորեղենը՝ 24 ռուբ.: Մետաքսյա կտորեղենը
քանի՞ անգամ թանկ է չիթից:

443. Յերկաթյա չորսուսակի քաշը 40 կգ է, իսկ նույն
մեծությամբ փայտի չորսուսակինը՝ 5 կգ: Յերկաթյա չոր-
սուսակը քանի՞ անգամ ծանր է փայտի չորսուսակից:

444. Թուղը յերկու կտոր արին: Մի կտորի յերկարու-
թյունն 8 մ էր, մյուսինը՝ 54 մ: Յերկրորդ կտորը քանի՞
անգամ ավելի յերկար է առաջինից:

445. Մի տան մեջ ապրում են 27 հասակավորներ
և 9 յերեխա: Այդ տան յերեխաները քանի՞ ճակատ պա-
կաս են հասակավորներին:

446. Սովորական արդուկն արժե 8 ռուբ., ելեկարա-
կանը՝ 32 ռուբ.: Սովորական արդուկը քանի՞ անգամ եժան
է ելեկարականից:

447. Մեկ պարկ կարտոֆիլի քաշը 48 կգ է, իսկ
կարտոֆիլով լի զամբյուղը՝ 8 կգ: Կարտոֆիլով լի զամ-
բյուղը քանի՞ անգամ թեթև է պարկից:

448. Լուցկու յերկարությունը 4 սմ է, գործելու
շուրջին՝ 20 սմ: Լուցկին քանի՞ անգամ կարճ է շուրջից:

449. Բանվորը 5 օրում վաստակեց 40 ռուբ. Այժմ
նույն բանվորը, աշխատելով ստախանովյան յեղանակով,
որը վաստակում է 48 ռուբ.: Քանի՞ անգամ ավելացավ
նրա աշխատավարձը:

450. Կազմած գիրքն արժե 45 կոպ., իսկ անկազմը՝
36 կոպ.: Քանի՞ անգամ գիրքը թանկ է իր կազմից:

451. 2 մ մահուդին վճարեցին 100 ռուբ., 5 մ սա-
տինին՝ 25 ռուբ.: 1 մ սատինը քանի՞ անգամ եժան է 1 մ
մահուդից:

452. Խնձորով լի արկղի քաշը 48 կգ է, իսկ խաղո-
ղով լի 7 արկղի քաշը՝ 56 կգ: Խնձորով արկղը քանի՞ ան-
գամ ավելի ծանր է խաղողով արկղից:

453. Հաճարի հացի քաշը 4 կգ է, բուլկունը՝ 1 կգ:
Վճրը և քանի՞ անգամ ավելի թեթև է — 10 հացը, թե՛ 20
բուլկին:

454. Հայրը 30 տարեկան է, վորդին 6 տարեկան:
Հայրը քանի՞ տարով մեծ է վորդուց: Վորդին քանի՞ անգամ
փոքր է հորից:

455. Վորդին 8 տարեկան է, հայրը 30 տարով մեծ
է վորդուց: 2 տարուց հետո նա քանի՞ անգամ ավելի մեծ
կլինի վորդուց:

456. 45-ը քանի՞ անգամ մեծ է 9-ից: 45-ը քանի-
սով ավելի յե 9-ից:

457. 8-ը քանի՞ անգամ փոքր է 56-ից: 8-ը քանիսով
է փոքր 56-ից:

458. 63-ը քանի՞ անգամ մեծ է 7-ից: 63-ը քանիսով
է մեծ 7-ից:

459. 9-ը քանի՞ անգամ փոքր է 54-ից: 9-ը քանի-
սով է փոքր 54-ից:

ԱՐՏԱՂՅՈՒՍԱԿԱՅԻՆ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇ ԹՎՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇ ԹՎԻ ՎՐԱ

460. Դպրոցական կիսակը վաճառեց 28 զրչակով Ա
դրանից 2 անգամ ավելի մատիտ: Քանի՞ մատիտ վաճառ-
վեց:

461. 2 միանման վրձիններին վճարվեց 58 կոպ.։ Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուրը։

462. Յերկու պարկում կար 80 կգ կրուպա։ Յերբ մի պարկից վերցրին 8 կգ, յերկու պարկերի կրուպան հավասարվեց։ Սկզբում ինչքան կրուպա կար յուրաքանչյուր պարկում։

463. Յերկու կտոր կտորեղենը 76 մ է։ Յերբ մեկից կտրեցին 6 մ, յերկու կտորները հավասարվեցին։ Սկզբում վորքան էր յուրաքանչյուր կտորը։

464. Մի ցեխում բանվորներն աշխատում են 3 հերթի, յուրաքանչյուր հերթին՝ 27 մարդ։ Նրանցից 38-ը կին է։ Այդ ցեխում քանի տղամարդ է աշխատում։

465. 3 մատինտերին իրենց ծայրապանակներով վճարվեց 57 կոպ.։ Ծայրապանակն արժե 12 կոպ.։ Ի՞նչ արժե մատիտը։

466. Յերեք արկղում կար 85 կիտրոն։ Յերբ զբանցից մեկում զբին դարձյալ 2 կիտրոն, յերեք արկղում կիտրոնները հավասարվեցին։ Սկզբում քանի կիտրոն կար յուրաքանչյուր արկղում։

467. Յերեք զամբյուղում կար 77 ձու։ Յերբ զբանցից մեկում զբին դարձյալ 4 ձու, բոլոր զամբյուղները ձվերը հավասարվեցին։ Սկզբում քանի ձու կար յուրաքանչյուր զամբյուղում։

468. 3 հակազադի վճարեցին 84 ուրբ.։ Ի՞նչ արժե 2 այդպիսի հակազադը։

469. Լվացող մեքենան մեկ ժամում կարող է 48 կգ սպիտակեղեն լվանալ։ Լվացարարուհին 10 ժամում ձեռքով լվանում է 30 կգ սպիտակեղեն։ Մեքենայով քանի անգամ ավելի արագ կարելի լի լվանալ քան ձեռքով։

470. Կոլտնասեսությունից քաղաք բերին 4 բիդոն կաթ, յուրաքանչյուր բիդոնում 24-ական լիտր, է 28 լ սերս Բաղաբը վորքանով ավելի կաթ բերին, քան սերս։

471. Նքսկուրսիա զնացին 33 տղա է 27 աղջիկ։ Յերխաններին բաժանեցին 4 հավասար խմբի։ Քանի յերխա յեր ամեն մի խմբում։

472. Գնեցին 5 տուփ մատիտ, յուրաքանչյուրում 12 հատ։ Այդքան մատիտների համար քանի տուփ է պետք, ամեն մեկում 10-ական մատիտ զնելու համար։

473. Գնորդն ունի 100 ուրբ.։ Յեթե նա գնի 5 կգ յուղ, կմնա 15 ուրբ.։ Ի՞նչ արժե մեկ կիլոգրամ յուղը։

474. Սպորտ-խմբակը պատրաստվում էր գնելու 6 ձեռնասահակ 14-ական ուղբով. բայց գների իջեցում լեղավ, է նույնքան զբամով գնեցին 7 ձեռնասահակ։ Ի՞նչ գնով էր վաճառվում ձեռնասահակը։

475. Յերկու թմբում տնկեցին 8 պարկ կարտոֆիլ։ Մի թմբից հավաքեցին 45 պարկ, մյուսից՝ 6 պարկով ավելի։ Տնկածից քանի անգամ ավելի կարտոֆիլ հավաքեցին։

476.	12×2	23×2	15×2	16×2	27×2
	14×2	32×2	25×2	18×2	36×2
	13×2	24×2	35×2	17×2	28×2
	11×2	43×2	45×2	19×2	49×2

477.	$22 : 2$	$42 : 2$	$30 : 2$	$36 : 2$	$76 : 2$
	$24 : 2$	$46 : 2$	$50 : 2$	$38 : 2$	$72 : 2$
	$28 : 2$	$64 : 2$	$70 : 2$	$74 : 2$	$96 : 2$
	$26 : 2$	$88 : 2$	$90 : 2$	$56 : 2$	$98 : 2$

478.	11×3	23×3	14×3	28×3	26×3
	13×3	21×3	17×3	19×3	24×3
	12×3	32×3	15×3	25×3	27×3
	22×3	33×3	16×3	23×3	29×3

479.	33 : 3	36 : 3	42 : 3	54 : 3	78 : 3
	66 : 3	39 : 3	48 : 3	72 : 3	81 : 3
	93 : 3	63 : 3	45 : 3	57 : 3	87 : 3
	99 : 3	96 : 3	51 : 3	75 : 3	84 : 3

480. $(19 \times 2) + (26 \times 2)$ $(84 : 2) + (68 : 2)$
 $(28 \times 2) + (17 \times 2)$ $(90 : 2) + (70 : 2)$
 $(29 \times 3) - (18 \times 3)$ $(54 : 3) + (84 : 3)$

481.

11×4	$52 : 4$	14×4	$48 : 4$	17×4
12×4	$64 : 4$	16×4	$72 : 4$	19×4
22×4	$92 : 4$	15×4	$56 : 4$	23×4
24×4	$96 : 4$	18×4	$60 : 4$	$96 : 4$
13×4	$88 : 4$	17×4	$68 : 4$	$76 : 4$
25×4	$76 : 4$	19×4	$100 : 4$	$92 : 4$

482.

11×5	$55 : 5$	16×5	$80 : 5$	15×5
12×5	$60 : 5$	17×5	$85 : 5$	20×5
13×5	$65 : 5$	18×5	$90 : 5$	$75 : 5$
14×5	$70 : 5$	19×5	$95 : 5$	$100 : 5$

483. $(18 \times 5) - (13 \times 4)$ $(90 : 5) + (52 : 4)$
 $(17 \times 5) - (14 \times 4)$ $(65 : 5) + (72 : 4)$
 $(18 \times 4) - (13 \times 5)$ $(85 : 5) + (64 : 4)$
 $(19 \times 5) - (17 \times 4)$ $(80 : 5) + (76 : 4)$

484.

11×6	$72 : 6$	14×7	$78 : 6$	14×6
13×6	$84 : 7$	11×8	$96 : 6$	13×7
15×6	$96 : 8$	16×6	$77 : 7$	$84 : 6$
12×7	$91 : 7$	12×8	$98 : 7$	$90 : 6$

485. $(16 \times 5) - (17 \times 4)$ $(52 : 4) + (85 : 5)$
 $(14 \times 7) - (16 \times 4)$ $(68 : 4) + (98 : 7)$
 $(15 \times 5) - (13 \times 4)$ $(64 : 4) + (88 : 8)$
 $(19 \times 5) - (18 \times 4)$ $(76 : 4) + (70 : 5)$

486.	$24 \times 3 : 2$	$15 \times 4 : 5$	$60 : 4 \times 6$
	$25 \times 3 : 5$	$56 : 4 \times 5$	$65 : 5 \times 7$
	$42 \times 2 : 3$	$16 \times 5 : 4$	$84 : 6 \times 5$
	$32 \times 3 : 2$	$15 \times 4 : 5$	$72 : 4 \times 5$

ԻՐԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ԿԼՈՐ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐՈՎ ՅԵՎ ՅԵՐԿՆԻՇ ԹՎՈՎ
ՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ԿԼՈՐ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ՅԵՐԿՆԻՇ
ԹՎԻ ՎՐԱ

487. Դպրոցն ունի 20 դասարան, յուրաքանչյուրում
(4-ական լամպ: Քանի՞ լամպ կա բոլոր դասարաններում:

488. 60 մ կտորեղենից կարեցին 20 միատեսակ հա-
զուստ: Ինչքան կտորեղեն զնաց յուրաքանչյուր հազուս-
տին:

489. Մեկ սավանին գնում ե 2 մ լախ քաթան: 36 սա-
վան կարելուց հետո մնաց 7 մ: Վորքան եր ամբողջ
քաթանը:

490. Պահեստից բեռնատար ավտոմոբիլներով խանութ
պեռք ե տեղափոխել 38 պարկ կարտոֆիլ ե 16 պարկ կա-
ղամբ: Մեկ բեռնավտոլի բարձվում ե 27 պարկ: Քանի՞
ավտոմոբիլ ե հարկավոր այդ բանջարեղենը տեղափոխելու
համար:

491. Գնեցին 18 կտոր պատառ, կտորը 3-ական ուրբ:
Վորքան դրամ տվին այդ պատառների գինը վճարելու
համար, յեթե 6 ուրբ. յեռ ստացան:

492. Մեկ կարժ թելի ե մի քանի կապ ասեղների
վճարվեց 80 կոպ: Թելի կարժն արժեք 45 կոպ., իսկ ասեղ-
ների կապը՝ 15 կոպ: Քանի՞ կապ ասեղ գնվեց:

493. Մի քանի բիզոնում կար 86 ՝ կաթ: Յերբ մի
բիզոնից վաճառվեց 2 ՝ կաթ, բոլոր բիզոններում մնալ
հավասարապես: 28-ական ՝ Քանի՞ բիզոն եր:

494. Մի քանի արկղներում կար 60 կգ մակարոն: Յերբ մի արկղից վաճառվեց 6 կգ, բոլոր արկղներում հավասարապես մնաց 18-ական կգ: Քանի արկղ եր:

495. Մրցմանը մասնակցում եր 16 թիանավակ և 14 յերկթիանավակ: Այդ նավակներն ընդամենը քանի թի ունեյին:

496. Մի կապ տանդն արժե 18 կոպ.: Քանի կապ տանդ գնեցին, յեթե 1 ուրբուց 28 կոպ. յետ ստացվեց:

497. Մի պոմպով 1 բոպեյում կարելի յե դուրս մղել 5 դույլ ջուր, մյուսով 7 դույլ: Առաջին պոմպն աշխատեց 13 բոպե, յերկրորդը՝ 5 բոպե: Յերկու պոմպով ընդամենը փորքան ջուր դուրս մղվեց:

498. գյուղական դպրոցը տաքացնելու համար հոկտեմբերին սպառեցին 16 կապուկ վառելափայտ: Նոյեմբերին վառեցին 20 անգամ, ամեն անգամ գործադրելով 4-ական կապուկ: Նոյեմբերին քանի անգամ ավելի վառելափայտ գործադրվեց, քան հոկտեմբերին:

499. 5 խուրձ ծղոտի քաշը 8 կգ ե: Մայլին բարձեյին 60 խուրձ: Վորքան ե դրանց քաշը:

500. 70 մ տարածությամբ մի շարքով դրին 5 ուել: Մի շարքով քանի ուել կղնեն 98 մ տարածության վրա:

501. 2 ջրապնակային ոււմբերի քաշը 13 կգ ե: Արկղից փերցրին 14 ոււմբ: Վորքան ե դրանց քաշը:

502. Գոմար 3 բոպեյում դուրս ե մղում 17 դույլ ջուր: Գոմար քանի բոպե պետք ե աշխատի, փոր դուրս մղի 98 դույլ ջուր:

503. 8 մ կտորեղենին փնարվեց 54 ուրբ: Նույն կտորեղենից քանի մետր կարելի յե գնել 72 ուրբով:

504. 48 կգ մեղրը հավասարապես լցրին 3 կիսատափ: Կա: Քանի կիսատափա ե պետք 64 կգ մեղրի համար:

505. 56 մ կտորեղենից կարելին 14 միատեսակ հագուստ: Քանի այդպիսի հագուստ դուրս կգա 96 մ կտորեղենից:

506. 8 տուփում տեղավորվում ե 96 մատիտ: Քանի այդպիսի տուփ գնեցին, յեթե դրանց մեջ կար 72 մատիտ:

507. 2×20 2×40 3×20 $40 : 20$ $80 : 20$
 20×2 40×2 2×50 $60 : 30$ $100 : 50$
 2×30 4×20 5×20 $80 : 40$ $90 : 30$
 30×2 20×4 3×30 $60 : 20$ $100 : 20$

508. 2×14 2×15 2×16 2×26 2×36
 14×2 2×25 2×18 2×28 2×39
 2×23 2×35 2×17 2×27 2×47
 23×2 2×45 2×19 2×29 2×48

509. 3×12 3×21 3×14 3×18 3×26
 3×11 3×32 3×16 3×24 3×28
 3×13 3×23 3×15 3×19 3×27
 3×22 3×33 3×17 3×25 3×29

510. $22 : 11$ $24 : 12$ $30 : 15$ $69 : 23$ $32 : 16$
 $36 : 12$ $33 : 11$ $39 : 13$ $70 : 35$ $38 : 19$
 $28 : 14$ $26 : 13$ $50 : 25$ $99 : 33$ $42 : 14$
 $63 : 21$ $96 : 32$ $66 : 22$ $90 : 45$ $48 : 16$

511. $36 : 18$ $57 : 19$ $72 : 36$ $78 : 26$ $87 : 29$
 $51 : 17$ $54 : 27$ $54 : 18$ $92 : 46$ $94 : 47$
 $34 : 17$ $58 : 29$ $76 : 38$ $81 : 27$ $96 : 48$
 $45 : 15$ $75 : 25$ $72 : 24$ $98 : 49$ $84 : 28$

512. $(2 \times 17) + (3 \times 16)$ $45 : 15 \times 17$ $54 : 18 \times 15$
 $(3 \times 14) - (2 \times 18)$ $51 : 17 \times 18$ $92 : 46 \times 16$
 $(3 \times 27) - (2 \times 19)$ $52 : 26 \times 29$ $57 : 19 \times 18$
 $(2 \times 28) - (2 \times 29)$ $74 : 37 \times 28$ $78 : 26 \times 29$

$$\begin{array}{ccccc}
 513. & 4 \times 13 & 4 \times 14 & 4 \times 16 & 5 \times 14 & 5 \times 17 \\
 & 4 \times 22 & 4 \times 24 & 4 \times 18 & 5 \times 12 & 5 \times 19 \\
 & 4 \times 13 & 4 \times 15 & 4 \times 17 & 5 \times 15 & 5 \times 16 \\
 & 4 \times 23 & 4 \times 25 & 4 \times 19 & 5 \times 13 & 5 \times 18
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc}
 514. & 48 : 12 & 60 : 15 & 92 : 23 & 70 : 14 & 95 : 19 \\
 & 75 : 15 & 65 : 13 & 56 : 14 & 96 : 24 & 90 : 18 \\
 & 52 : 13 & 64 : 16 & 76 : 19 & 68 : 17 & 85 : 17 \\
 & 88 : 22 & 60 : 12 & 80 : 16 & 100 : 25 & 72 : 18
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc}
 515. & 6 \times 11 & 7 \times 14 & 72 : 12 & 77 : 11 & 6 \times 15 \\
 & 6 \times 13 & 7 \times 13 & 66 : 11 & 91 : 13 & 9 \times 11 \\
 & 6 \times 12 & 7 \times 12 & 78 : 13 & 98 : 14 & 96 : 16 \\
 & 6 \times 14 & 8 \times 11 & 84 : 14 & 84 : 12 & 88 : 11 \\
 & 6 \times 16 & 8 \times 12 & 90 : 15 & 99 : 11 & 96 : 12
 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc}
 516. & (4 \times 15) - (3 \times 19) & (5 \times 18) - (48 : 16) \\
 & (7 \times 14) - (3 \times 16) & (6 \times 15) - (56 : 14) \\
 & (5 \times 17) - (4 \times 13) & (5 \times 16) - (72 : 18)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 517. & 2 \times 27 : 18 & 7 \times 12 : 14 & 4 \times 18 : 12 \\
 & 4 \times 12 : 16 & 3 \times 16 : 12 & 8 \times 12 : 16 \\
 & 5 \times 18 : 15 & 6 \times 15 : 18 & 6 \times 14 : 12
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 518. & 4 \times 18 : 36 & 90 : 18 \times 13 & 54 : 18 \times 24 \\
 & 5 \times 12 : 15 & 75 : 15 \times 14 & 42 : 21 \times 45 \\
 & 5 \times 18 : 45 & 84 : 28 \times 25 & 48 : 16 \times 18
 \end{array}$$

519. 45-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 15-ից: 45-ը քանիսով ավելի յե 15-ից:

14-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 56-ից: 14-ը քանիսով պակաս ե 56-ից:

520. 65-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 13-ից: 13-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 65-ից:

92-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 23-ից: 23-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 92-ից:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

521. Խնչ միատեսակ զրամներով կարելի յե վճարել 20 կոպ., 50 կոպ., 80 կոպ., 30 կոպ., 60 կոպ., 90 կոպ., 40 կոպ., 70 կոպ., 1 ռուբլի:

522. Խնչ միատեսակ զրամներով կարելի յե վճարել 32 կոպ., 65 կոպ., 48 կոպ., 96 կոպ., 45 կոպ., 72 կոպ., 75 կոպ., 64 կոպ.:

523. Վերցրու յերկուսական 2 կոպեկանոց, 3 կոպեկանոց, 10 կոպեկանոց ե 20 կոպեկանոց: Խնչպե՞ս կարելի յե այդ զրամներով վճարել 40 կոպ., 47 կոպ., 42 կոպ., 43 կոպ., 58 կոպ., 56 կոպ., 65 կոպ.:

524. Գրիր այն բոլոր թվերը, վերոնց վրա բաժանվում են.

22	35	57	74	30	50	21	48
26	38	58	85	32	51	46	56
40	52	60	72	81	96	69	87
45	54	64	75	84	90	24	100

$$\begin{array}{ccc}
 525. & 24 = 2 \times x & 32 = 2 \times x & 40 = 2 \times x \\
 & 24 = 3 \times x & 32 = 4 \times x & 40 = 4 \times x \\
 & 24 = 4 \times x & 32 = 8 \times x & 40 = 5 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 526. & 45 = 3 \times x & 56 = 2 \times x & 64 = 2 \times x \\
 & 45 = 5 \times x & 56 = 4 \times x & 64 = 4 \times x \\
 & 45 = 9 \times x & 56 = 7 \times x & 64 = 8 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 527. & 70 = 2 \times x & 30 = 2 \times x & 48 = 3 \times x \\
 & 70 = 5 \times x & 30 = 3 \times x & 48 = 4 \times x \\
 & 70 = 7 \times x & 30 = 5 \times x & 48 = 6 \times x
 \end{array}$$

$$528. \begin{array}{lll} 36=3 \times X & 80=4 \times X & 84=3 \times X \\ 36=4 \times X & 80=5 \times X & 84=6 \times X \\ 36=6 \times X & 80=8 \times X & 84=7 \times X \end{array}$$

$$529. \begin{array}{lll} 60=2 \times X & 72=2 \times X & 90=2 \times X \\ 60=3 \times X & 72=3 \times X & 90=3 \times X \\ 60=4 \times X & 72=4 \times X & 90=5 \times X \\ 60=5 \times X & 72=6 \times X & 90=6 \times X \\ 60=6 \times X & 72=8 \times X & 90=9 \times X \end{array}$$

$$530. \begin{array}{lll} 54=2 \times X & 75=3 \times X & 96=2 \times X \\ 54=3 \times X & 75=5 \times X & 96=3 \times X \\ 54=6 \times X & 78=2 \times X & 96=4 \times X \\ 63=3 \times X & 78=3 \times X & 96=6 \times X \\ 63=7 \times X & 78=6 \times X & 96=8 \times X \end{array}$$

ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄՆԱՑՈՐԴՈՎ

531. 26 մ մետաղալարը բաժանեցին մի քանի մասի, յուրաքանչյուրը 8 մ յերկարության: Քանի մաս արին մետաղալարը: Խնջքան մետաղալար մնաց:

532. Մի զույգ դահուկն արժե 9 ուրբ: 62 ուրբով քանի զույգ դահուկ կարելի չե գնել: Վորքան զրամ կմնա:

533. 25 տետր պետք է հավասարապես բաշխել 8 աշակերտի: Քանի տետր կստանա յուրաքանչյուր աշակերտը: Քանի տետր կմնա:

534. Մեկ մետր կտորեղենն արժե 7 ուրբ: 60 ուրբով քանի մետր կարելի չե գնել: Վորքան զրամ կմնա:

$$535. \begin{array}{lllll} 5 \times 6 + 2 & 40 : 5 & 35 : 5 & 32 : 8 & 24 : 6 \\ 32 : 5 & 43 : 5 & 36 : 5 & 37 : 8 & 28 : 6 \\ 5 \times 6 + 4 & 47 : 5 & 27 : 4 & 56 : 9 & 38 : 7 \\ 34 : 5 & 48 : 5 & 25 : 4 & 74 : 8 & 61 : 9 \end{array}$$

$$536. \begin{array}{lllll} 23 : 3 & 37 : 5 & 40 : 7 & 46 : 8 & 48 : 9 \\ 28 : 3 & 42 : 5 & 45 : 7 & 50 : 8 & 53 : 9 \\ 25 : 4 & 33 : 6 & 24 : 7 & 35 : 8 & 67 : 9 \\ 30 : 4 & 38 : 6 & 53 : 7 & 47 : 8 & 74 : 9 \end{array}$$

— — —

537. 50 տախտակից սեղաններ շինեցին: Յուրաքանչյուր սեղանին գնաց 4-ական տախտակ: Քանի սեղան շինեցին: Քանի մետր տախտակ մնաց:

538. 95 ձուռն պետք է հավասարապես տեղավորել 3 արկղում: Քանի ձուռն կլինի յուրաքանչյուր արկղում: Քանի ձուռն մնաց:

539. 26 յերեխայի համար տոնածառից վերցրին 80 խաղալիք: Յուրաքանչյուր յերեխա քանի խաղալիք ստացավ, յեթե հավասարապես բաժանվեցին նրանց: Քանի խաղալիք մնաց:

540. Պետք է բիզոնները լցնել 85 լ կաթ: Մեկ բիզոնում տեղավորվում է 26 լ: Քանի բիզոն կցվի և ինչքան կաթ էլ կմնա:

$$541. \begin{array}{lllll} 47 : 2 & 56 : 3 & 62 : 3 & 84 : 5 & 92 : 7 \\ 38 : 3 & 82 : 4 & 74 : 6 & 80 : 7 & 85 : 6 \\ 55 : 4 & 57 : 5 & 87 : 5 & 89 : 8 & 100 : 9 \end{array}$$

$$542. \begin{array}{lllll} 85 : 36 & 96 : 46 & 58 : 26 & 77 : 14 & 68 : 15 \\ 56 : 24 & 40 : 13 & 60 : 14 & 79 : 19 & 87 : 21 \\ 75 : 24 & 87 : 28 & 75 : 17 & 63 : 12 & 89 : 16 \end{array}$$

$$543. \begin{array}{lllll} 58 : 13 & 84 : 13 & 95 : 13 & 75 : 12 & 100 : 19 \\ 97 : 17 & 92 : 10 & 89 : 14 & 70 : 16 & 98 : 12 \\ 68 : 11 & 87 : 12 & 97 : 18 & 80 : 15 & 99 : 14 \end{array}$$

ԱՆՅԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

544. 84-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 28-ից: 84-ը քանիսով ավելի յե 28-ից:

545. 19-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 76-ից: 19-ը քանիսով պակաս ե 76-ից:

546. Փեթականոցում 96 փեթակ հավասարապես դասավորված են 8 շարքում: Քանի՞ փեթակ կա 5 շարքում:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՅԵՎ ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

547. Ամանեղենների խանութում կար 52 խոր ավան ե գրանից 4-ով պակաս՝ սաղր: Բոլոր ավանների քառորդ մասը վաճառվեց: Քանի՞ ավան վաճառվեց:

548. Գնեցին 75 թերթ կանաչ, կարմիր ե կապույտ թուղթ: Կանաչ թուղթը 12 թերթ եր, կարմիրը՝ 3 անգամ ավելի: Քանի՞ թերթ եր կապույտ թուղթը:

549. Յերկու պարկում կար 90 կգ ալյուր: Մի պարկից վերցրին 42 կգ, մյուսից՝ 3 անգամ պակաս: Վորքան ալյուր մնաց յերկու պարկում:

550 Մի մեքենագրուհի աշխատանքը կատարեց 15 ժամում, տպելով մի ժամում 5-ական եջ. մյուսը՝ 12 ժամում, տպելով մի ժամում 6-ական եջ: Նրանցից վորն ավելի շատ եջեր տպեց ե վորքանով ավելի:

551. Թղթեղենի խանութը վաճառեց նախ 57 միտոզանի ե 39 վանդակավոր տետր, ե ապա՝ դարձյալ 37 միտոզանի ե 8 վանդակավոր տետր: Վանդակավորից քանի՞ անգամ ավելի միտոզանի տետր վաճառվեց:

552. Մի պոմպով ջուրը լցվեց 12 բոպեյում, մեկ բոպեյում 4-ական գույլ, մյուսում 16 բոպեյում, մեկ բոպեյում 6-ական գույլ: Առաջին պոմպով քանի՞ անգամ պակաս ջուր լցվեց, քան յերկրորդով:

553. Փոխառության գրված 72 բանվորների կեսը շահեց առաջին խաղարկությանը, վեցերորդական մասը՝ յերկրորդ խաղարկությանը, իսկ մնացածները՝ յերրորդ խաղարկությանը: Քանի՞ բանվոր շահեց յերրորդ խաղարկությանը:

554. Խանութում 3 ժամում վաճառվեց 96 գույլ կանաչի գուլպա: Առաջին ժամին վաճառվեց բոլոր գուլպաների մի յերրորդ մասը, յերկրորդ ժամին՝ քառորդ մասը: Քանի՞ գույլ գուլպա վաճառվեց յերրորդ ժամին:

555. Հավասար բարձած 3 բեռնատար ավտոմոբիլով գործվածքային գործարան բերին 84 հակ բամբակ: Յերկու ավտոմոբիլը դատարկեցին: Քանի՞ հակ բամբակ իջեցրին:

556. Պատեֆոնի 14 պլաստիկաներին վաճառեցին 70 ուրբ., յուրաքանչյուրին հավասար չափով: Հետո նույն գնով գնեցին դարձյալ 6 պլաստիկա: Ընդամենը վորքան դրամ ծախսվեց:

557. 72 մ. կտորեղենից կարեցին 18 միտոսակ հագուստ: Քանի՞ այդպիսի հագուստ կարելի յե կարել 56 մ կտորեղենից:

558. Յեթե յուրաքանչյուր դարակում դրվի 18-ական գիրք, բոլոր գրքերը կարելի յե տեղավորել 4 դարակում: Բայց այդ գրքերի համար ազատվեց միայն 3 դարակ: Ամեն մի դարակում հավասարապես քանի՞ գիրք պետք ե դնել:

559. Ճաշարանում ամբողջ հացն ուղղում եյին դնել 8 ավանյի մեջ, յուրաքանչյուրում՝ 12-ական կտոր: Բայց հարկ յեղավ 2 ավանն դատարկելու, ե հացը հավասարապես դնելու մնացած ավաններում: Քանի՞ կտոր հաց դրին ամեն մի ավանյի մեջ:

560. Կարմիր բանակայինները դատավարվեցին 4 շաբաթ, յուրաքանչյուր շաբաթում 24-ական մարդ: Հետո նրանք

բոլորը վերագասավորվեցին աջնպես, վոր ամեն մի շարքում 16-ական մարդ լինի: Քանի՞ շարք ստացվեց:

561. Սենյակը պատրաստելու համար բաժական ե ունենալ 6 կտոր պաստառ, յուրաքանչյուրը 14-ական մետր: Քանի՞ կտոր պաստառ կգնա այդ սենյակին, յեթե ամեն մի կտորը 12 մ լինի:

562. Խանութում կա յերկու տեսակ մակարոն, կիրորամը 3 և 5 ռուբլիանոց: Յեթե գնորդը 6 կգ գնի 3 ռուբլիանոցից, նրա մոտ կմնա 12 ռուբ: Նա 5 ռուբլիանոց ինչքան մակարոն կկարողանար գնել իր ամբողջ դրամով:

563. Մի գամբյուղում կար 45 կգ խնձոր, մյուսում՝ 3 անգամ պակաս: 5 կգ թարմ խնձորից ստացվում է 1 կգ խնձորաչիր: Ինչքան խնձորաչիր ստացվեց բոլոր թարմ խնձորներից:

564. 6 կգ ալյուրից ստացվում է 8 կգ թխած հաց: Վորքան թխած հաց կստացվի 42 կգ ալյուրից:

565. Կոլանտեսությունը յուրաքանչյուր 5 վոչխարից ստանում է 12 կգ բուրդ: Քանի՞ վոչխար պետք է խուզեր, 96 կգ բուրդ ստանալու համար:

566. Յերեք գամբյուղում կար 86 բուլկի: Յերբ մի գամբյուղից 5 բուլկի վաճառվեց, բոլոր գամբյուղներում բուլկիների թիվը հավասարվեց: Սկզբում քանի՞ բուլկի կար յուրաքանչյուր գամբյուղում:

567. Յերեք գասարանում կար 65 աշակերտական սեղան: Յերբ մի գասարանից 2 սեղան դուրս բերին, յերեք գասարաններում հավասար թվով սեղաններ մնացին: Սկզբում քանի՞ աշակերտական սեղան կար յուրաքանչյուր գասարանում:

568. Գնացքը կազմված էր շոգեքարշից և 32 վագոնից: Յերբ մի քանի վագոն գատեցին, շոգեքարշին

միացած մնաց 9 մարդատար և 15 ապրանքատար վագոն: Քանի՞ վագոն գատեցին:

569. Գնեցին 40 կգ ցորենի և հաճարի ալյուր: Յերբ ալյուրի մի մասը գործադրվեց, մնաց 16 կգ ցորենի և 12 կգ հաճարի ալյուր: Վորքան ալյուր գործադրվեց:

570. 4 բեռնատար ավտոմոբիլով հարկավոր է տեղափոխել բամբակը: Յերբ 3 ավտոմոբիլներին բարձեցին 16-ական հակ, իսկ չորրորդին՝ 18 հակ, մնաց ելի 27-ը: Ընդամենը քանի՞ հակ էր բամբակը:

571. Յերբ յերեխաները լուծեցին 12 սյունակ 4-ական որինակներով, զբքի այդ եջում մնաց դարձյալ 6 սյունակ 3-ական որինակներով: Ընդամենը քանի՞ որինակ կար այդ եջում:

572. Լուցկու 6 տուփից յերեխաները պատրաստեցին խաղալիք-տրակտոր: Քանի՞ այդպիսի խաղալիք կպատրաստվի 56 տուփից: Քանի՞ տուփ կմնա:

573. Սպորտի կոշիկներն արժեն 7 ռուբլի: Քանի՞ զույգ այդպիսի կոշիկներ կարելի լի գնել 45 ռուբլով: Ինչքան դրամ կմնա:

574. Յուրաքանչյուր պայմանի համար մոածիր հարմար հարց և լուծիր խնդիրը:

1) Վառարանը տաքացնելուն գնում է 8 կտոր փայտ: Դպրոցն ունի 7 վառարան:

2) 5 կգ կարտոֆիլից ստացվում է 1 կգ կարտոֆիլի ալյուր: Պարկում կա 35 կգ կարտոֆիլ:

3) 8 մ գործվածքին վճարվեց 24 ռուբ:

4) Մարդատար գնացքն ունի 12 վագոն, ապրանքատարը՝ 4 անգամ ավելի:

5) Տուշն արժե 60 կոպ., իսկ ներկը նրանցից 6 անգամ եժան է:

6) Մեքենայով մի ժամում կարելի է 20 ծառ կտրել, ձեռքով 4 ծառ:

575. Գնեցին սոսինձ և 4 թերթ սովորաթուղթ: Սոսինձն արժե ... կոպ., մի թերթ սովորաթուղթը ... կոպ.:

Կետերի փոխարեն դիր թվերը, մտածիր հարմար հարց և լուծիր խնդիրը:

$$576. (3 \times 9) + (6 \times 8) \quad (6 \times 7) - (4 \times 6) \quad 48 : 16$$

$$(4 \times 7) + (5 \times 9) \quad (5 \times 6) - (3 \times 7) \quad 51 : 17$$

$$(5 \times 7) + (7 \times 7) \quad (7 \times 9) - (3 \times 8) \quad 56 : 14$$

$$(4 \times 9) + (6 \times 6) \quad (8 \times 9) - (5 \times 5) \quad 65 : 13$$

$$577. (7 \times 8) + (9 \times 4) \quad (7 \times 4) + (9 \times 6) \quad 60 : 12$$

$$(9 \times 5) + (8 \times 6) \quad (8 \times 7) + (6 \times 4) \quad 64 : 16$$

$$(9 \times 9) - (8 \times 8) \quad (7 \times 6) - (9 \times 3) \quad 72 : 18$$

$$(9 \times 8) - (6 \times 9) \quad (9 \times 7) - (7 \times 5) \quad 84 : 14$$

$$578. 8 \times 3 : 6 \quad 7 \times 6 : 3 \quad 9 \times 5 : 3 \quad 6 \times 8 : 3$$

$$3 \times 10 : 5 \quad 6 \times 10 : 4 \quad 8 \times 8 : 4 \quad 8 \times 9 : 3$$

$$6 \times 6 : 9 \quad 7 \times 8 : 4 \quad 9 \times 10 : 6 \quad 7 \times 10 : 5$$

$$4 \times 10 : 8 \quad 8 \times 10 : 5 \quad 9 \times 6 : 3 \quad 9 \times 9 : 3$$

$$579. (24 : 8) \times (28 : 4) \quad (35 : 7) \times (45 : 5) \quad 75 : 25$$

$$(35 : 5) \times (36 : 6) \quad (63 : 7) \times (56 : 8) \quad 72 : 24$$

$$(42 : 6) \times (30 : 6) \quad (36 : 9) \times (72 : 9) \quad 78 : 26$$

$$580. (54 : 6) \times (48 : 8) \quad (63 : 9) \times (42 : 7) \quad 91 : 13$$

$$(45 : 9) \times (64 : 8) \quad (54 : 9) \times (48 : 6) \quad 96 : 12$$

$$(56 : 7) \times (72 : 8) \quad (49 : 7) \times (81 : 9) \quad 98 : 14$$

$$581. 12 \times 4 : 3 \quad 24 \times 4 : 3 \quad 32 : 2 \times 4 \quad 52 : 4 \times 2$$

$$22 \times 4 : 2 \quad 25 \times 4 : 2 \quad 36 : 2 \times 4 \quad 60 : 4 \times 2$$

$$24 \times 3 : 2 \quad 18 \times 4 : 6 \quad 38 : 2 \times 4 \quad 92 : 4 \times 2$$

$$25 \times 3 : 5 \quad 16 \times 5 : 2 \quad 46 : 2 \times 4 \quad 56 : 4 \times 2$$

$$582. \begin{array}{llll} 12 \times 6 : 3 & 96 : 6 \times 4 & 12 \times 8 : 4 & 81 : 9 \times 3 \\ 12 \times 6 : 4 & 96 : 8 \times 5 & 12 \times 8 : 6 & 99 : 3 \times 3 \\ 14 \times 6 : 4 & 84 : 7 \times 4 & 96 : 8 \times 4 & 11 \times 3 \times 3 \\ 14 \times 6 : 7 & 84 : 6 \times 7 & 96 : 4 : 2 & 14 \times 7 : 2 \end{array}$$

$$583. \begin{array}{llll} 18 + (36 : 3) & (72 : 24) + (25 \times 3) & 81 : 27 \\ 14 + (48 : 3) & (60 : 15) + (15 \times 4) & 87 : 29 \\ 12 + (54 : 3) & (42 : 14) + (14 \times 3) & 92 : 23 \\ 11 + (47 : 3) & (45 : 15) + (15 \times 3) & 96 : 24 \end{array}$$

$$584. \begin{array}{lll} 48 : 12 \times 6 & 72 - (72 : 2) & 72 : 18 \times 7 \\ 51 : 17 \times 7 & 75 - (75 : 3) & 96 : 16 \times 8 \\ 56 : 14 \times 9 & 81 - (81 : 3) & 72 : 12 \times 9 \\ 64 : 16 \times 8 & 84 - (84 : 3) & 98 : 14 \times 8 \end{array}$$

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

$$585. \begin{array}{llll} 15 + 17 & 26 + 16 & 50 - 15 & 60 - 12 \\ : 4 & : 6 & : 5 & : 6 \\ \times 5 & \times 5 & \times 9 & \times 3 \\ - 27 & - 18 & + 24 & + 16 \end{array}$$

$$586. \begin{array}{llll} 4 \times 7 & 6 \times 9 & 30 : 6 & 45 : 5 \\ + 8 & - 24 & \times 7 & \times 3 \\ : 6 & : 5 & - 7 & + 27 \\ \times 4 & \times 9 & : 4 & : 6 \end{array}$$

$$587. \begin{array}{llll} 18 + 17 & 42 - 15 & 6 \times 8 & 54 : 6 \\ : 5 & : 3 & - 23 & \times 3 \\ + 21 & \times 4 & : 5 & + 13 \\ : 4 & : 6 & \times 9 & : 5 \end{array}$$

588. $27 + 29$	$25 + 47$	$83 - 48$	$92 - 28$
$\begin{array}{r} : 8 \\ \times 9 \\ - 38 \end{array}$	$\begin{array}{r} : 9 \\ \times 4 \\ - 19 \end{array}$	$\begin{array}{r} : 7 \\ \times 9 \\ + 46 \end{array}$	$\begin{array}{r} : 8 \\ \times 4 \\ + 49 \end{array}$
589. 8×9	7×9	$49 : 7$	$54 : 9$
$\begin{array}{r} - 45 \\ : 9 \\ \times 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 18 \\ : 9 \\ \times 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 4 \\ + 59 \\ - 48 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 7 \\ + 28 \\ - 34 \end{array}$

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՋԱՐՅԱԿ

ԲԱՆԱՎՈՐ ՅԵՎ ԳՐԱՎՈՐ ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

590. 10 մետրանոց շերտերից կազմված ժապավենի վրա համարիր 2 հարյուրյակ սանտիմետր, 3 հարյուրյակ սանտիմետր և այլն:

Անվանիր՝

- 2 հարյուրյակը — յերկու հարյուր
- 3 հարյուրյակը — յերեք հարյուր
- 4 հարյուրյակը — չորս հարյուր
- 5 հարյուրյակը — հինգ հարյուր
- 6 հարյուրյակը — վեց հարյուր
- 7 հարյուրյակը — յոթ հարյուր
- 8 հարյուրյակը — ութ հարյուր
- 9 հարյուրյակը — ինն հարյուր
- 10 հարյուրը մեկ հազար է:
- 10 մետրային շերտը քանի՞ սանտիմետր է:

591. Ասա մի թիվ, Վորն ունենա 2 հարյուրյակ 3 տասնյակ, 4 հարյուրյակ 5 տասնյակ 6 միավոր, 3 հարյուրյակ 7 տասնյակ, 3 հարյուրյակ 7 միավոր, 8 հարյուրյակ 4 տասնյակ 9 միավոր:

592. Աստ վերջին թիվը նախքան 2 հարյուրյակը, 3 հարյուրյակը, 4 հարյուրյակը և այլն՝ մինչև հազար:

593. Ժապավենի վրա համարի բետեյալ թվերը՝ յերեքհարյուրհիսուն, վեցհարյուր ութ, յերկուհարյուր քառասուն յերեք, հինգհարյուր տասներկու, ութհարյուր քսան:

594. 1 հազարը քանի՞ հարյուրյակ է: 1 հարյուրը քանի՞ տասնյակ է: 1 հազարը քանի՞ տասնյակ է:

595. Կազմիր այսպիսի հաշվետախտակ: Սյունակների վերևը գրիր՝ միավորներ, տասնավորներ, հարյուրավորներ, հազարավորներ:

Հազարավորներ	Հարյուրավորներ	Տասնավորներ	Միավորներ

Հաստ թղթից կտրել 30 փոքր շրջան՝ մեկ կողակեանոցի չափով:

596. Շրջանների միջոցով հաշվետախտակի վրա նշանակիր. 3 միավոր, 3 տասնավոր, 3 հարյուրավոր, 5 միավոր, 5 տասնավոր, 5 հարյուրավոր: Աստ այն թվերը, վորոնք կազմված են 3 տասնավորից, 3 հարյուրավորից, 5 տասնավորից, 5 հարյուրավորից:

597. Միավորները գում են այ կողմից առաջին սեղում, տասնավորները՝ յերկրորդ սեղում, հարյուրավորները՝ յերրորդ սեղում:

Հաշվետախտակի վրա նշանակիր, աստ և գրիր հետևյալ թվերը. 7 հարյուրավոր 4 տասնավոր 6 միավոր, 2 հարյուրավոր 5 տասնավոր 8 միավոր, 3 հարյուրավոր 1 տասնավոր 9 միավոր:

598. Հազարավորները գրվում են յորրորդ սեղում:

Յեթե մի թվում չկան միավորներ, տասնավորներ կամ հարյուրավորներ, դրանց սեղը գրվում է զերո:

Հաշվետախտակում նշանակիր, աստ և թվանշաններով գրիր այն թվերը, վորոնք կազմված են 5 հարյուրավորից 6 տասնավորից, 5 հարյուրավորից 6 միավորից, 7 հարյուրավորից, 4 հարյուրավորից, 8 հարյուրավորից 2 տասնավորից, 2 հարյուրավորից 8 տասնավորից, 1 հարյուրավորից:

599. Թվանշաններով գրիր հետևյալ թվերը. յերկուհարյուր յոթանասուն հինգ, յերեքհարյուր քառասուն ութ, չորսհարյուր քսան, յոթհարյուր, ութհարյուր չորս, հինգհարյուր վաթսուներեք, հարյուր ութսուն, հարյուր տասնութ:

600. Կարգա հետևյալ թվերը. 324, 508, 760, 875, 450, 298, 600, 903, 370, 627, 109 702, 1000:

601. Քանի՞ հարյուրավոր, տասնավոր և միավոր են հետևյալ թվերը. 856, 185, 244, 914, 120, 270, 740 305, 607, 409, 200, 300, 500, 800, 1000:

602. Քանի՞ կողակե է 3 ուր. և 7 տասնկողակեանոցը, 7 ուր. և 8 կող., 7 ուր. 2 տասնկողակեանոցը և 5 կող.:

603. Քանի՞ ուր. յե՛ 400 կող. 300 կող.: Քանի՞ ուր. և կողակե է 305 կող. 470 կող., 580 կող.:

604. 1000 մետրը 1 կիլոմետր է: Քանի՞ անգամ պետք է չափապարանով չափել 10-ական մետր, 1 կմ հեռավորությունն ստանալու համար:

Կիլոմետր բառը կրճատ գրվում է կմ:

605. 1000 գրամը 1 կիլոգրամ է:

Դրամների կշռաքարերը հետևյալներն են. 1 գ, 2 գ, 2 գ, 5 գ, 10 գ, 20 գ, 20 գ, 50 գ, 100 գ, 200 գ, 200 գ, 500 գ:

Գրամ բառը կրճատ գրվում է գ:

Խնչպիսի կշռաքարեր պետք է վերցնել, կազմելու 7 գ, 13 գ, 17 գ, 38 գ, 45 գ, 328 գ, 714 գ, 830 գ, 960 գ:

1.

606. Կշեռքի վրա զրին 500 գ, 200 գ և 100 գ կշռաքարեր: Վորքան է այդ բոլոր կշռաքարերի քաշը:

607. Միասին վորքան է հետևյալ կշռաքարերի քաշը. 200 գ և 50 գ, 100 գ, 20 գ և 5 գ, 500 գ, 50 գ, 20 գ և 2 գ:

608. Քաղաքից տուն վերադառնալով, կոլտնտեսականը յերկաթուղով անցավ 200 կմ, շոգենավով՝ 60 կմ և ձիով՝ 8 կմ: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ կոլտնտեսականը:

609. Դպրոցում կար 585 աշակերտ: Գարնանն ավարտեց 85 աշակերտ, իսկ աշնանն ընդունվեցին նորերը — առաջին դասարանները՝ 100 աշակերտ, մնացած բոլոր դասարանները՝ 68: Քանի՞ աշակերտ յեղավ դպրոցում:

610. Դպրոցական գրադարանում իրենց տեղերում կար 830 գիրք: Յերեխաները վերադարձրին 50 գիրք, վերցրեցին կարգալու 70-ը: Քանի՞ գիրք է մնում գրադարանում:

611. Կոլտնտեսային կրպակը բարձրեցնել, խնձորի կաթնամթերքների վաճառքից ստացավ 280 ուրբ: Բանջարեղեն վաճառվեց 40 ուրբու, խնձոր՝ 30 ուրբու: Վորքան զրամ ստացավ կրպակը կաթնամթերքի վաճառքից:

612. Վաճառողը կշեռքի մի նժարի վրա զրեց մի կրտոր պանիր, իսկ մյուս նժարի վրա՝ 200 գ և 50 գ կշռաքարեր: Նժարները հավասարակշռելու համար նա պանրի մոտ զրեց 5 գ 2 գ: Վորքան է պանրի քաշը:

613. Քաղաքի տներին մեկում ապրում է 850 մարդ: Նրանցից 40-ը մեկնեց, բայց հետո ավելացավ 60 նոր տնվոր: Քանի՞ տնվոր յեղավ այդ տանը:

614. Կոլտնտեսության համար մի պիոները շուկաքեց 309 գիրք, մյուսը՝ 80 գրքով ավելի: Յերրորդ շուկաքեց յերրորդից 50 գրքով պակաս հավաքեց: Քանի՞ գիրք հավաքեց յերրորդ պիոները:

615. Մի ցեխում կա 130 տղամարդ և 150 կին: Նրանցից 170-ը լրացրին ՀՈՔՊ-ի իրենց նորմաները, իսկ մյուսները, բացի զբանից, զբաղվում են նաև հրաձիգ խմբակներում: Ներում: Քանի՞ բանվոր է զբաղվում հրաձիգ խմբակներում:

616. Յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը գետի ուղղությամբ 280 կմ է: Այդ քաղաքներից իրար հանդեպ գնում են յերկու շոգենավեր: Նրանցից մեկն անցել է 120 կմ, մյուսը՝ 30 կմ: Ինչքան հեռավորություն է մնում նրանց միջև:

617.	$600 + 100$	$300 + 200$	$600 - 100$	$300 - 200$
	$700 + 100$	$200 + 400$	$500 - 100$	$700 - 500$
	$800 + 100$	$300 + 500$	$400 - 100$	$400 - 300$
	$900 + 100$	$400 + 600$	$300 - 100$	$900 - 700$

618.	$200 + 40$	$300 + 60$	$420 - 20$	$280 - 80$
	$300 + 50$	$800 + 30$	$540 - 40$	$670 - 70$
	$600 + 70$	$900 + 80$	$780 - 80$	$850 - 50$

619.	$300 + 5$	$540 + 9$	$407 - 7$	$354 - 4$
	$400 + 7$	$670 + 6$	$506 - 6$	$648 - 8$
	$800 + 4$	$280 + 3$	$209 - 9$	$932 - 2$

620.	$200 + 45$	$800 + 73$	$562 - 62$	$657 - 57$
	$300 + 28$	$700 + 39$	$483 - 83$	$876 - 76$
	$400 + 56$	$900 + 84$	$236 - 36$	$965 - 65$

*) Բանավոր գումարումը և հանումը զրվում է մի տողում:

$$\begin{array}{l}
 621. \quad 230+20 \quad 430+60 \quad 790-40 \quad 780-50 \\
 \quad \quad 340+40 \quad 620+70 \quad 560-30 \quad 690-70 \\
 \quad \quad 530+50 \quad 810+80 \quad 870-50 \quad 980-60
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 622. \quad 123+5 \quad 428+4 \quad 298-3 \quad 224-8 \\
 \quad \quad 142+6 \quad 356+8 \quad 287-6 \quad 554-9 \\
 \quad \quad 323+7 \quad 305+9 \quad 470-5 \quad 811-7 \\
 \quad \quad 436+4 \quad 508+7 \quad 640-8 \quad 713-6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 623. \quad 245+20 \quad 105+20 \quad 267-20 \quad 347-40 \\
 \quad \quad 323+30 \quad 207+40 \quad 375-40 \quad 539-30 \\
 \quad \quad 536+40 \quad 304+50 \quad 482-50 \quad 764-60
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 624. \quad 260+200 \quad 160+410 \quad 380-100 \quad 470-260 \\
 \quad \quad 320+140 \quad 250+640 \quad 560-240 \quad 560-320 \\
 \quad \quad 430+500 \quad 870+110 \quad 870-400 \quad 770-430 \\
 \quad \quad 220+650 \quad 730+150 \quad 780-370 \quad 890-570
 \end{array}$$

II.

625. Խանութն ստացավ 192 մ չիթ և 8 մ ավելի՝ սատին: Խանութն ընդամենը քանի՞ մետր գործվածք ստացավ:

626. Մի ցեխում կա 200 տղամարդ բանվոր, իսկ կին՝ 7 մարդով պակաս: Ընդամենը քանի՞ բանվոր կա ցեխում:

627. Մի կտոր յերշիկի քաշը 320 գ է, մյուսը՝ 80 գ նրանից ծանր: Վորժմն է յերկու կտորների քաշը միասին:

628. Յերկու քաղաքների միջև հեռավորությունը գետով՝ 200 կմ է. իսկ յերկաթուղով՝ 40 կմ պակաս: Բանվորը մի քաղաքից մյուսը հասավ շողենավով, իսկ վերադարձավ յերկաթուղով: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ նա գնալ-վերադառնալով:

629. Գործարանում ստախանովական բանվորը հունվարին պարզեատրվեց 320 ռուբ., փետրվարին՝ 60 ռուբ. ավելի: Ընդամենը փորձն պարզեատրվեց այդ ստախանովականը:

630. 800 ռուբլով գնեցին մի կարի մեքենա, պատեֆոն և հեծանիվ: Կարի մեքենան արժե 190 ռուբ., պատեֆոնը՝ 300 ռուբ.: Ի՞նչ արժե հեծանիվը:

$$\begin{array}{l}
 631. \quad 96+4 \quad 97+3 \quad 700-5 \quad 500-6 \\
 \quad \quad 196+4 \quad 297+3 \quad 300-4 \quad 800-2 \\
 \quad \quad 293+7 \quad 492+8 \quad 600-7 \quad 1000-9 \\
 \quad \quad 395+5 \quad 691+9 \quad 400-8 \quad 900-3
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 632. \quad 260+40 \quad 840+60 \quad 500-20 \quad 200-70 \\
 \quad \quad 350+50 \quad 520+80 \quad 400-40 \quad 800-30 \\
 \quad \quad 480+20 \quad 610+90 \quad 700-60 \quad 900-50 \\
 \quad \quad 770+30 \quad 930+70 \quad 1000-80 \quad 300-90
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 633. \quad 150+50 \quad 120+80 \quad 200-60 \quad 300-70 \\
 \quad \quad 250+150 \quad 120+180 \quad 300-160 \quad 400-170 \\
 \quad \quad 350+250 \quad 320+280 \quad 700-360 \quad 600-270
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 634. \quad 420+180 \quad 210+290 \quad 300-140 \quad 700-360 \\
 \quad \quad 360+240 \quad 450+350 \quad 400-250 \quad 800-290 \\
 \quad \quad 270+230 \quad 530+470 \quad 500-380 \quad 900-470 \\
 \quad \quad 580+320 \quad 340+660 \quad 600-260 \quad 1000-580
 \end{array}$$

III.

635. Յերթին մասնակցում եր 4 պիոներ-ջոկառ, ընդամենը 140 մարդ: Առաջին և յերկրորդ ջոկառներում կաին 40-ական պիոներ, իսկ յերրորդում՝ 30: Քանի՞ պիոներ կար չորրորդ ջոկառում:

636. Ճաշարանում առաջին որը գործադրվեց 50 կգ կրուպա, հետո յերեք որ՝ 30-ական, իսկ յերկու որ ել՝ 40-ական կիլոգրամ: Վեց որում ընդամենն ինչքան կրուպա գործադրվեց:

637. Վորսի հրացանին վճարվեց 120 ռուբ., իսկ նրա փամփուշտներին՝ 90 ռուբ. պակաս: Միասին ինչ արժեն հրացանն ու փամփուշտները:

638. 1 կգ շաքարն սպառվեց յերեք որում՝ առաջին որը՝ 350 գ, յերկրորդ որը՝ 60 գ պակաս: Վորքան շաքար սպառվեց յերրորդ որը:

639.	90+20	390+30	140—50	420—30
	190+20	470+50	740—50	540—80
	80+40	560+80	120—70	610—60
	280+40	640+90	520—70	760—90
640.	80+30	270+260	120—30	430—180
	180+30	140+390	220—130	520—260
	380+230	560+170	420—230	610—470
	480+330	480+350	820—330	740—390
641.	270+380	340+290	420—160	550—370
	450+260	580+170	340—250	740—490
	180+290	650+280	510—230	830—580
	360+470	490+390	630—360	920—670

ԳՐԱՎՈՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ

I*

642. Մի ցեխում աշխատում են 312 տղամարդ և 223 կին: Ընդամենը քանի բանվոր և այդ ցեխում:

643. Գործարանում առախանովական բանվորը մարտին վաստակեց 726 ռուբ., ապրիլին՝ 112 ռուբ. ավելի,

քան մարտին, իսկ մայիսին՝ 140 ռուբ. ավելի, քան ապրիլին: Վորքան դրամ վաստակեց նա մայիսին:

644.	223	145	356	743	625
	+ 142	+ 214	+ 212	+ 135	+ 144
645.	305	204	352	640	520
	+ 103	+ 324	+ 407	+ 230	+ 309

646. Մի կուլանտեսական շուկա բերեց 304 կգ կար-տոֆիլ մյուսը՝ 106 կգ ավելի: Նրանք ընդամենը վորքան կարտոֆիլ շուկա բերին:

647. Մի վագոնին բարձեցին 264 պարկ ալյուր, մյուսին՝ 26 պարկով ավելի, քան առաջինն, իսկ յերրորդին՝ 15 պարկով ավելի, քան յերկրորդին: Քանի պարկ բարձվեց յերրորդ վագոնին:

648. Մի արկղում կար 235 կիտրոն, մյուսում՝ 65 կիտրոնով ավելի, քան առաջինում, իսկ յերրորդում այնքան, վորքան առաջինում և յերկրորդում միասին: Ընդամենը քանի կիտրոն կար յերեք արկղում:

649. Ինքնաթիռը առաջին ժամին թռավ 185 կմ, յերկրորդ ժամին՝ 15 կմ ավելի, իսկ յերրորդ ժամին՝ 10 կմ ավելի, քան առաջինը: Ընդամենը քանի կիլոմետր թռավ ինքնաթիռը:

650.	304	527	423	702	621
	+ 206	+ 303	+ 235	+ 138	+ 139
651.	536	424	368	651	715
	+ 224	+ 243	+ 112	+ 128	+ 145

652.	272	363	525	612	754
+	36	+	42	+	255
				+	96
				+	53
653.	163	346	452	523	624
+	142	+	233	+	356
				+	263
				+	182
654.	343	265	275	682	731
+	57	+	35	+	324
				+	18
				+	69
655.	285	324	428	683	791
+	115	+	236	+	372
				+	224
				+	109
656.	222	164	205	102	241
+	124	+	323	+	342
				+	206
				+	109
	244	420	253	452	350

II.

657. Գայլաձուկի քաշը 508 գ է, պերկեսինը՝ 407 գ. Միասին փորքան է գայլաձուկի ու պերկեսի քաշը:

658. Գրադարանը ծախսեց 208 ուրբ. լրագրերի, 209 ուրբ. հանդեսների համար, իսկ գրքերի համար այնքան, փորքան լրագրերին ու հանդեսներին միասին: Ընդամենը ինչքան գրամ ծախսեց գրադարանը:

659. Մի բնակարանի տնվորներ մի վեցորդակուս սպառեցին 280 գյուլ շուր, մյուս բնակարանի տնվորները՝ 272 գուլ, իսկ յերրորդ բնակարանին՝ 52 գուլյով ավելի, քան յերկրորդ բնակարանի տնվորները: Ընդամենն ինչքան շուր սպառվեց յերեք բնակարանում:

660. Մայիսին մի կովից ստացվեց 329 լ կաթ, մյուսին՝ 72 լ ավելի: Հունիսին 93 լ կաթ ավելի կթվեց: Հունիսին ինչքան կաթ ստացվեց այդ յերկու կովից:

661.	206	408	317	406	529
+	307	+	209	+	407
				+	239
				+	247
662.	246	357	428	539	437
+	238	+	229	+	118
				+	247
				+	238
663.	445	584	695	773	862
+	92	+	73	+	81
				+	64
				+	85
664.	273	265	384	552	374
+	284	+	372	+	263
				+	294
				+	385
665.	126	203	312	146	252
+	209	+	92	+	195
				+	202
				+	84
	430	361	280	237	130

666. Լրագրի կիսիկը մի որում վաճառեց 276 որինակ «Պրավդա», 89 որինակով ավելի «Իզվեստիա» և 168 որինակ՝ յերեկոյան լրագրեր: Կիսիկն ընդամենն ինչքան լրագրեր վաճառեց:

667. Ավտոմոբիլի գործարանները մի որում բաց թողին 227 մի տեսակի, 434 մյուս տեսակի բեռնատար ավտոմոբիլներ և 90 մարդատար ավտոմոբիլ: Գործարանները մի որում ընդամենը քանի՞ մեքենա բաց թողին:

668. Ճաշարանը մի որում բաց թողեց 177 բաժին բանջարեղեն կերակուր, դրանից 86 բաժնով ավելի՝ ձրկենեղեն, իսկ 175 բաժնով ավելի՝ մսեղեն: Ընդամենը քանի՞ բաժին բաց թողեց ճաշարանը:

669. Գնացքի համար վաճառվեց 176 տոմս փափուկ փազոնի, դրանից 185-ով ավելի՝ կոշտ փազոնի: Հետո գնացքին միացրին ելի մի քանի փազոն, և վաճառվեց

դարձյալ 228 տոմս: Ընդամենը քանի՞ ուղեվոր եր այդ
գնացքում:

670.	286	397	748	869	675
+	78	+	86	+	94
			+	86	+
					89

671.	368	285	458	764	697
+	287	+	376	+	298
			+	169	+
					188

672.	386	482	178	203	354
+	190	+	369	+	306
			+	399	+
					209
	267		204		290
					246
					370

673.	149	283	158	268	179
+	236	+	262	+	279
			+	376	+
					285
	285		358		463
					156
					336

674.	158	245	327	199	292
+	270	+	306	+	269
			+	258	+
					187
	388		389		204
					350
					219

ԳՐԱՎՈՐ ՀԱՆՈՒՄ

I.

675. Տարին 365 որ է: Գեար 214 որ սառցակալած
չեր: Քանի՞ որ եր սառցակալած:

676. Գործարանն իր մի ստախանովական բանվորին
տվեց 996 ուր:՝ սանատորիայի ուղեգրի և այնտեղ գնալ
գալու համար: Ի՞նչ արժեք ուղեգրի, յեթե միայն գնալու
կամ վերադարձի ճանապարհածախսն արժեք 123 ուր:

677.	385	286	458	596	894
—	223	—	142	—	227
			—	264	—
					462

678.	467	377	508	680	786
—	204	—	160	—	205
			—	350	—
					300

679.	567	458	675	948	865
—	327	—	238	—	372
			—	645	—
					265

980. Յերեք արկղով ուղարկեցին 980 դիրք: Մեկում
կար 340 գիրք, մյուսում՝ 27 գրքով պակաս: Քանի՞ գիրք
կար յերրորդ արկղում:

681. Գերագույն Խորհրդի ընտրություններին մի տե-
ղամասում կար 680 անկուսակցական և 365-ով պակաս կու-
սակցական ընտրողներ: Ձախ տվին բոլորը: Ընդամենը
քանի՞ ընտրող ձախ տվին այդ տեղամասում:

682. Դեկտեմբերին, հունվարին ու փետրվարին վերա-
նորոգեցին 508 տրակտոր, դեկտեմբերին՝ 209, հունվարին՝
25 տրակտորով պակաս, քան դեկտեմբերին: Քանի՞ տրակ-
տոր վերանորոգեցին փետրվարին:

683. Աշակերտներն առաջին կիսամյակում 58 խնդիր
պակաս լուծեցին յերկրորդ կիսամյակի համեմատությամբ:
Տարվա ընթացքում ընդամենը քանի՞ խնդիր լուծեցին նը-
րանք, յեթե յերկրորդ կիսամյակում 300 խնդիր ելին
լուծել:

684. Հեռակա զպրոցում սովորում ելին 300 բանվոր
և 124-ով պակաս՝ կոլտնտեսականներ: Դպրոցն ավարտեց
345 մարդ: Նրանցից քանի՞սը շարունակեց սովորել հեռա-
կա զպրոցում:

685.	480	360	540	670	960
—	9	—	8	—	27
			—	35	—
					28

686.	370	480	640	860	750
—	106	—	107	—	239
			—	425	—
					238

687.	508	407	705	904	806
—	46	— 52	— 73	— 81	— 94
688.	306	408	607	405	709
—	152	— 263	— 184	— 272	— 395
689.	400	600	500	800	900
—	8	— 7	— 4	— 6	— 8
690.	200	300	700	600	700
—	27	— 45	— 86	— 67	— 79
691.	500	300	700	400	1000
—	148	— 189	— 356	— 243	— 351

II.

692. Նկարները ցուցահանդեսն առաջին օրն այցելեց 685 մարդ, յեկրորդ օրը՝ 9 մարդով պակաս, իսկ յերրորդ օրը՝ 38-ով պակաս, քան յերրորդ օրը: Յերկրորդ օրը քանի՞ մարդ այցելեց ցուցահանդեսը:

693. Տրակտորիստները կուրսերում սովորում էին ընդամենը 535 ազամարդ ու կին: Կուրսերն ավարտեցին 68 ազամարդ և 69 կին: Քանի՞ սովորող է մնում կուրսերում:

694. Գործարանում բանվորուհին վաստակեց ամիսը 527 ռուբ., իսկ նրա կրտսեր քույրը՝ 73 ռուբ. պակաս: Այդ զբաղման նրանք 190 ռուբ. զրին խնայողամարկդ՝ ինչքան ծախսի փող մնաց նրանց մոտ:

695.	275	364	573	656	892
—	8	— 6	— 38	— 29	— 65
696.	464	— 552	671	865	972
—	207	— 308	— 256	— 429	— 746

697.	327	435	648	856	938
—	95	— 73	— 93	— 82	— 65
707.	336	427	549	758	837
—	154	— 283	— 173	— 495	— 662

699. Կոլտնտեսականը վաստակեց 422 աշխուր, նրա կինը՝ 98-ով պակաս: Քանի՞ աշխուր վաստակեց նրանց աղջիկը, յեթե յերեքով միասին ունեցան 945 աշխուր:

700. Յերեք զարոցում ֆիզկուլտ զբաղմունքի համար կար 228 գնդակ. մի զարոցում՝ 6 տուփ, յուրաքանչյուրի մեջ 12-ական գնդակ, մյուսում՝ 5 գնդակ պակաս: Քանի՞ գնդակ կար յերրորդ զարոցում:

701. Զորս սայլով բերին 506 աղյուս: Առաջինում կար 135, յերկրորդում՝ 125, իսկ յերրորդում՝ 138 աղյուս: Քանի՞ աղյուս կար չորրորդ սայլում:

702. Տարրական դպրոցի աշակերտները 305 տասր ստացան կինո-թատրոն գնալու: Առաջին անգամ չորս դասարաններից կինո գնացին 24-ական աշակերտ, յերկրորդ անգամ յերեք դասարաններից՝ 27-ական: Քանի՞ աշակերտ տուն ստացավ յերրորդ անգամ:

703.	327	452	534	625	944
—	49	— 84	— 67	— 79	— 96
704.	432	523	846	951	765
—	178	— 256	— 599	— 487	— 278
705.	302	403	504	701	805
—	9	— 7	— 8	— 6	— 9

706.	401	502	605	804	703
—	63	— 76	— 89	— 67	— 59
707.	304	405	704	602	801
—	148	— 236	— 427	— 284	— 565

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ՎԵՐԱԾՈՒՄԸ ՅԵՎ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄԸ

708. 1 ուռք. = 100 կոպ. վերածիր կոպեկներին.

1 ո. 36 կ.	2 ո. 30 կ.	2 ո. 3 կ.	5 ո.
2 ո. 65 կ.	3 ո. 80 կ.	5 ո. 8 կ.	7 ո.
7 ո. 28 կ.	4 ո. 60 կ.	6 ո. 5 կ.	9 ո.
9 ո. 46 կ.	8 ո. 20 կ.	7 ո. 2 կ.	3 ո.

Պատասխանը գրիր այսպես. 2 ուռք. 65 կոպ. = 265 կոպ.

709. Դարձրու ուռքիկներ:

128 կոպ.	260 կոպ.	308 կոպ.	600 կոպ.
456 կոպ.	360 կոպ.	506 կոպ.	800 կոպ.
945 կոպ.	870 կոպ.	704 կոպ.	400 կոպ.

Պատասխանը գրիր այսպես. 128 կոպ. = 1 ուռք. 28 կոպ.

710. 1 մ = 100 սմ. վերածիր սանտիմետրերին.

3 մ 27 սմ	1 մ 50 սմ	2 մ 6 սմ	5 մ
5 մ 65 սմ	4 մ 70 սմ	3 մ 9 սմ	6 մ
4 մ 38 սմ	2 մ 80 սմ	4 մ 5 սմ	7 մ
6 մ 46 սմ	3 մ 60 սմ	5 մ 8 սմ	9 մ

Պատասխանը գրիր այսպես. 5 մ 65 սմ = 565 սմ.

711. Դարձրու մետրներ.

428 սմ	350 սմ	307 սմ	200 սմ
675 սմ	490 սմ	509 սմ	300 սմ
843 սմ	620 սմ	206 սմ	700 սմ

Պատասխանը գրիր այսպես. 675 = սմ 6 մ 75 սմ.

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ԳՐԱՎՈՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՀԱՆՈՒՄԸ

712. Գրչամանն արժե 1 ուռք. 70 կոպ., գրչահատը՝ 2 ուռք. 66 կոպ.: Դրապայուսակը 4 ուռք. 24 կոպ. թանգե, քան գրչամանն ու գրչահատը միասին: Ի՞նչ արժե գրապայուսակը.

713. Մի քաղաքացի հեռագրի համար վճարեց 2 ուռք. 50 կոպ., զնեց 15 կոպեկանոց 5 բացիկ և 20 կոպեկանոց 4 նամականիշ: Վորքմն զրամ ծախեց նա:

714. 2 ո. 60 կ. + 80 կ.	3 ո. 90 կ. + 2 ո. 50 կ.
3 ո. 70 կ. + 60 կ.	3 ո. 70 կ. + 3 ո. 80 կ.
7 ո. 47 կ. + 86 կ.	3 ո. 68 կ. + 5 ո. 97 կ.
6 ո. 58 կ. + 79 կ.	4 ո. 56 կ. + 2 ո. 89 կ.

715. Մի տղա ուներ 3 ուռք.: Նա զնեց 10 կոպեկանոց 3 տետր և 40 կոպեկի թանաք: Վորքմն զրամ մնաց նրա մոտ:

716. Կոլանտեսականը 9 ուռք. 90 կոպեկով բաժանորդագրվեց յերեք հանդեսի: Դրանցից մեկի համար նա մուծեց 3 ուռք. 45 կոպ., յերկրորդի համար՝ 3 ուռք. 50 կոպ.: Վորքմն մուծեց նա յերրորդ հանդեսի համար:

717. 3 ո. — 50 կ.	7 ո. — 3 ո. 60 կ.
4 ո. 20 կ. — 70 կ.	9 ո. 10 կ. — 8 ո. 40 կ.
5 ո. 35 կ. — 67 կ.	6 ո. 35 կ. — 1 ո. 86 կ.
3 ո. 44 կ. — 89 կ.	9 ո. 62 կ. — 4 ո. 79 կ.

718. Շաշկին իր տախտակով արժե 2 ուրբ. 44 կոպ. իսկ առանց տախտակի՝ 1 ուրբ. 54 կոպ.: Միայն շաշկին փորքանով ավելի թանկ է տախտակից:

719. Մի ազա հաշվեց, Վոր իր բոլոր զբաժնով կարող է գնել շաշկի՝ 1 ուրբ. 54 կոպ. և դոմինո՝ 2 ուրբ. 76 կոպ.: Իրանց փոխարեն նա գնեց մի ավբոմ՝ 3 ուրբ. 75 կոպեկով: Վորքան զբաժ մնաց նրա մոտ:

720.	1 ու. 35 կ.	1 ու. 30 կ.	2 ու. 45 կ.
	+ 96 կ.	+ 4 ու. 90 կ.	+ 3 ու. 89 կ.

721.	7 ու.	8 ու. 38 կ.	9 ու. 20 կ.
	— 2 ու. 79 կ.	— 3 ու. 75 կ.	— 3 ու. 35 կ.

722.	2 ու. 68 կ.	3 ու. 18 կ.	1 ու. 72 կ.
	+ 97 կ.	+ 1 ու. 54 կ.	+ 3 ու. 89 կ.
	1 ու. 40 կ.	86 կ.	78 կ.

723.	10 ու.	9 ու. 25 կ.	9 ու. 12 կ.
	— 6 ու. 96 կ.	— 5 ու. 67 կ.	— 6 ու. 88 կ.

724. Մի բնակելի տան դռների բարձրությունը 2 մ 40 սմ է, իսկ սենյակներինը՝ 80 սմ ավելի դռներից: Դպրոցի առաստաղները 1 մ 50 սմ ավելի բարձր են, քան բնակելի տանը: Վորքան է դպրոցի առաստաղների բարձրությունը:

725. Կարեցին 2 փաթ վարագույր, վերանցից մեկի յերկարությունը 3 մ 75 սմ էր, իսկ մյուսինը՝ 3 մ 90 սմ: Յուրաքանչյուր փաթ վարագույրին գնաց կտրեղեն 2-ական լայնքով: Ինչքան կտրեղեն գնաց յերկու փաթ վարագույրին:

726.	3 մ 70 սմ + 1 մ 60 սմ	4 մ 85 սմ + 2 մ 78 սմ
	2 մ 64 սմ + 1 մ 50 սմ	2 մ 47 սմ + 3 մ 96 սմ
	1 մ 80 սմ + 2 մ 45 սմ	5 մ 38 սմ + 4 մ 87 սմ

727. 5 մ յերկարության տախտակը 3 մաս արին: Մի մասի յերկարությունը 1 մ 45 սմ էր, մյուսինը՝ 1 մ 95 սմ: Վորքան էր յերրորդ մասի յերկարությունը:

728. 9 մ 50 սմ յերկարության պատուհանից կտրելով պատրաստեցին 2 պահատ: Մեկի յերկարությունը 4 մ 25 սմ էր, մյուսինը՝ 70 սմ պահատ: Վորքան է պատուհանի մնացած մասի յերկարությունը:

729.	3 մ	— 1 մ 60 սմ	5 մ	— 1 մ 68 սմ
	4 մ 15 սմ	— 1 մ 50 սմ	6 մ 37 սմ	— 3 մ 87 սմ
	3 մ 30 սմ	— 1 մ 85 սմ	8 մ 14 սմ	— 5 մ 36 սմ

730. Աշակերտը դպրոց է գնում փոստի մոտով: Տնից մինչև փոստ նա պետք է անցնի 1 կմ 230 մ, իսկ փոստից մինչև դպրոց՝ 215 մ: Ի՞նչ հեռավորություն է անցնում աշակերտը տնից մինչև դպրոց և վերադարձը:

731. Կոտնտեսականը գյուղից կայարան գնաց ջրաղացի մոտով, բայց վերադարձավ ուրիշ ճանապարհով: Գյուղից մինչև ջրաղաց 2 կմ 340 մ է, ջրաղացից մինչև կայարան՝ 1 կմ 230 մ: Ի՞նչ հեռավորություն անցավ կոտնտեսականը վերադարձին, յեթե նա ընդամենն անցել էր 4 կմ 850 մ:

732.	1 կմ 370 մ + 1 կմ 225 մ
	2 կմ 560 մ + 2 կմ 150 մ
	2 կմ 640 մ + 1 կմ 260 մ
	2 կմ 725 մ + 1 կմ 175 մ

733. 3 կմ 680 մ — 1 կմ 460 մ
 4 կմ 960 մ — 2 կմ 360 մ
 2 կմ 540 մ — 1 կմ 350 մ
 5 կմ 850 մ — 3 կմ 275 մ

734. Գնեցին 2 գլուխ կաղամբ: Մեկի քաշը 1 կգ 270 գ էր, մյուսինը՝ 185 գ ավելի: Վորքան էր յերկուսի քաշը:

735. Կանֆետով լցրած արկղի քաշը 15 կգ 250 գ է, իսկ առանց կանֆետների՝ 1 կգ 175 գ: Վորքան է կանֆետների քաշը:

736. $4 \text{ կգ } 230 \text{ գ} + 3 \text{ կգ } 290 \text{ գ}$ $3 \text{ կգ } 720 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 338 \text{ գ}$
 $5 \text{ կգ } 360 \text{ գ} - 7 \text{ կգ } 380 \text{ գ}$ $7 \text{ կգ } 840 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 450 \text{ գ}$
 $3 \text{ կգ } 150 \text{ գ} + 2 \text{ կգ } 750 \text{ գ}$ $5 \text{ կգ } 600 \text{ գ} - 2 \text{ կգ } 275 \text{ գ}$
 $4 \text{ կգ } 375 \text{ գ} + 6 \text{ կգ } 525 \text{ գ}$ $5 \text{ կգ } 930 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 455 \text{ գ}$

ԲԱՆԱՎՈՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ

I.

737. Վորի քաշն է ավելի և վորքանով—300-ական գրամ քաշ ունեցող 3 բուլկուն, թե՛ 200-ական գրամ քաշ ունեցող 4 բուլկուն:

738. Համաձայն առաջադրանքի գործարանն ամսական պետք է տա 216 մարդատար վագոն: Գործարանը վորքան գերակատարած կլինի առաջադրանքը, յեթե 10 սրում բաց թողնի 80-ական վագոն: Պետք է ընդունել, վոր գործարանն անընդհատ աշխատում է 30 օր:

739. Գործարանում աշխատում են խմբակներ—9 խմբակում 30-ական և 8 խմբակում՝ 40-ական մարդ: Քանի բանվոր է պարապում խմբակներում:

740. Գնացքը գնաց 7 ժամ, ամեն մի ժամում անցնելով 50-ական կիլոմետր, իսկ հետո՝ դարձյալ 3 ժամ, անցնելով 60-ական կիլոմետր: Ընդամենը քանի կիլոմետր անցավ գնացքը:

741. Բեռնատար ավտոմոբիլն ամեն մի կիլոմետրն անցնելով, սպառում է 300գ բենզին: Վորքան բենզին տրնտեսեց նա, յեթե 9 կմ անցնելով, յուրաքանչյուր կիլոմետրին սպառեց 260-ական գրամ բենզին:

742. Սպորտ-խմբակը գնում է 3 հեծանիվ, հատը 320 ուրբ.: Վորքան դրամ արդեն վճարված է, յեթե դեռ մնում է վճարելու 480 ուրբ.:

743. Յերկաթուղու կայարանում կար 840 պարկ ալյուր: Ուղարկվեց 3 վագոն ալյուր, յուրաքանչյուրում 250-ական պարկ: Քանի պարկ ալյուր դեռ մնում է կայարանում:

744. Մարդատար ավտոմոբիլը յուրաքանչյուր կիլոմետրն անցնելով սպառում է 130 գ բենզին, իսկ բեռնատարը՝ 300 գ: Վորքան ավելի շատ բենզին սպառեց բեռնատար ավտոմոբիլը, յեթե յերկուսն էլ անցան 5-ական կիլոմետր:

745.	100×2	100×6	200×2	200×3
	100×3	100×7	300×2	200×4
	100×4	100×8	400×2	200×5
	100×5	100×9	500×2	300×3

746.	60×2	80×3	70×2	50×5	70×4
	80×4	70×5	50×4	70×7	80×7
	50×7	90×4	90×5	30×8	90×8
	60×9	50×3	40×7	20×9	60×6

$$747. \begin{array}{ccccc} 60 \times 7 & 30 \times 6 & 40 \times 5 & 60 \times 3 & 70 \times 9 \\ 30 \times 5 & 70 \times 6 & 50 \times 8 & 40 \times 3 & 80 \times 7 \\ 90 \times 3 & 40 \times 4 & 80 \times 5 & 90 \times 2 & 60 \times 6 \end{array}$$

$$748. \begin{array}{ccccc} 50 \times 7 & 20 \times 8 & 90 \times 6 & 30 \times 9 & 70 \times 4 \\ 80 \times 6 & 50 \times 9 & 80 \times 9 & 40 \times 6 & 80 \times 3 \\ 70 \times 8 & 40 \times 7 & 90 \times 7 & 20 \times 7 & 50 \times 5 \end{array}$$

$$749. \begin{array}{ccccc} 130 \times 4 & 270 \times 3 & 160 \times 5 & 260 \times 3 \\ 150 \times 6 & 250 \times 4 & 180 \times 4 & 220 \times 4 \\ 170 \times 3 & 240 \times 3 & 190 \times 4 & 280 \times 3 \end{array}$$

$$750. \begin{array}{ccccc} 120 \times 7 & 140 \times 5 & 150 \times 4 & 190 \times 3 \\ 130 \times 6 & 160 \times 4 & 160 \times 6 & 230 \times 4 \\ 150 \times 5 & 180 \times 5 & 170 \times 4 & 250 \times 3 \end{array}$$

II.

751. Կոլանտեսությունը ցանող մեքենայի համար վճարեց 600 ուրբ. յերկու նվազում. սկզբում արժեքի մի յերրորդ մասը, իսկ հետո՝ մնացածը: Կոլանտեսությունը վորքան վճարեց յերկրորդ նվազում:

752. Գործարանում կար 225 տղամարդ—ստախանովական և 175 կին—ստախանովական: Այդ բոլոր բանվորներին քառորդ մասը պարգևատրվեց ուղեգրերով, իսկ կեսը՝ զրամով: Քանի՞ բանվոր պարգևատրվեց:

753. Կոլանտեսությունն ունի 280 կով և 4 անգամ պակաս՝ հորթեր: Ընդամենը քանի՞ կով ու հորթ ունի կոլանտեսությունը:

754. Տրակտորը յերեք ուրում գործադրում է 180 կգ նավթ: Տրակտորը վորքան նավթ կգործադրի 5 ուրում:

755. Տնկեցին 210 կեչի, իսկ զրանից 6 անգամ պակաս կաղնի: Ընդամենը քանի՞ ծառ տնկեցին:

756. Մի շինության համար բերին 120 կգ մետաղալար: Յերկու անգամ ավելի մեխ գնեցին, բայց բերին զրա միայն մի վեցերորդ մասը: Քանի՞ կիլոգրամ մեխ դեռ մնում է բերելու:

757. Վաճառվեց 320 ուրբուր կտորեղեն, մետքը 4 ուրբ. և 490 ուրբուր՝ մետքը 7 ուրբ.: Ընդամենը քանի՞ մետր կտորեղեն վաճառվեց:

758. Բրդե հագուստին գնում է 3 մ, իսկ մետաքսյա հագուստին՝ 5 մ կտորեղեն: Ընդամենը քանի՞ հագուստ կարվեց 240 մ բրդե և 400 մ մետաքսյա կտորեղենից:

$$759. \begin{array}{cccc} 200 : 2 & 600 : 6 & 400 : 2 & 600 : 3 \\ 300 : 3 & 700 : 7 & 600 : 2 & 800 : 4 \\ 400 : 4 & 800 : 8 & 800 : 2 & 900 : 3 \\ 500 : 5 & 900 : 9 & 1000 : 2 & 1000 : 5 \end{array}$$

$$760. \begin{array}{cccccc} 120 : 3 & 240 : 6 & 320 : 4 & 240 : 3 & 630 : 7 \\ 160 : 4 & 270 : 9 & 280 : 7 & 450 : 5 & 540 : 6 \\ 150 : 5 & 300 : 6 & 360 : 4 & 480 : 8 & 400 : 8 \\ 180 : 6 & 300 : 5 & 300 : 5 & 400 : 5 & 720 : 9 \end{array}$$

$$761. \begin{array}{cccccc} 210 : 7 & 280 : 4 & 420 : 6 & 540 : 9 & 630 : 9 \\ 240 : 8 & 320 : 8 & 420 : 7 & 560 : 8 & 640 : 8 \\ 250 : 5 & 350 : 5 & 450 : 9 & 490 : 7 & 720 : 8 \\ 270 : 3 & 360 : 9 & 480 : 6 & 560 : 7 & 810 : 9 \end{array}$$

762. 4 ջերմոցում աճեցրին 840 սածիլ, յուրաքանչյուրում հավասար չափով: Քանի՞ սածիլ աճեցրին 3 ջերմոցում:

763. Յեթե մտքում պահված թիվը մեծացնենք 3 անգամ, կստացվի 960: Ի՞նչ թիվ է պահված մտքում:

764. 3 կարի մեքենայի վճարվեց 570 ուրբ.: Ի՞նչ արժե 2 այդպիսի մեքենան:

765. Մի շրջանում կա 650 փուշ ճմլող գործիք: Վերանորոգված և այդ գործիքների հինգերորդ մասը, իսկ մնացածը վերանորոգման կարիք չունի: Այդ գործիքներից քանիսը վերանորոգման կարիք չունի:

766. Խորհրդային տնտեսութունը արակառքների համար ունեւր 900 կգ նավթ: Այդ պաշարից գործադրվեց 180 կգ: Քանի՞ ժամ կարելի չե աշխատել մնացած նավթով, յեթե մի ժամում սպառվի 6 կգ:

767. Ճաշարանը գնեց 600 կգ յուղ, որը 5-ական կիլոգրամ գործադրելու հաշվով: Յուղը սպառվեց նկատի ունեցած ժամկետից 8 որ առաջ: Քանի՞ որ բավարարեց դա:

768. Տեսակավորող մեքենան 5 ժամում ջոկեց 800 կգ հացահատիկ: Այդ մեքենան աշխատելու յե դարձյալ 3 ժամ: Վորքան հացահատիկ էլ դեռ պետք և ջոկի դա:

769. Յեթե մտքում պահված թիվը մեծացնենք 6 անգամ, կստացվի 840: Ի՞նչ թիվ և պահված մտքում:

770. Յերկու կին-ստախանովական մրցում են: Նրանցից մեկը 7 ժամում արտադրեց 840 զույգ կանացի զուլպա, իսկ մյուսը՝ 4 ժամում 520 զույգ: Մրցողներից վերը 1 ժամում ավելի շատ արտադրեց և փորքանով ավելի:

771. 560 թիվը 4 անգամ ավելի յե մտքում պահվածից: Ի՞նչ թիվ և պահված մտքում:

772. 3 վագոնում հավասար չափով 924 պարկ ցորեն կար: 2 վագոնի ցորենն արդեն բեռնաթափեցին: Քանի՞ պարկ բեռնաթափեցին:

773. 2 սայլով 794 կգ թիթեղ բերին: Յերբ մի սայլից իջեցրին 2 թիթեղ, յուրաքանչյուրը 7-ական կիլոգրամ քաշով, 2 սայլում մնացած թիթեղը հավասարվեց: Սկզբում փորքան եր ամեն մի սայլի բեռը:

774. $260 : 2$ $460 : 2$ $680 : 2$ $630 : 3$ $360 : 3$
 $280 : 2$ $480 : 4$ $690 : 3$ $860 : 2$ $480 : 2$
 $360 : 3$ $550 : 5$ $820 : 2$ $930 : 3$ $660 : 3$
 $420 : 2$ $640 : 2$ $840 : 4$ $960 : 3$ $880 : 4$

775. $340 : 2$ $720 : 4$ $780 : 6$ $850 : 5$ $900 : 5$
 $420 : 3$ $750 : 5$ $840 : 3$ $900 : 5$ $800 : 5$
 $540 : 3$ $780 : 3$ $650 : 5$ $600 : 5$ $950 : 5$
 $640 : 4$ $600 : 4$ $870 : 3$ $980 : 7$ $700 : 5$

776. $360 : 2$ $510 : 3$ $720 : 6$ $840 : 3$ $910 : 7$
 $380 : 2$ $520 : 4$ $750 : 3$ $840 : 6$ $940 : 2$
 $450 : 3$ $560 : 4$ $760 : 4$ $840 : 7$ $960 : 6$
 $480 : 4$ $720 : 3$ $810 : 3$ $920 : 4$ $960 : 8$

777. $120 \times 8 : 6$ $150 \times 4 : 5$ $520 : 4 \times 6$
 $140 \times 6 : 7$ $180 \times 5 : 6$ $960 : 8 \times 7$
 $120 \times 4 : 3$ $160 \times 5 : 4$ $720 : 4 \times 5$

ԳՐԱՎՈՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄ

I.

778. Աշակերտներին պարզեատրելու համար գնեցին յերկու հեծանիվ, հատը 312 ուրբ. և 3 ֆատո-տպարատ հատը 124 ուրբ.: Վորքան դրամ ծախավեց պարզեատրման համար:

779. Ֆիզկուլտ ջրահանդեսին անցավ 6 սյուն 72-ական մարդով և 3 սյուն՝ 64-ական մարդով: Քանի՞ մարդ անցավ այդ սյուներով:

780. Կոլանտեսականը խորհրդային տնտեսութունից գնեց 4 ցեղական փոչխար, հատը 108 ուրբ., և 1 խոզ՝ 375 ուրբ.: Կոլանտեսականը դրամը մուծեց 2 նվազով:

Կոլանեստեանը քանի՞ առելի մուծեց առաջին նվազին,
 ինքե յերկրորդ նվազին մուծեց 357 ուրբ:

781. Մառցահատը ծովով գնաց 8 ժամ, մի ժամուս
 անցնելով 18 կմ, իսկ հետո սառույցների մեջ սկսեց կրկն-
 նակի դանդաղ շարժվել: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր ան-
 ցավ սառցահատը, յեթե նա սառույցների մեջ շարժվեց
 9 ժամ:

$$\begin{array}{ccccc} 782. & 212 \times 2 & 112 \times 3 & 102 \times 4 & 108 \times 4 & 109 \times 3 \\ & 132 \times 2 & 213 \times 3 & 302 \times 3 & 206 \times 3 & 208 \times 3 \\ & 421 \times 2 & 122 \times 4 & 403 \times 2 & 105 \times 5 & 104 \times 9 \\ & 342 \times 2 & 231 \times 3 & 302 \times 4 & 107 \times 8 & 209 \times 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 783. & 57 \times 2 & 38 \times 4 & 56 \times 6 & 28 \times 8 & 45 \times 9 \\ & 89 \times 2 & 47 \times 4 & 73 \times 6 & 39 \times 8 & 54 \times 9 \\ & 76 \times 3 & 69 \times 5 & 67 \times 7 & 58 \times 8 & 78 \times 9 \\ & 94 \times 3 & 77 \times 5 & 84 \times 7 & 56 \times 8 & 99 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 784. & 124 \times 3 & 182 \times 3 & 154 \times 3 & 286 \times 2 & 187 \times 4 \\ & 238 \times 2 & 162 \times 4 & 268 \times 2 & 277 \times 3 & 198 \times 5 \\ & 123 \times 4 & 181 \times 5 & 183 \times 4 & 269 \times 3 & 176 \times 4 \\ & 225 \times 3 & 192 \times 3 & 245 \times 3 & 237 \times 4 & 169 \times 5 \end{array}$$

II.

785. II գառարանի աշակերտները տարվա ընթաց-
 քում լուծեցին 516 խնդիր, յուրաքանչյուր քառորդում
 հավասար չափով: Ընդամենը քանի՞ խնդիր լուծեցին նրանք
 առաջին յերեք քառորդում:

786. Մի գաշախց հավաքեցին 140 պարկ կարտոֆիլ,
 մյուսին՝ 28 պարկով պակաս: Այդ ամբողջ կարտոֆիլը տա-
 րան 6 բեռնատար ավտոմոբիլով, բարձած հավասարապես:
 Քանի՞ պարկ կարտոֆիլ բարձեցին յուրաքանչյուր ավտո-
 մոբիլին:

787. Յերկու քաղաքների մեջ յեղած հեռավորութունը
 ճեպընթաց գնացքն անցնում է 6 ժամում, ամեն մի ժ-ում՝
 54 կմ: Մարդատար գնացքը նույն հեռավորութունն անց-
 նում է 9 ժամում: Ճեպընթաց գնացքը մի ժամում քանի՞
 կիլոմետրով ավելի յե անցնում մարդատարից:

788. Խանութում վաճառվեց 702 ուրբուս ժանյակի
 մետրը 3 ուրբ., իսկ ավելի թանգ տեսակից՝ 3 անգամ պա-
 կաս: Ընդամենը վորքան ժանյակ վաճառվեց խանութում:

789. Յերեք որում սպառվեց 855 գ յուղ. առա-
 ջին որն՝ ամբողջ յուղի հինգերորդ մասը, յերկրորդ որը՝
 յերրորդ մասը: Ինչքան սպառվեց յերրորդ որը:

790. Բանվորը խնայդրամադրվում ունեւ 980 ուրբ.:
 Այդ գումարի հինգերորդ մասով նա ղնեց կարի մեքենա,
 իսկ քառորդ մասով՝ ռազիորնդունիչ: Ինչքան փող մնաց
 նրա մոտ:

$$\begin{array}{ccccc} 791. & 468 : 2 & 642 : 2 & 432 : 3 & 685 : 5 & 692 : 4 \\ & 864 : 2 & 696 : 3 & 564 : 3 & 875 : 7 & 774 : 6 \\ & 396 : 3 & 555 : 5 & 656 : 4 & 798 : 6 & 936 : 8 \\ & 963 : 3 & 844 : 4 & 984 : 4 & 928 : 8 & 896 : 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 792. & 168 : 2 & 128 : 4 & 235 : 5 & 336 : 6 & 195 : 5 \\ & 159 : 3 & 255 : 5 & 264 : 6 & 378 : 7 & 252 : 6 \\ & 288 : 4 & 279 : 3 & 288 : 9 & 455 : 7 & 344 : 8 \\ & 546 : 6 & 348 : 4 & 252 : 7 & 736 : 8 & 423 : 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 793. & 208 : 4 & 402 : 6 & 704 : 8 & 470 : 5 & 210 : 6 \\ & 306 : 6 & 504 : 7 & 504 : 6 & 340 : 4 & 280 : 8 \\ & 405 : 5 & 308 : 4 & 602 : 7 & 270 : 6 & 360 : 6 \\ & 408 : 8 & 609 : 7 & 801 : 9 & 330 : 6 & 450 : 6 \end{array}$$

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՅԵՎ ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈԼՈՐ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

794. Տան յերեք հարկերի պատուհանների թիվը 84 է։ Առաջին հարկում կա 26 պատուհան, յերկրորդում՝ 3 պատուհանով ավելի։ Քանի՞ պատուհան կա յերրորդ հարկում։

795. Տան շինության վրա աշխատում է քարտաշների 3 բրիգադ։ Առաջին բրիգադում կա 23 բանվոր, յերկրորդում՝ 5-ով պակաս։ Քանի՞ բանվոր կա յերրորդ բրիգադում, յեթե բոլոր բրիգադներում աշխատում է ընդամենը 60 մարդ։

796. Շուկա բերին կոլտնտեսության 45 պարկ հաճարի և դրանից 5 անգամ պակաս ցորենի ալյուրը։ Առաջին որը վաճառվեց ամբողջ ցորենի ալյուրը և 3 անգամ ավելի՝ հաճարինը։ Ինչքան ալյուր վաճառվեց առաջին որը։

797. Առաջին որը բեռնաթափեցին 18 վազոն բանջարեղեն և 9 վազոն պտուղ։ Յերկրորդ որը բեռնաթափեցին 23 վազոն բանջարեղեն և 26 վազոն պտուղ։ Յերկրորդ որը քանի՞ անգամ ավելի վազոններ դատարկվեցին։

798. Գնացքը 2 ժամում անցավ 96 կմ, իսկ շոգենավը՝ 5 ժամում 80 կմ։ Գնացքը մի ժամում քանի՞ անգամ ավելի յե անցնում շոգենավից։

799. Կոլտնտեսուհանը կոլտնտեսությունից մինչև կայարան ձիով գնաց 10 ժամում, անցնելով մի ժամում 6 կմ։ Նա վերադարձավ բեռնատար ավտոմոբիլով 4 ժամում։ Ավտոմոբիլը մի ժամում քանի՞ կիլոմետր անցավ։

800. Հեծանվորդը յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունն անցավ 5 ժամում, ժամը 18 կմ։ Նա վերադարձավ յերկաթուղով 3 ժամում։ Քանի՞ կիլոմետր անցավ գնացքը մի ժամում։

801. Երկու քաղաքների մասնակցում էր 70 մարդ։ Դադարի միջոցին երկու քաղաքից եկած զնաց լողանալու, հինգերորդ մասը վոյեյրու էր խաղում, յոթերորդ մասը՝ լրագիր կարգում, մնացածներն էլ հանգստանում էին։ Քանի՞ մարդ էր հանգստանում։

802. 96 ուղբով գնեցին մեկ սեղան և մի քանի ավթոռներ։ Սեղանն արժեք 36 ուրբ., իսկ ավթոռը՝ 3 անգամ եժան։ Քանի՞ ավթոռ գնեցին։

803. Հեծանվորդն անցավ 99 կմ։ Առաջին 3 ժամերը նա անցավ 15-ական, իսկ այնուհետև 18-ական կիլոմետր մի ժամում։ Հեծանվորդը քանի՞ ժամ ճանապարհ գնաց։

804. Յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը գետով շոգենավն անցավ 2 ժամում, ժամը 26 կմ։ Քանի՞ ժամում նույն հեռավորությունը կարելի է նավակով անցնել, յեթե այդ վերջինը մի ժամում շարժվի 4 կմ։

805. Ընտանիքը վեցորյակում սպառում է 5 լ նավթ։ Վարքան նավթ կսպառի այդ ընտանիքը 42 որում։

806. Մի կտորեղեն 64 մ է։ Դրա 4 մետրից դուրս է գալիս 3 մանկական հագուստ։ Ամբողջ կտորեղենից քանի՞ հագուստ դուրս կգա։

807. Ձեռագիրը 56 էջ է։ Ձեռագրի 14 էջից ստացվում է 9 տպագիր էջ։ Ընդամենը քանի՞ տպագիր էջ կստացվի։

808. Յերկու աղա, նշան բանելով, արձակեցին աղեղից, յուրաքանչյուրն 84 անգամ։ Առաջին աղայի 12 արձակումից 8-ը դիպուկ էր, իսկ յերկրորդի 14 արձակումից դիպուկ էր 10-ը։ Նրանցից Վորը և վորքանով ավելի դիպուկ արձակեց։

809. Բեռնատար ավտոմոբիլով 1000 հատ աղյուս բեքին։ Մի բեռնիչ-բանվորը ցած դրեց 286 աղյուս։

Քանի՞ աղյուս ցած դրեց բեռնիչը, յեթե ավտոմոբիլի վրա մնաց 580 աղյուս:

810. Պահեստում կար 650 տախտակ: Դրանից բաց թողին 135 հատ: Հետո քանի՞ տախտակ բերին պահեստ, յեթե այնտեղ մնացածի հետ յեղավ 900 հատ:

811. Ճաշարանն ստացավ 250 կգ կրուպա: Որական սպառվում եր 40 կգ: 4 օրից հետո վորքան կըսւպա մնաց:

812. Զերմոցում կար 500 սածիլ: 6 թմբում սածիլեցին 70-ական թուփ: Քանի՞ սածիլ մնաց ջերմոցում:

813. Մի քաղաքից դեպի մյուսը գնացքն անցավ 5 ժամ, ժամը 50 կմ: Մնաց անցնելու դարձյալ 170 կմ: Վորքան ե այդ յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը:

814. Յեթե բեռնատար ավտոմոբիլի վրա դրվի 30-ական պարկ կարտոֆիլ, ապա ամբողջ կարտոֆիլը կաբեղի յե փոխադրել 8 ավտոմոբիլով: Քանի՞ պարկ դարսեցին ավտոմոբիլին, յեթե այդ ամբողջ կարտոֆիլը փոխադրվեց 6 բեռնատարով:

815. Մարդատար գնացքը յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունն անցավ 9 ժամում, ժամը 40 կմ: Նույն հեռավորությունը ճեպընթաց գնացքն անցավ 6 ժամում: Քանի՞ կիլոմետր անցավ ճեպընթաց գնացքը մի ժամում:

816. Հասարակական ճաշարանում 9 օրում սպառվեց 180 կգ յուղ: Ճաշարանին ինչքան յուղ ե հարկավոր 7 օրվա համար:

817. 3 թմբից հանեցին 120 կգ կաղամբ: Ինչքան կաղամբ կարելի յե հանել 8 այգուխի թմբից:

818. 5 մ մետաղալարի քաշը 900 գ ե: Ինչքան կլինի 3 մ այգուխի մետաղալարի քաշը:

819. Հանրակացարանի համար 630 ուսւրով գնեցին 9 մանճակալ, հետո նույն գնով 5 մանճակալ ես գնեցին: Ի՞նչ արժեք այդ բոլորը:

820. Սայլի վրա դրին սկզբում 7 պարկ ալյուր, վորի քաշը 350 կգ եր, հետո ավելացրին 4 այգուխի պարկ ես: Վորքան յեղավ այդ բոլոր պարկերի քաշը:

821. Մի շրջանում կա 3 նոր դպրոց: Առաջինում կա 168 աշակերտ, յերկրորդում՝ 218 ե յերրորդում՝ 154: Բոլոր աշակերտների վեցերորդ մասը շրջանավարտներ են: Այդ դպրոցներում աշնանը քանի՞ աշակերտ կլինի, յեթե նորից ընդունեն 48 տղա ե 47 աղջիկ:

822. Գնացքը 7 ժամում անցավ 420 կմ, իսկ շոգենավը 9 ժամում՝ 180 կմ: Գնացքը մի ժամում քանի՞ անգամ ավելի կիլոմետրներ անցավ, քան շոգենավը:

823. Յերկու ջերմոցում կար 720 ծաղկի սածիլ: Յերբ մի ջերմոցից վերցրին 15 թուփ, իսկ մյուսից 25 թուփ, յերկու ջերմոցում վնացին հավասարաչափ սածիլներ: Քանի՞ սածիլ մնաց յուրաքանչյուր ջերմոցում:

824. Յերեք վագոնում կար 1000 պարկ ալյուր: Յերբ մի վագոնից դուրս բերին 12 պարկ, իսկ մյուսից՝ 28, բոլոր յերեք վագոններում մնացին հավասար քանակի պարկեր: Քանի՞ պարկ ալյուր մնաց յուրաքանչյուր վագոնում:

825. Գրապայուսակն արժե 8 ուր. 60 կոպ., 2 գրը՝ չահատը 1 ո. 80 կոպեկով եժան են գրապայուսակից, իսկ գրչամանը՝ 1 ո. 90 կոպեկով եժան ե մեկ գրչահատից: Ի՞նչ արժե գրչամանը:

826. Մոսկվա գնալու համար կոլոնտեսականը ձիով անցավ 15 կմ, շոգենավով 5 անգամ ավելի, իսկ յերկաթուղով 9 անգամ ավելի, քան ձիով ու շոգենավով միասին: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ կոլոնտեսականը:

$$\begin{array}{llll}
 827. & 237+143 & 438+249 & 382+473 & 260+175 \\
 & 381+226 & 326+237 & 475+394 & 273+240 \\
 & 506+309 & 257+328 & 564+273 & 308+459 \\
 & 208+407 & 139+449 & 293+692 & 567+209
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 828. & 355+68 & 545+355 & 599+101 & 248+396 \\
 & 84+569 & 183+217 & 607+293 & 459+387 \\
 & 197+79 & 426+174 & 409+391 & 584+288 \\
 & 386+98 & 642+258 & 394+406 & 735+199
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 829. & 562-320 & 482-132 & 542-124 & 738-246 \\
 & 467-204 & 563-223 & 785-346 & 659-362 \\
 & 356-130 & 648-345 & 963-725 & 843-261 \\
 & 665-305 & 756-251 & 874-436 & 926-645
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 830. & 482-273 & 328-245 & 435-86 & 323-189 \\
 & 354-143 & 437-284 & 524-75 & 634-476 \\
 & 563-355 & 528-462 & 742-59 & 827-398 \\
 & 645-238 & 746-683 & 853-75 & 943-687
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 831. & 201-108 & 410-227 & 504-186 & 400-277 \\
 & 303-205 & 520-188 & 602-254 & 700-359 \\
 & 507-309 & 630-356 & 803-472 & 600-187 \\
 & 605-406 & 720-249 & 904-897 & 1000-897
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 832. & 138+x=295 & x+181=356 & 217+x=702 \\
 & 179+x=400 & x+206=463 & x+399=815 \\
 & 267+x=520 & x+124=378 & 426+x=910 \\
 & 384+x=632 & x+265=546 & x+578=724
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 833. & 387-x=129 & x-230=167 & 816-x=596 \\
 & 402-x=207 & x-318=238 & x-285=654 \\
 & 538-x=380 & x-442=365 & 903-x=297 \\
 & 856-x=475 & x-529=384 & x-619=177
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 834. & 78 \times 6 & 56 \times 7 & 38 \times 7 & 49 \times 5 & 75 \times 8 \\
 & 69 \times 7 & 74 \times 9 & 46 \times 9 & 68 \times 8 & 67 \times 6 \\
 & 97 \times 4 & 87 \times 8 & 57 \times 5 & 96 \times 4 & 86 \times 5 \\
 & 85 \times 9 & 95 \times 6 & 64 \times 7 & 83 \times 9 & 98 \times 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 835. & 117 \times 8 & 127 \times 5 & 114 \times 8 & 106 \times 9 & 187 \times 4 \\
 & 109 \times 7 & 139 \times 4 & 129 \times 5 & 149 \times 6 & 168 \times 5 \\
 & 116 \times 6 & 128 \times 6 & 138 \times 7 & 178 \times 4 & 195 \times 3 \\
 & 108 \times 9 & 119 \times 8 & 126 \times 6 & 157 \times 5 & 179 \times 5
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 836. & 282:3 & 385:5 & 207:3 & 408:6 & 712:8 \\
 & 336:4 & 474:6 & 348:4 & 616:8 & 516:6 \\
 & 342:6 & 623:7 & 511:7 & 595:7 & 837:9 \\
 & 406:7 & 760:8 & 558:6 & 891:9 & 665:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 837. & 441:3 & 695:5 & 708:6 & 635:5 & 807:3 \\
 & 572:4 & 784:4 & 976:8 & 948:6 & 984:8 \\
 & 680:5 & 973:7 & 925:5 & 996:4 & 894:6 \\
 & 774:6 & 952:8 & 868:7 & 858:6 & 959:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 838. & 216:3 & 328:4 & 507:3 & 750:6 & 648:4 \\
 & 357:3 & 565:5 & 805:7 & 870:5 & 957:3 \\
 & 472:4 & 651:3 & 504:6 & 920:8 & 632:8 \\
 & 705:5 & 728:4 & 904:8 & 810:6 & 784:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 839. & 58 \times 4 + 486 & 198 + (18 \times 7) & 540 - (26 \times 9) \\
 & 76 \times 7 + 378 & 276 + (24 \times 9) & 604 - (57 \times 8) \\
 & 89 \times 8 - 549 & 169 + (19 \times 6) & 512 - (48 \times 6) \\
 & 97 \times 9 - 684 & 389 + (27 \times 8) & 804 - (64 \times 7)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 840. & 113 \times 5 + 147 & 146 \times 3 - 245 & 118 \times 3 + 199 \\
 & 108 \times 3 + 286 & 167 \times 5 - 458 & 115 \times 6 - 406 \\
 & 124 \times 7 + 132 & 156 \times 6 - 747 & 186 \times 4 + 289 \\
 & 112 \times 6 + 295 & 225 \times 4 - 619 & 174 \times 5 - 672
 \end{array}$$

841. $522 : 3 + 388$ $716 - (672 : 4)$ $284 + (996 : 4)$
 $624 : 4 + 295$ $600 - (750 : 6)$ $900 - (785 : 5)$
 $970 : 5 + 347$ $823 - (952 : 8)$ $357 + (894 : 3)$
 $735 : 3 + 479$ $904 - (826 : 7)$ $1000 - (936 : 6)$

842. $(254 + 470) : 4$ $(913 - 289) : 8$ $(548 + 418) : 7$
 $(369 + 276) : 5$ $(809 - 258) : 9$ $(902 - 270) : 8$
 $(438 + 367) : 7$ $(760 - 196) : 6$ $(409 + 395) : 6$
 $(516 + 378) : 6$ $(935 - 284) : 7$ $(865 - 199) : 9$

III

843. Նավահանգստից հարկավոր եր ծածկի տակ տեղափոխել 315 պարկ ալյուր: Առաջին ժամում աշխատեց 7 մարդ և յուրաքանչյուրը տեղափոխեց 18 պարկ: Յերկրորդ ժամում աշխատեց 8 մարդ և յուրաքանչյուրը տեղափոխեց 19 պարկ: Դեռ քանի՞ պարկ ալյուր հարկավոր եր տեղափոխել ծածկի տակ:

844. Խոնավի ստացավ 9 արկղ խնձոր, յուրաքանչյուր արկղում 48 կիլոգրամ: Առաջին որը վաճառեցին 65 կգ խնձոր, յերկրորդ որը՝ 5 անգամ ավելի: Ինչքան խնձոր մնաց:

845. Անտառամասում կար 750 սոճի, իսկ 6 անգամ պակաս՝ կեչի: Այդ ամբողջ ծառերի հինգերորդ մասը կտրեցին վառելափայտի համար: Քանի՞ ծառ մնաց:

846. Կինոթատրոնում առջևից տեղավորվում ե 8 շարք աթոռ, յուրաքանչյուր շարքում 28-ական աթոռ, իսկ դրանց հետևից տեղավորվում ե 9 շարք, յուրաքանչյուր շարքում 24-ական աթոռ: Այդ բոլոր աթոռների ութերորդ մասը պահեցին համազումարի պատգամավորների համար: Քանի՞ տեղ պահեցին համազումարի պատգամավորների համար:

847. Բանվորը խնայողամարկղից վերցրեց 450 ուրբի: Այդ դրամի վեցերորդ մասը գործադրեց վառելափայտ գնե-

լու համար, իսկ մնացած գումարով գնեց 90 ուրբլանոց կոշիկ և 3 մ մահուկ: Ինչքան վճարեց մեկ մեար մահուկին:

848. Ծաղկի խանութից առաջին որը բերին 5 արկղ ծաղիկ, յուրաքանչյուր արկղում 135 բույս, իսկ մյուս որը բերին 3 անգամ պակաս, քան սկզբում: Յերկու որում վաճառեցին 286 բույս: Քանի՞ բույս ե մնում վաճառելու:

849. Խոնավում կար 810 գույզ գուլպա: Դորշ գուլպաները կազմում եյին այդ բոլոր գուլպաների վեցերորդ մասը: Սև գուլպաները 148 գույզով ավելի եյին, քան գորշերը, իսկ մնացած գուլպաները շագանակագույն եյին: Քանի՞ գույզ շագանակագույն գուլպա կար խանութում:

850. Դպրոցի նվազախմբի համար 105 ուրբլով գնեցին մի կիթառ, 4 մանդոլին 47-ական ուրբլով և 7 միատեսակ բալալայկա: Այդ բոլոր գործիքներին վճարեցին 762 ուրբ: Ինչ արժե մեկ բալալայկան:

851. Յերեք միատեսակ վագոնում կար 252 տեղ: Այդ վագոններից մեկը մտավ 65 ուղևոր, մյուսը՝ 59 և յերրորդը՝ 78 ուղևոր: Քանի՞ ազատ տեղ մնաց յուրաքանչյուր վագոնում:

852. Կոլտնտեսականները քաղաք ուղարկեցին 3 հակ բուրդ: Դրանցից մեկում կար 68 կգ, մյուսում՝ 72 կգ և յերրորդում՝ 56 կգ: Քանի՞ կիլոգրամ բուրդ պետք ե ավելացնել յուրաքանչյուր հակին, վորպեսզի հակերի բուրդը լինի հավասարաչափ և բոլոր հակերը միասին լինեն 240 կգ:

853. Բանջարանոցի յերեք հողամասում կար 467 գլուխ կաղամբ: Յերեք առաջին հողամասից կտրեցին 12 գլուխ, իսկ յերկրորդից՝ 17 գլուխ, բոլոր յերեք հողամասում մնաց հավասարաչափ կաղամբ: Քանի՞ գլուխ կաղամբ մնաց ամեն մի հողամասում:

854. Կարի արհեստանոցում կար 3 տեսակ ամառային ձոթեղեն մի տեսակից 178 մ, մյուսից՝ 158 իսկ մ, բերրորդից՝ 2 անգամ պակաս, քան առաջինից և յերկրորդից միասին: Քանի՞ դեյրա կարելի չե կարել այդ ամբողջ ձոթեղենից, յեթե յուրաքանչյուր դեյրին գնում ե 4 մետր:

855. Մանկատան համար յենթադրում եյին գնել հարյուր ձու, տասնյակը 4 ուրլով, բայց շուկայում այդ գնանոց ձու չկար: Քանի՞ տասնյակ ձու գնեցին այդ նույն դրամով, յեթե յուրաքանչյուր տասնյակին վճարեցին 5 ուրլի:

856. Բանջարանոցից հավաքած ամբողջ դազարն ուղեցին տեղավորել 9 պարկում, յուրաքանչյուրում 64 աւկան կգ, բայց պարզվեց, վար պարկերը մեծ եյին, և բոլոր դազարը հավասարապես տեղավորեցին 8 պարկում: Ինչքան դազար տեղավորեցին յուրաքանչյուր պարկում:

857. Յենթադրում եյին հատը 2 ուրլով գնել 36 ափսե և հատը 4 ուրլով՝ 24 ափսե: Դրանց փոխարեն այդ նույն դրամով գնեցին 3 ուրլանոց մի տեսակի ափսեներ: Քանի՞ ափսե գնեցին:

858. Մի կոլտնտեսուհի կարողանում ե 8 ժամում հավաքել 104 կգ բամբակ, իսկ մյուսը՝ 120 կգ: Յերկու կոլտնտեսուհին միասին 1 ժամ աշխատելով քանի՞ կիլոգրամ բամբակ կհավաքեն:

859. Մի կալսող մեքենան 7 ժամում կալում ե 105 պարկ հացահատիկ, իսկ մյուսը 9 ժամում՝ 126 պարկ: Յերկու կալսիչը միասին ինչքան հացահատիկ կկալեն մեկ ժամում:

860 Մի բանվորուհի 8 ժամում պատրաստում ե 316 փայտյա գլավ, իսկ մյուսը՝ 6 ժամում 174 գլավ: Յերկուսը միասին քանի՞ գլավ կպատրաստեն 1 ժամում, և քանի՞ ուղ ժամում:

861. Կազմատանը մի բանվորուհի 8 ժամում մեքենայով կարում ե 280 դիրք, իսկ մյուսը 5 ժամում՝ 140 դիրք: Յերկուսը միասին 7 ժամում քանի՞ դիրք կկարեն:

862. Շղարչե 4 վարագույրն արժե 112 ուրլի: Վորքան դրամ ծախսեցին, յեթե գնեցին 6 նման վարագույր և 4 ծածկոց՝ հատը 38 ուրլով:

863. Գնեցին 4 մետր մահուղ և 5 մետր դրապ: Ինչքան դրամ ծախսեցին, յեթե մահուղի մեկ մետրն արժե 87 ուրլի, իսկ դրապի 3 մ արժե 345 ուրլի:

864. Հողափորների մի բրիգադը 6 ժամում փորեց 36 մետրանոց մի առու, իսկ մի ուրիշ բրիգադ նույնքան ժամանակում փորեց 18 մետրով ավելի: Այդ յերկու բրիգադը միասին որական 7 ժամ աշխատելով քանի՞ մետրանոց առու փորեցին:

865. Բանվորների մի բրիգադը 8 ժամում բեռնաթափեց 312 վագոն. իսկ մյուսը՝ 16 վագոն պակաս: Յերկու բրիգադը 9 ժամում քանի՞ վագոն կբեռնաթափեն:

866. Մի արկղում կար 465 ձու, մյուսում՝ 376 ձու: Առաջին արկղից վաճառեցին 187 ձու, իսկ յերկրորդից՝ ձվերի մի մասը: Դրանից հետո յերկու արկղների ձվերի քանակը հավասարվեց: Յերկրորդ արկղից քանի՞ ձու վաճառեցին:

867. Մի տղա գնեց 3 տետր, իսկ մյուսը՝ 4 այդպիսի տետր: Դրանք այդ բոլոր տետրերին վճարեցին 70 կոպեկ: Ինչքան փող ծախսեց յուրաքանչյուր տղան:

868. Յերկու բանկա մեղրին վճարեցին 30 ուրլի: Դրանցից մեկում կար 2 կգ մեղր, իսկ մյուսում՝ 3 կգ: Ինչ արժե յուրաքանչյուր բանկան առանձին-առանձին:

869. Մի աղջիկ դպրոցի բուֆետից վերցրեց 2 կոնֆետ, իսկ մյուսը նույն տեսակից՝ 4 հատ: Այդ բոլոր կոնֆետներին հարկավոր ե վճարել 84 կոպ: Քանի՞ կոպեկ պետք ե վճարի յուրաքանչյուր աղջիկ:

870. Յերկու անտառահատ միասին վաստակեցին 216 ուրբի: Նրանցից մեկն աշխատեց 3 օր, իսկ մյուսը՝ 5 օր: Ինչքան փող վաստակեց յուրաքանչյուր անտառահատը, յեթե նրանց որքա վաստակածը չեղել ե հավասարաչափ:

871. Յերկու բանվոր դասարանները սվաղելու համար ստացան 406 ուրբի: Վորքան դրամ ստացավ յուրաքանչյուր բանվորը, յեթե նրանցից մեկը սվաղեց 3 դասարան, իսկ մյուսը՝ 4 այգալիսի դասարան:

872. Զամբյուղների մեջ դարձեցին 96 կգ ձուկ, յուրաքանչյուրում հավասարապես: Մեկ այգալիսի զամբյուղ ձուկը աղ զնելու համար թողին, իսկ մնացած 3 զամբյուղը վաճառեցին: Քանի կիլոգրամ ձուկ վաճառեցին:

873. Խորոցական հանդեսին 225 աթոռ դասավորեցին շարքերով, յուրաքանչյուր շարքում հավասարապես: Առջևի 4 շարքը գրավեցին ստորին դասարանների աշակերտները, մնացած 5 շարքը բարձր դասարանների աշակերտները: Քանի աթոռ գրանդեցրին բարձր դասարանների աշակերտները:

874. 648 լամպի ապակի հավասարապես գտավորեցին մի քանի արկղներում. 2 նման արկղ ռզարկեցին խանութ, իսկ մնացած 7 արկղը պահեստ: Քանի ապակի ռզարկեցին խանութ և քանիսը պահեստ:

875. Մի տետակի կտորը բաժանեցին հավասար մասերի, մեկ մասը գործածեցին դրոշակների համար, իսկ յերկու այգալիսի մասը պլակատների համար: Քանի մետր կտոր գնաց դրոշակների և պլակատների համար առանձին-առանձին, յեթե ընդամենը բանեցրին 12 մ կտոր:

876. Յերկու ագա առնեյին 25 ընկույզ: Նրանք աղ ընկույզները բաժանեցին իրար միջև այնպես, փոր մեկն ստացավ 2 մաս, իսկ մյուսը՝ այգալիսի 3 մաս: Ընդամենը քանի ընկույզ ստացավ յուրաքանչյուր տղան:

877. Վառելափայտ գնելու համար նախ մոծեցին դրամը 1 մասը, իսկ այգալիսի 2 մասն ել մոծեցին փայտը տուն տանելուց հետո: Յերբ փայտը տուն հարան, ինչքան դրամ մոծեցին, յեթե ընդամենը վճարել են 120 ուրբի:

878. Պատվեր տրված կոստյումն արժե 405 ուրբի: Սկզբում մոծեցին այդ գումարի յերկու մասը, իսկ մեկ մասն ել մոծեցին պատրաստի կոստյումը ստանալուց հետո: Սկզբում ինչքան դրամ մոծեցին կոստյումի համար:

879. Սապոնի փողի պատրաստելու համար վերցնում են 1 մաս սապոն և 3 մաս սոդա: Քանի դրամ սապոն և սոդա վերցրին, յեթե պատրաստել են 500 գ սապոնի փողի:

880. Շրջակ ուղարկեցին 8 կապոց այրբենարան, յուրաքանչյուր կապոցում կար 35 գիրք, և 9 կապոց խնդրագիրք, յուրաքանչյուր կապոցում՝ 45 գիրք: Ուղարկեցին նաև խնդրագրքերից և այրբենարաններից 5 անգամ պակաս ընթերցանության գրքեր: Քանի ընթերցանության գիրք ուղարկեցին շրջան:

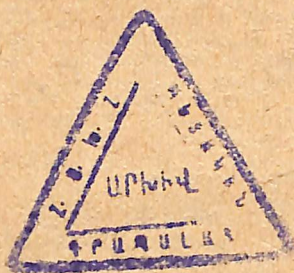
881. Յերեք պահարանում կար 510 գիրք: Յերբ առաջին պահարանից վերցրին 56 գիրք, իսկ յերկրորդից՝ 28 գիրք, այդ բոլոր պահարանների գրքերի քանակը հավասարվեց: Քանի գիրք մնաց յուրաքանչյուր պահարանում:

882. Գնեցին 8 մ. ֆլանել՝ մետրը 7 ուրբով և 9 մ մետաքս. ամբողջ մետաքսին վճարեցին 196 ուրբի ավելի, քան ամբողջ ֆլանելին: Ի՞նչ արժեք մեկ մետր մետաքսը:

883. Խնձորենիները սրսկելու հեղուկ պատրաստելու համար ջրի մեջ խառնեցին 875 գ սապոն և ծխախոտ: Ինչքան սապոն և ծխախոտ գնաց առանձին-առանձին, յեթե 1 մաս սապոնի գնմաց վերցրին 4 մաս ծխախոտ:

884. Զրադաց բերին 3 պարկ հաճար, յուրաքանչյուր պարկում 80 կգ, և 9 պարկ ցորեն, յուրաքանչյուր պարկում 64 կգ: Ամբողջ հաճարի հինգերորդ մասը և ամբողջ ցորենի վեցերորդ մասը աղացին: Յորեն քանի անգամ ավելի աղացին, քան հաճար:

885. Թանգարանի յերկու դահլիճում տեղավորվում է 210 նկար: Յերբ առաջին դահլիճից վերցրին 9 նկար, իսկ յերկրորդից՝ 25 նկար, յերկու դահլիճներում մնաց հավասարաչափ նկար: Սկզբում քանի նկար կար յուրաքանչյուր դահլիճում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

62

Գումարում և հանում: Անվանական թվերի զուգարումն ու հանումը: Տարբերական բազմաթիվ 5—18
Բազմապատկման և բաժանման կրկնությունը մինչև 20
Բազմապատկում 5-ով և բաժանում 5-ական: Այսքան անգամ ավելի: Բազմապատկում 3-ով և բաժանում 3-ական: Բազմապատկում 4-ով և բաժանում 4-ական: Բազմապատկում 6-ով և բաժանում 6-ական: Բազմապատկում 8-ով և բաժանում 8-ական: Բազմապատկում 9-ով և բաժանում 9-ական: Բազմապատկում 7-ով և բաժանում 7-ական 21—39
Ժամանակի վերաբերյալ խնդիրներ 42—44
Կես, քառորդ, ութերորդական մաս: Բաժանում 2, 4 և 8 հավասար մասերի: Այսքան անգամ պակաս: Բաժանում 3, 6 և 9 հավասար մասերի: Բաժանում 10, 5 և 7 հավասար մասերի 45—52
Բաժանման յերկու տեսակների զուգադրումը 54
Քանորդական բազմաթիվ 56
Արտադյուսակային բազմապատկումը միանիշ թվով և բաժանումը միանիշ թվի վրա: Բազմապատկում կլոր տասնյակներով և յերկնիշ թվով և բաժանում կլոր տասնյակներով և յերկնիշ թվի վրա: Առաջին հարյուրյակի թվերի կադմը: Բաժանում մնացորդով 57—66
Խնդիրներ և որինակներ բոլոր գործողություններով: Արագ հաշիվ 68—73

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՋԱՐՅԱԿ

Բանավոր և գրավոր թվաբանություն: Բանավոր զուգարում և հանում: Գրավոր զուգարում: Գրավոր հանում: Անվանական թվերի վերածումը և անդրադարձումը: Անվանական թվերի գրավոր զուգարում և հանում: Բանավոր բազմապատկում և բաժանում: Գրավոր բազմապատկում և բաժանում 75—99
Խնդիրներ և որինակներ բոլոր գործողություններով: Արագ հաշիվ 102—109

Պատ. խմբագիր՝ Ա. Ե. Ն. Կ. Ե. Բ. Ե. Ե.
Տեխ. խմբագիր՝ Ի. Վ. Ե. Ե. Ե. Ե.
Սրբագրիչ՝ Հ. Կ. Ե. Ե. Ե. Ե.

Գլավիտի լիազոր՝ Դ. 1833. Հրատ 4772.

Պատվեր 2. Տիրաժ 55000

Թուղթ 62/94. Տպագր. 73/4 մամ.

Հանձնված է տրտադրութան 20 հունվարի 1939 թ.

Ստորագրված է տպագրութան համար 20 հունվարի 1939 թ.

Պետհրատի I տպարան, Յերևան, Լենինի 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0928141

196

11

28596

9662 80 4.
46200 50 4.

Н. С. ИОНОВА
Сборник арифметич.
задач и упражнений
ч. II. II кл.

Гиз Арм. ССР, Ереван, 1939